

**Bryssel den 4 september 2025
(OR. en)**

**12460/25
ADD 2**

**Interinstitutionellt ärende:
2025/0809 (NLE)**

**COLAC 137
POLCOM 221
SERVICES 53
FDI 48**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	3 september 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Ärende:	BILAGA till Förslag till RÅDETS BESLUT om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och provisorisk tillämpning av det strategiska partnerskapsavtalet om politik, ekonomi och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Mexikos förenta stater, å andra sidan

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 809 annex.

Bilaga: COM(2025) 809 annex

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.9.2025
COM(2025) 809 final

ANNEX 1 – PART 2/4

BILAGA

till

Förslag till RÅDETS BESLUT

om undertecknande, på Europeiska unionens vägnar, och provisorisk tillämpning av det strategiska partnerskapsavtalet om politik, ekonomi och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Mexikos förenta stater, å andra sidan

DEL III¹

HANDEL OCH INVESTERINGAR

KAPITEL 1

ALLMÄNNA OCH INSTITUTIONELLA BESTÄMMELSER

AVSNITT A

Allmänna bestämmelser

ARTIKEL 1.1

Upprättande av ett frihandelsområde

Parterna upprättar genom denna del av avtalet ett frihandelsområde i överensstämmelse med artikel XXIV i Gatt 1994 och artikel V i Gats.

¹ Om en bestämmelse innehåller en hänvisning till en annan artikel, utan att specificera den del av detta avtal där den berörda artikeln finns, ska den artikeln anses finnas i del III av avtalet.

ARTIKEL 1.2

Mål

Målen med denna del av avtalet är att

- a) utvidga och diversifiera handeln med varor, i enlighet med artikel XXIV i Gatt 1994, mellan parterna genom nedsättning eller avveckling av tullar och undanröjande av icke-tariffära handelshinder,
- b) förenkla handeln med varor, särskilt genom bestämmelser om förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer, standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse samt sanitära och fytosanitära åtgärder, samtidigt som varje parts rätt att reglera inom sitt territorium och uppnå allmänpolitiska mål behålls,
- c) liberalisera handeln med tjänster i överensstämmelse med artikel V i Gats,
- d) utarbeta en ram som bidrar till ökade investeringsflöden genom att tillhandahålla transparenta, stabila och förutsägbara regler som styr villkoren för etablering av företag och därmed sammanhängande kapitalrörelser, och garantera en lämplig balans mellan liberalisering och skydd av investeringar och varje parts rätt att reglera för att uppnå legitima politiska mål,

- e) inrätta ett investeringsdomstolssystem för att lösa tvister mellan investerare och staten på ett effektivt, opartiskt och förutsägbart sätt,
- f) effektivt och ömsesidigt öppna parternas marknader för offentlig upphandling,
- g) främja innovation och kreativitet genom att säkerställa ett adekvat och effektivt skydd av immateriella rättigheter, i enlighet med gällande internationella skyldigheter mellan parterna och balansen mellan detta skydd och allmänhetens intresse,
- h) säkerställa att handels- och investeringsförbindelserna mellan parterna äger rum i överensstämmelse med principen om fri och icke snedvriden konkurrens,
- i) främja hållbar utveckling och utveckling av internationell handel på ett sätt som bidrar till hållbar utveckling och som omfattar ekonomisk utveckling, social utveckling och miljöskydd,
- j) inrätta effektiva, rättvisa och förutsägbara tvistlösningsmekanismer för att lösa tvister mellan parterna om tolkningen eller tillämpningen av denna del av avtalet.

ARTIKEL 1.3

Definitioner med allmän giltighet

Om inte annat anges gäller följande definitioner i denna del av avtalet:

- a) *administrativt avgörande med allmän giltighet*: ett administrativt avgörande eller en administrativ tolkning som gäller för alla personer och faktiska situationer som normalt sett ingår i tillämpningsområdet för det administrativa avgörandet eller den administrativa tolkningen och som fastställer en uppförandenorm, med undantag av
 - i) ett fastställande eller avgörande inom ramen för ett administrativt eller domstolsliknande förfarande som är tillämpligt på en viss person, vara eller tjänst från den andra parten i ett specifikt fall, eller
 - ii) något annat avgörande i ett ärende rörande en viss akt eller praxis.
- b) *avtalet om jordbruk*: det avtal om jordbruk som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- c) *jordbruksvara*: en produkt som förtecknas i bilaga 1 till avtalet om jordbruk.
- d) *reparation och underhåll av luftfartyg, varvid luftfartyget tas ur drift*: reparation och underhåll som utförs på ett luftfartyg eller en del av detta när luftfartyget tagits ur drift och som alltså inte är linjeunderhåll.

- e) *antidumpningsavtalet*: det avtal om tillämpning av artikel VI i det allmänna tull- och handelsavtalet från 1994 som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- f) *tjänster i datoriserade bokningssystem*: tjänster som tillhandahålls av datoriserade system som omfattar information om lufttrafikföretags tidtabeller, tillgänglighet, biljettpriser och resevillkor, och genom vilka bokningar kan göras eller biljetter utfärdas.
- g) *tull*: varje form av tull eller annan avgift som påförs vid eller i samband med import av en vara, inbegripet varje tilläggsskatt eller tilläggsavgift som påförs i samband med sådan import, med undantag av
 - i) avgifter som motsvarar en intern skatt som påförs i enlighet med artikel 2.3,
 - ii) en antidumpningstull eller en utjämningstull² som tillämpas i enlighet med Gatt 1994, antidumpningsavtalet och subventionsavtalet, enligt vad som är tillämpligt,
 - iii) pålagor eller andra avgifter som påförs vid eller i samband med import av en vara och som är begränsade till den ungefärliga kostnaden för tillhandahållna tjänster, och

² För tydlighetens skull påpekas att definitionen av tull inte påverkar parternas rättigheter och skyldigheter enligt kapitel 5 (Handelspolitiska skyddsinstrument).

- iv) premier som erbjuds för eller uppbärs i samband med en importerad vara som härrör från ett anbudssystem som har godkänts för förvaltning av tullkvoter enligt tillägg 2-A-4 (Mexikos tullkvoter).
- h) *avtalet om tullvärdeberäkning*: det avtal om tillämpning av artikel VII i det allmänna tull- och handelsavtalet från 1994 som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- i) *dagar*: kalenderdagar, inbegripet helger och allmänna helgdagar.
- j) *överenskommelsen om tvistlösning*: den överenskommelse om regler och förfaranden för tvistlösning som ingår i bilaga 2 till WTO-avtalet.
- k) *företag*: en rättslig enhet som bildats i laga ordning eller på annat sätt organiserats enligt tillämplig lagstiftning, antingen för vinständamål eller i annat syfte, och antingen är privatägt eller statsägt, inbegripet bolag, stiftelser, handelsbolag, samriskföretag, enskilda näringsidkare eller föreningar.
- l) *befintlig*: som gäller den dag då detta avtal träder i kraft.
- m) *fritt konvertibel valuta*: en valuta som normalt handlas på internationella valutamarknader och som normalt används vid internationella transaktioner.

- n) *Gats*: det allmänna tjänstehandelsavtal som ingår i bilaga 1B till WTO-avtalet.
- o) *Gatt 1994*: det allmänna tull- och handelsavtal från 1994 som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- p) *varor*: både material och produkter.
- q) *vara från en part*: inhemska varor i den mening som avses i Gatt 1994, inbegripet varor med ursprung i den parten.
- r) *markttjänster*: tillhandahållande vid en flygplats, på avgifts- eller kontraktsbasis, av tjänster som rör flygbolagsrepresentation, administration och övervakning, passagerarhantering, bagagehantering, ramptjänster, catering³, flygfrakt och posthantering, bränslepåfyllning av luftfartyg, service och städning av luftfartyg, marktransport och flygverksamhet, administration av besättningar och färdplanering, men utan att omfatta egenhantering, säkerhet, linjeunderhåll, reparation och underhåll av luftfartyg, och förvaltning eller drift av väsentlig centraliserad flygplatsinfrastruktur, såsom avisningssystem, bränsledistributionssystem, bagagehanteringssystem och fasta system för transporter inom flygplatser.
- s) *Harmoniserade systemet* eller *HS*: systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering, inbegripet dess allmänna tolkningsregler samt anmärkningar till avdelningar, kapitel och undernummer och ändringar av dessa.

³ Förutom tillagning av livsmedel.

- t) *åtgärd*: alla lagar och andra författningar, regler, förfaranden, beslut, administrativa åtgärder eller krav eller all praxis.⁴
- u) *medborgare*: en fysisk person som är medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater eller i Mexiko, enligt deras respektive lagstiftning, eller som har sin permanenta hemvist i någon av parterna.
- v) *fysisk person*⁵:
- i) När det gäller Europeiska unionen, en person som enligt dess lagstiftning⁶ är medborgare i någon av Europeiska unionens medlemsstater.
- ii) När det gäller Mexiko, en person som enligt landets lagstiftning är medborgare i Mexiko.

En fysisk person som är medborgare både i Mexiko och någon av Europeiska unionens medlemsstater ska anses vara en fysisk person uteslutande från den part till vilken han eller hon har sin dominerande och starkaste anknytning vad gäller medborgarskap.

⁴ För tydlighetens skull påpekas att ”åtgärd” innefattar underlåtenhet att vidta åtgärder.

⁵ Denna definition gäller vid tillämpning av kapitlen 10–19.

⁶ Begreppet fysisk person från Europeiska unionen omfattar även fysiska personer som har sin permanenta hemvist i Lettland och som inte är medborgare i vare sig Lettland eller någon annan stat, men som enligt Lettlands lagar och andra författningar är berättigade till ett pass för icke-medborgare.

- w) *OECD*: Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.
- x) *ursprungsvara*: vara som uppfyller villkoren i ursprungsreglerna i kapitel 3 (Ursprungsregler och ursprungsförfaranden).
- y) *person*: en fysisk person eller ett företag.
- z) *person från en part*: en medborgare eller ett företag från en part.
- aa) *förmånlig tullbehandling*: den tullsats som är tillämplig på en ursprungsvara enligt artikel 2.4 (Avveckling eller nedsättning av tullar).
- bb) *avtalet om skyddsåtgärder*: det avtal om skyddsåtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- cc) *subventionsavtalet*: det avtal om subventioner och utjämningsåtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- dd) *försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster*: möjligheten för det berörda lufttrafikföretaget att sälja och fritt marknadsföra sina lufttransporttjänster, vilket inbegriper alla aspekter av marknadsföring, såsom marknadsundersökningar, reklam och distribution, men inte prissättning av lufttransporttjänster eller tillämpliga villkor.
- ee) *tjänsteleverantör*: en person som tillhandahåller eller önskar tillhandahålla en tjänst.

- ff) *SPS-avtalet*: det avtal om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- gg) *statligt företag*: ett företag som ägs eller kontrolleras av en part.
- hh) *avtalet om tekniska handelshinder*: det avtal om tekniska handelshinder som ingår i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- ii) *territorium*: det territorium där detta avtal är tillämpligt i enlighet med artikel 2.2 (Territoriell tillämpning) i del IV i detta avtal.
- jj) *tredjeland*: ett land eller territorium utanför det territoriella tillämpningsområdet för detta avtal.
- kk) *Trips-avtalet*: det avtal om handelsrelaterade aspekter av immateriella rättigheter som ingår i bilaga 1C till WTO-avtalet.
- ll) *Wienkonventionen om traktaträtten*: Wienkonventionen om traktaträtten, som utfärdades i Wien den 23 maj 1969.
- mm) *WTO*: Världshandelsorganisationen.
- nn) *WTO-avtalet*: avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen, som utfärdades i Marrakech den 15 april 1994.

ARTIKEL 1.4

Förhållande till WTO-avtalet

Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter gentemot varandra enligt WTO-avtalet.

ARTIKEL 1.5

Hänvisningar till lagstiftning och andra avtal

1. Om inte annat anges ska varje hänvisning i denna del av avtalet till lagstiftning, antingen generellt eller genom hänvisning till en särskild lag eller författning eller ett särskilt direktiv, tolkas som en hänvisning till lagstiftningen i dess gällande lydelse.
2. Om inte annat anges ska alla hänvisningar, eller införlivande genom en hänvisning, i denna del av avtalet till hela eller delar av andra avtal eller rättsliga instrument betraktas som innefattande
 - a) därtill hörande bilagor, protokoll, fotnoter, tolkningsanmärkningar och förklarande anmärkningar, och

- b) efterföljande avtal som parterna är parter i eller ändringar som är bindande för parterna, utom i det fall en hänvisning bekräftar befintliga rättigheter och skyldigheter.

ARTIKEL 1.6

Fullgörande av skyldigheter

1. Varje part ska anta de allmänna eller särskilda åtgärder som krävs för att fullgöra dess skyldigheter enligt denna del av avtalet, inklusive de åtgärder som krävs för att säkerställa att bestämmelserna iakttas av centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter, liksom icke-statliga organ vid utövandet av befogenheter som delegerats till dem.
2. För tydlighetens skull påpekas att en part får tillfälligt upphäva rättigheter och skyldigheter enligt denna del av avtalet, med undantag av vad som föreskrivs i artikel 2.3.3 i del IV i detta avtal (Fullgörande av skyldigheter), endast för den andra partens överträdelser av denna del av avtalet och i enlighet med de krav som anges i avtalet, inbegripet kapitel 31 (Tvistlösning).

AVSNITT B

Institutionella bestämmelser

ARTIKEL 1.7

Gemensamma rådets särskilda funktioner

1. När Gemensamma rådet utför någon av sina funktioner enligt denna del av avtalet ska det på ministernivå bestå av företrädare för EU-parten med ansvar för handels- och investeringsfrågor, å ena sidan, och företrädare för Mexikos ekonomiministerium, å andra sidan, eller av deras företrädare.
2. Gemensamma rådet får, för att uppfylla målen i denna del av avtalet, ändra
 - a) bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar) och bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit),
 - b) kapitel 3 (Ursprungsregler och ursprungsförfaranden), inklusive bilagorna 3-A till 3-D,
 - c) bilaga 10-D (Uppförandekod för ledamöter av tribunalen, överprövningstribunalen och medlare),

- d) Mexikos relevanta förteckningar och bindningslistor enligt artikel 10.12.6 (Icke-överensstämmande åtgärder och undantag) och artikel 11.8.4 (Icke-överensstämmande åtgärder och undantag),
 - e) bilaga 21-A (Omfattad upphandling i Europeiska unionen) och bilaga 21-B (Omfattad upphandling i Mexiko),
 - f) bilaga 25-B (Förteckning över geografiska beteckningar),
 - g) bilaga 31-A (Arbetsordning) och bilaga 31-B (Uppförandekod för panelmedlemmar och medlare).
3. Gemensamma rådet får även, för att uppfylla målen i denna del av avtalet,
- a) anta bindande tolkningar av bestämmelserna i denna del av avtalet,
 - b) fatta andra beslut i enlighet med denna del av avtalet, och
 - c) vidta alla andra åtgärder i samband med utövandet av sina funktioner som parterna kommer överens om.
4. Varje part ska i enlighet med sina tillämpliga rättsliga förfaranden genomföra eventuella ändringar som avses i punkt 2 a inom den tidsfrist som parterna kommer överens om.

ARTIKEL 1.8

Gemensamma kommitténs särskilda funktioner

1. När Gemensamma kommittén utför någon av sina funktioner enligt denna del av avtalet ska den bestå av företrädare på hög nivå för EU-parten med ansvar för handels- och investeringsfrågor, å ena sidan, och företrädare för Mexikos ekonomiministerium, å andra sidan, i enlighet med varje parts respektive krav, eller av deras företrädare.
2. Gemensamma kommittén ska
 - a) biträda Gemensamma rådet vid fullgörandet av dess uppgifter i handelsrelaterade frågor,
 - b) ansvara för att bestämmelserna i denna del av avtalet genomförs och tillämpas korrekt och för att resultaten av tillämpningen av avtalet utvärderas,
 - c) utan att det påverkar tillämpningen av kapitel 31 (Tvistlösning), sträva efter att förebygga och lösa meningsskiljaktigheter eller tvister som kan uppstå om tolkningen eller tillämpningen av denna del av avtalet,
 - d) övervaka arbetet i de underkommittéer och andra organ som inrättats enligt denna del av avtalet, och
 - e) diskutera hur handel och investeringar mellan parterna kan utvecklas ytterligare.

3. Gemensamma kommittén får vid fullgörandet av sina uppgifter enligt punkt 2
 - a) inrätta ytterligare underkommittéer och andra organ bland dem som inrättas i denna del av avtalet, bestående av företrädare för parterna, och tilldela dem ansvarsområden inom ramen för sin behörighet och besluta att ändra de funktioner som tilldelas de underkommittéer och andra organ som den inrättar, samt upplösa dem,
 - b) rekommendera att beslut antas i enlighet med de särskilda målen för denna del av avtalet till Gemensamma rådet, inbegripet de ändringar som avses i artikel 1.7.2 a, eller anta sådana beslut under tiden mellan Gemensamma rådets sammanträden, även när Gemensamma rådet inte kan sammanträda, och
 - c) vidta alla andra åtgärder i samband med utövandet av sina funktioner som parterna kommer överens om eller på uppdrag av Gemensamma rådet.

ARTIKEL 1.9

Samordnare för del III i detta avtal

1. Varje part ska utse en samordnare för denna del av avtalet och underrätta den andra parten om detta inom 60 dagar efter avtalets ikraftträdande.

2. Samordnarna ska

- a) underlätta kommunikationen mellan parterna i alla frågor som omfattas av denna del av avtalet samt andra kontaktpunkter som inrättas inom ramen för detta,
- b) gemensamt utarbeta dagordningar och vidta alla andra nödvändiga förberedelser för Gemensamma rådets och Gemensamma kommitténs sammanträden i enlighet med denna artikel, och
- c) vid behov följa upp Gemensamma rådets och Gemensamma kommitténs beslut.

ARTIKEL 1.10

Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal

1. Parterna inrättar härmed följande underkommittéer och andra organ, som ska bestå av företrädare för EU-parten, å ena sidan, och företrädare för Mexiko, å andra sidan:
- a) Kommittén för varuhandel.
 - b) Underkommittén för jordbruk.
 - c) Underkommittén för handel med vin och sprit.
 - d) Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler.

- e) Underkommittén för sanitära och fytosanitära åtgärder.
 - f) Gemensamma arbetsgruppen för djurskydd och antimikrobiell resistens.
 - g) Underkommittén för tekniska handelshinder.
 - h) Underkommittén för tjänster och investeringar.
 - i) Underkommittén för finansiella tjänster.
 - j) Underkommittén för offentlig upphandling.
 - k) Underkommittén för immateriella rättigheter.
 - l) Underkommittén för handel och hållbar utveckling.
2. Om inte annat föreskrivs i denna del av avtalet är artikel 1.4 i del IV av detta avtal tillämplig på de underkommittéer och andra organ som avses i punkt 1.
3. De underkommittéer och andra organ som avses i punkt 1 får lämna lämpliga rekommendationer i de fall som avses i denna del av avtalet.
4. Rekommendationer ska lämnas genom ömsesidig överenskommelse.

ARTIKEL 1.11

Förbindelser med civilsamhället

1. Varje part ska minst en gång om året sammanträda med sin respektive inhemska rådgivande grupp enligt artikel 1.7 (Inhemska rådgivande grupper) i del IV av detta avtal för att diskutera frågor som rör tillämpningen av denna del av avtalet.
2. När Gemensamma rådet eller Gemensamma kommittén sammanträder i sin konstellation för handelsfrågor ska det/den sammankalla ett sammanträde i det forum för det civila samhället som avses i artikel 1.8 (Forum för det civila samhället) i del IV av detta avtal i syfte att föra en dialog om tillämpningen av denna del av avtalet.

KAPITEL 2

VARUHANDEL

AVSNITT A

Allmänna bestämmelser

ARTIKEL 2.1

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *konsulära transaktioner*: förfarandet att från en importerande parts konsul på den exporterande partens territorium, eller på en tredje parts territorium, erhålla konsulära fakturor eller konsulära viseringar av fakturor, ursprungsintyg, fraktsedlar, avsändares exportdeklarationer eller någon annan tulldokumentation som krävs vid eller i samband med import av en vara.

- b) *exportlicensförfarande*: ett administrativt förfarande som kräver att en ansökan eller annan dokumentation, utöver vad som i allmänhet krävs för tullklarering, inges till den exporterande partens berörda administrativa organ som ett förhandsvillkor för export från den exporterande partens territorium.
- c) *avtalet om importlicensförfaranden*: det avtal om importlicensförfaranden som anges i bilaga 1A till WTO-avtalet.
- d) *importlicensförfarande*: ett administrativt förfarande som kräver att en ansökan eller annan dokumentation, utöver vad som i allmänhet krävs för tullklarering, inges till den importerande partens berörda administrativa organ som ett förhandsvillkor för import till den importerande partens territorium.

ARTIKEL 2.2

Tillämpningsområde

Om inte annat föreskrivs i detta avtal är detta kapitel tillämpligt på handel med varor från en part.

ARTIKEL 2.3

Nationell behandling

1. Varje part ska bevilja varor från den andra parten nationell behandling i enlighet med artikel III i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser. För detta ändamål ska artikel III i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser, i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av detta avtal.
2. För tydlighetens skull påpekas att nationell behandling innebär, när det gäller en självstyrelsenivå i Mexiko som inte är den federala nivån, eller en självstyrelsenivå i en medlemsstat i Europeiska unionen, en behandling som inte är mindre gynnsam än den som självstyrelsenivån i fråga beviljar en vara av samma eller direkt konkurrerande slag eller en utbytbar vara från Mexiko respektive medlemsstaten i fråga.

ARTIKEL 2.4

Avveckling eller nedsättning av tullar

1. Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska varje part avveckla eller sätta ned sina tullar på ursprungsvaror i enlighet med bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar) och ska inte tillämpa någon tull när detta avtal träder i kraft på ursprungsvaror som klassificeras enligt tullpositionerna i kapitlen 1–97 i Harmoniserade systemet, förutom de som ingår i tilläggen 2-A-1 (Tidsplan för avveckling av Europeiska unionens tullar) eller 2-A-2 (Tidsplan för avveckling av Mexikos tullar) till bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar).

2. Om inte annat föreskrivs i detta avtal får en part inte höja någon befintlig tull eller anta någon ny tull på en ursprungsvara från den andra parten.⁷
3. Om en part sätter ned sin tillämpade tullsats för mest gynnad nation ska den tullsatsen gälla för varor med ursprung i den andra parten så länge som den är lägre än den tullsats som fastställs i enlighet med bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar).
4. På begäran av en part ska parterna samråda för att överväga möjligheten att förbättra tullbehandlingen för marknadstillträde för ursprungsvaror enligt bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar). Gemensamma rådet får fatta beslut om att ändra bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar).⁸
5. För tydlighetens skull påpekas att en part får behålla eller höja en tull på ursprungsvaran i enlighet med vad som godkänts av WTO:s tvistlösningsorgan.

⁷ För tydlighetens skull påpekas att efter en ensidig nedsättning av en tull får en part höja denna tull till den nivå som fastställts för respektive år enligt tidsplanen för avveckling av tullar i enlighet med bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar).

⁸ För tydlighetens skull påpekas att denna ändring ska ersätta alla tullsatser eller avvecklingskategorier som anges i bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar).

ARTIKEL 2.5

Tullar, skatter eller andra avgifter vid export

1. En part får inte anta eller bibehålla någon skatt eller avgift vid export av en vara till den andra partens territorium som överstiger den skatt eller avgift som påförs varan när den är avsedd för inhemsk konsumtion.
2. En part får inte anta eller bibehålla någon tull eller avgift av något slag vid eller i samband med export av en vara till den andra partens territorium som överstiger den tull eller avgift som påförs varan när den är avsedd för inhemsk konsumtion.
3. Ingenting i denna artikel ska hindra en part från att vid export av en vara påföra en pålaga eller avgift som är tillåten inom ramen för artikel 2.6.

ARTIKEL 2.6

Pålagor och formaliteter

1. Pålagor och andra avgifter som en part påför vid eller i samband med import av en vara från den andra parten eller export av en vara till den andra parten ska till sitt belopp vara begränsade till den ungefärliga kostnaden för tillhandahållna tjänster och får inte utgöra ett indirekt skydd för inhemska varor eller en beskattning av import eller export i statsfinansiellt syfte.

2. En part får inte tillämpa en tullbehandlingsavgift på ursprungsvaror.⁹
3. Varje part ska offentliggöra alla pålagor och avgifter som den påför i samband med import eller export på ett sätt som ger myndigheter, näringsidkare och andra berörda parter möjlighet att ta del av dem.
4. En part får inte kräva konsulära transaktioner, inklusive tillhörande pålagor och avgifter, i samband med import av en vara från den andra parten.¹⁰

ARTIKEL 2.7

Varor som återinförs efter reparation eller ändring

1. Med *reparation eller ändring* avses varje förädlingsprocess som utförs på en vara för att avhjälpa funktionsfel eller materiella skador och som innebär att varan återställs till sin ursprungliga funktion, eller som utförs för att säkerställa att varan uppfyller de tekniska kraven för användning, och utan vilken varan inte längre skulle kunna användas på normalt sätt för de ändamål den var avsedd för. Reparation av en vara omfattar återställande och underhåll men inte bearbetning eller behandling som
 - a) förstör varans grundläggande egenskaper eller skapar en ny eller kommersiellt annorlunda vara,

⁹ När det gäller Mexiko avses den tullbehandlingsavgift som kallas "Derecho de Trámite Aduanero".

¹⁰ För tydlighetens skull påpekas att den importerande parten får kräva att dess konsul med jurisdiktion på den exporterande partens territorium bestyrker handlingar

- a) för undersöknings- eller granskningsändamål, eller
- b) för import av lösöre.

- b) omvandlar en icke-färdigarbetad vara till en färdig vara, eller
- c) används för att i betydande utsträckning ändra varans funktion.

2. En part ska inte tillämpa en tull på en vara, oavsett ursprung, som återinförs på dess territorium efter det att varan i fråga temporärt exporterats från partens territorium till den andra partens territorium för reparation eller ändring, oavsett om reparationen eller ändringen skulle kunna utföras på den parts territorium från vilket varan exporterats för reparation eller ändring.

3. Punkt 2 ska inte tillämpas på varor som importerats till tullager, frihandelszoner eller liknande och som därefter exporteras för reparation och inte återimporteras till tullager, frihandelszoner eller liknande.

4. En part får inte tillämpa en tull på en vara som importeras tillfälligt från den andra partens territorium i syfte att repareras eller ändras, oavsett varans ursprung.

ARTIKEL 2.8

Återtillverkade varor

1. Med *återtillverkad vara* avses en vara som klassificeras enligt kapitlen 84–90 eller nummer 9402 i Harmoniserade systemet, förutom varor som ingår i bilaga 2-B (Förteckning över varor undantagna från definitionen av återtillverkade varor), som
 - a) helt eller delvis framställs av återvunnet material från varor som har använts,
 - b) har liknande prestanda och användningsförhållanden samt förväntad livslängd som den likadana varan i nytt skick, och
 - c) för vilken samma garanti lämnas som för den likadana varan i nytt skick.
2. Om inte annat föreskrivs i detta avtal får en part inte bevilja återtillverkade varor från den andra parten en mindre gynnsam behandling än den som den beviljar likadana varor i nytt skick.
3. Med förbehåll för sina skyldigheter enligt detta avtal och WTO-avtalet får en part kräva att återtillverkade varor
 - a) identifieras som sådana för distribution eller försäljning på dess territorium, och även är särskilt märkta för att förhindra att konsumenterna vilseleds, och

- b) uppfyller alla tillämpliga tekniska krav och föreskrifter som gäller för likadana varor i nytt skick.

4. För tydlighetens skull påpekas att artikel 2.9 är tillämplig på återtillverkade varor. Om en part antar eller bibehåller förbud eller restriktioner avseende import och export av begagnade varor ska parten inte tillämpa dessa åtgärder på återtillverkade varor.

ARTIKEL 2.9

Import- och exportrestriktioner

Om inte annat föreskrivs i bilaga 2-C (Mexikos undantag från import- och exportrestriktioner) får en part inte anta eller bibehålla förbud eller restriktioner vid import av varor från den andra parten eller vid export eller försäljning för export av varor avsedda för den andra partens territorium, förutom i enlighet med artikel XI i Gatt 1994 med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser. För detta ändamål ska artikel XI i Gatt 1994, med tillhörande anmärkningar och tilläggsbestämmelser, i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av detta avtal.

ARTIKEL 2.10

Importlicensförfaranden

1. Varje part ska anta och förvalta importlicensförfaranden i enlighet med artiklarna 1–3 i avtalet om importlicensförfaranden.
2. Varje part ska underrätta den andra parten om varje nytt importlicensförfarande och varje ändring av befintliga importlicensförfaranden inom 60 dagar efter offentliggörandet och, om möjligt, senast 60 dagar innan det nya förfarandet eller ändringen får verkan. Underrättelsen ska innehålla de uppgifter som anges i artikel 5.2 i avtalet om importlicensförfaranden samt de elektroniska adresserna till de officiella webbplatser som avses i punkt 4 i den här artikeln. En part ska anses följa denna bestämmelse om den meddelar det berörda nya importlicensförfarandet eller eventuella ändringar av importlicensförfaranden till den kommitté för importlicensiering som föreskrivs i artikel 4 i avtalet om importlicensförfaranden i enlighet med artikel 5.1–5.3 i avtalet om importlicensförfaranden.
3. På begäran av en part ska den andra parten omgående lämna all relevant information, däribland den information som anges i artikel 5.2 i avtalet om importlicensförfaranden, om alla importlicensförfaranden som den avser att anta, har antagit eller bibehåller, eller om alla ändringar av befintliga importlicensförfaranden.

4. Varje part ska på relevanta officiella webbplatser offentliggöra den information som den är skyldig att offentliggöra enligt artikel 1.4 a i avtalet om importlicensförfaranden och säkerställa att den information som anges i artikel 5.2 i avtalet om importlicensförfaranden är tillgänglig för allmänheten.

ARTIKEL 2.11

Exportlicensförfaranden

1. Varje part ska offentliggöra varje nytt exportlicensförfarande eller varje ändring av ett befintligt exportlicensförfarande, inbegripet vid behov på relevanta officiella webbplatser. Detta offentliggörande ska om möjligt ske senast 45 dagar innan förfarandet eller ändringen får verkan, och i vilket fall som helst senast den dag då förfarandet eller ändringen får verkan.

2. Varje part ska underrätta den andra parten om sina befintliga exportlicensförfaranden inom 60 dagar efter den dag då detta avtal träder i kraft. Varje part ska underrätta den andra parten om alla nya exportlicensförfaranden och om ändringar av befintliga exportlicensförfaranden inom 60 dagar efter offentliggörandet. Dessa underrättelser ska hänvisa till var den information som krävs enligt punkt 3 offentliggörs och i tillämpliga fall ange adressen till den berörda officiella webbplatsen.

3. Offentliggörandet av exportlicensförfaranden ska innehålla följande information:
- a) Texterna till partens exportlicensförfaranden, inklusive eventuella ändringar av dessa.
 - b) De varor som omfattas av respektive exportlicensförfarande.
 - c) För varje exportlicensförfarande, en beskrivning av hur man ansöker om exportlicens och de kriterier som de sökande måste uppfylla för att vara behöriga att ansöka om exportlicens, som att inneha ett verksamhetstillstånd, göra eller upprätthålla en investering eller bedriva verksamhet i en viss etableringsform på partens territorium.
 - d) Den eller de kontaktpunkter där intresserade personer kan få ytterligare information om villkoren för att erhålla exportlicens.
 - e) Uppgifter om till vilket eller vilka administrativa organ som ansökan och annan relevant dokumentation ska skickas.
 - f) En beskrivning av den eller de åtgärder som genomförs med hjälp av exportlicensförfarandet.
 - g) Uppgifter om hur länge exportlicensförfarandet kommer att vara i kraft, om inte förfarandet kommer att vara i kraft till dess att det återkallas eller ändras genom ett nytt offentliggörande.

- h) Om parten har för avsikt att använda ett exportlicensförfarande för att förvalta en exportkvot, uppgifter om kvotens totala volym, datum för öppnande och avslutande av kvoten och i tillämpliga fall kvotens värde.
 - i) Uppgifter om eventuella befrielser eller undantag från kravet på exportlicens, hur man ansöker om eller använder dem samt på vilka villkor de beviljas.
4. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i denna artikel kräver att en part ska bevilja en exportlicens eller hindrar en part från att fullgöra sina skyldigheter eller åtaganden enligt FN:s säkerhetsråds resolutioner, liksom enligt multilaterala icke-spridningssystem och exportkontrollsystem.

ARTIKEL 2.12

Fastställande av tullvärde

Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt avtalet om tullvärdeberäkning.

ARTIKEL 2.13

Tillfällig införsel av varor

1. Varje part ska bevilja tillfällig införsel med fullständig villkorad befrielse från importtullar, i enlighet med sina lagar och andra författningar, för följande varor, oavsett varornas ursprung:
 - a) Varor som är avsedda att visas eller användas på utställningar, mässor, möten, demonstrationer eller liknande evenemang.
 - b) Professionell utrustning, inbegripet utrustning för pressen eller för ljud- eller tv-sändning, programvara, filmfotografisk utrustning och kringutrustning eller tillbehör till sådan utrustning, som är nödvändig för att en person ska kunna bedriva sin närings- eller yrkesverksamhet vid besök på partens territorium för att utföra en specificerad uppgift.
 - c) Containrar, kommersiella prover, reklamfilmer och inspelningar och andra varor som importeras i samband med en kommersiell verksamhet.
 - d) Varor som importeras för idrottsändamål.
 - e) Varor som importeras för humanitära ändamål.
 - f) Djur som importeras för särskilda ändamål.

2. Varje part får begära att de varor som omfattas av tillfällig införsel i enlighet med punkt 1
- a) är avsedda för återexport utan att ha genomgått någon annan förändring än normal värdeminskning på grund av att de använts,
 - b) endast används av eller under personligt överinseende av en medborgare från den andra parten vid utövandet av den affärsverksamhet, den näring, det yrke eller den idrott som den personen från den andra parten bedriver,
 - c) inte säljs eller hyrs ut under den tid de befinner sig på dess territorium,
 - d) åtföljs av en säkerhet, om detta begärs av den importerande parten, till ett belopp som inte överstiger de avgifter som annars skulle ha betalats vid införsel eller slutlig import, som kan frisläppas när varorna exporteras,
 - e) kan identifieras vid import och export,
 - f) återexporteras inom en angiven period som rimligen hänför sig till syftet med den tillfälliga införseln, och
 - g) inte förs in i större mängder än vad som är rimligt för den avsedda användningen.

3. Varje part ska tillåta att varor som tillfälligt förs in enligt denna artikel återexporteras genom en annan tullhamn eller ett annat tullkontor än den/det som de fördes in genom.

4. Varje part ska föreskriva att den importör eller andra person som är ansvarig för varor som förs in i enlighet med denna artikel inte ska vara ansvarig för underlåtenhet att exportera varorna inom den tidsfrist som fastställts för tillfällig införsel, inbegripet alla lagliga förlängningar, om tillfredsställande bevisning för att varorna har förstörts helt eller oåterkalleligen förlorats uppvisas för den importerande parten i enlighet med dess tullagstiftning.

ARTIKEL 2.14

Samarbete

1. Särskilda bestämmelser om administrativt samarbete mellan parterna i fråga om förmånlig tullbehandling fastställs i bilaga 2-D (Särskilda bestämmelser om administrativt samarbete).

2. Parterna ska årligen utbyta importstatistik med början ett år efter detta avtals ikraftträdande, till dess att kommittén för varuhandel beslutar något annat. Utbytet av importstatistik ska innefatta uppgifter för det senaste tillgängliga året, inbegripet värde och volym, på tullpositionsnivå, i fråga om import av varor från den andra parten som omfattas av förmånlig tullbehandling enligt detta avtal och för varor som inte omfattas av förmånsbehandling.

ARTIKEL 2.15

Kommittén för varuhandel

Den kommitté för varuhandel som inrättas genom artikel 1.10.1 a (Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal) ska

- a) övervaka genomförandet och förvaltningen av detta kapitel och dess bilagor,
- b) främja varuhandeln mellan parterna, inbegripet genom samråd om förbättring av tullbehandlingen för marknadstillträde enligt detta avtal och om andra frågor där så är lämpligt,
- c) utgöra ett forum för diskussion och lösning av eventuella problem med koppling till detta kapitel,
- d) omgående ta itu med handelshinder för varor mellan parterna, särskilt sådana som rör tillämpningen av icke-tariffära åtgärder, och vid behov hänskjuta sådana frågor till Gemensamma kommittén för övervägande,
- e) rekommendera eventuella ändringar av eller tillägg till detta kapitel för Gemensamma kommittén,
- f) samordna utbytet av uppgifter för utnyttjande av förmånsbehandling eller annat informationsutbyte om varuhandeln mellan parterna som den kan besluta om,

- g) se över eventuella framtida ändringar av Harmoniserade systemet för att säkerställa att varje parts skyldigheter enligt detta avtal inte ändras, och samråda för att lösa eventuella relaterade konflikter,
- h) utföra alla andra funktioner som Gemensamma kommittén kan tilldela den.

AVSNITT B

Handel med jordbruksvaror

ARTIKEL 2.16

Tillämpningsområde

Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part avseende handel med jordbruksvaror.

ARTIKEL 2.17

Samarbete i multilaterala forum

1. Parterna ska inom ramen för WTO samarbeta för att främja ett universellt, regelbaserat, öppet, icke-diskriminerande och rättvist multilateralt handelssystem, för att främja jordbruksförhandlingar och för att främja inrättandet av nya bestämmelser som förenklar handeln med jordbruksvaror.
2. Parterna erkänner att vissa exportåtgärder, såsom exportförbud, exportrestriktioner eller exportskatter, kan ha en negativ inverkan på kritiska leveranser av jordbruksvaror. Parterna ska i detta avseende stödja inrättandet av bestämmelser genom att aktivt delta i relevanta internationella forum.

ARTIKEL 2.18

Exportkonkurrens

1. I denna artikel gäller följande definitioner:
 - a) *exportsubventioner*: subventioner i den mening som avses i artikel 1 e i avtalet om jordbruk.

b) *åtgärder med motsvarande verkan*: exportkrediter, exportkreditgarantier eller exportförsäkringsprogram samt andra åtgärder som har motsvarande verkan som en exportsubvention¹¹.

2. Parterna bekräftar sina åtaganden enligt det beslut om exportkonkurrens som antogs den 19 december 2015 av WTO:s ministerkonferens i Nairobi om att visa största återhållsamhet när det gäller användningen av alla former av exportsubventioner och alla exportåtgärder med motsvarande verkan samt att öka transparensen kring och förbättra övervakningen av alla former av exportsubventioner och alla exportåtgärder med motsvarande verkan.

3. En part får inte anta eller bibehålla någon exportsubvention för jordbruksvaror som exporteras eller ingår i en vara som exporteras till den andra partens territorium.

4. En part får inte bibehålla, införa eller återinföra någon annan åtgärd med motsvarande verkan för en jordbruksvara som exporteras eller ingår i en vara som exporteras till den andra partens territorium, såvida inte åtgärden med motsvarande verkan uppfyller de villkor som fastställs i det relevanta WTO-avtalet, WTO-beslutet eller WTO-åtagandet.

5. I syfte att öka transparensen kring och förbättra övervakningen av exportsubventioner och andra åtgärder med motsvarande verkan får en part som har rimliga tvivel om en exportsubvention eller annan åtgärd med motsvarande verkan som tillämpas av den andra parten på en jordbruksvara avsedd för export till den förstnämnda parten begära nödvändiga uppgifter om de åtgärder som tillämpas från den andra partens sida. De uppgifter som begärs ska lämnas utan dröjsmål.

¹¹ Vid tolkningen av begreppet ”åtgärder med motsvarande verkan” kan parterna i ett specifikt fall söka vägledning i de relevanta WTO-reglerna och i WTO-medlemskapets praxis.

ARTIKEL 2.19

Förvaltning av tullkvoter

1. En part som tillämpar tullkvoter i enlighet med bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar) ska
 - a) förvalta dessa tullkvoter inom tidsramarna och på ett transparent, objektivet och icke-diskriminerande sätt i enlighet med dess lagstiftning, och
 - b) inom tidsramarna och fortlöpande göra tillgänglig för allmänheten all relevant information om kvotförvaltningen, inklusive tillgänglig volym, utnyttjandegrad och behörighetskriterier.
2. Parterna ska samråda i alla frågor som rör förvaltningen av tullkvoterna. För detta ändamål ska varje part utse en kontaktpunkt för att underlätta kommunikationen mellan parterna och meddela den andra parten dess kontaktuppgifter. Parterna ska omgående underrätta varandra om alla ändringar av dessa kontaktuppgifter.

ARTIKEL 2.20

Underkommittén för jordbruk

1. Den underkommitté för jordbruk som inrättas genom artikel 1.10.1 b (Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal) ska
 - a) övervaka genomförandet och förvaltningen av detta avsnitt och främja samarbete för att underlätta handeln med jordbruksvaror mellan parterna,
 - b) utgöra ett forum där parterna kan diskutera utvecklingen av sina jordbruksprogram och handeln med jordbruksvaror mellan parterna,
 - c) ta itu med hinder, inbegripet icke-tariffära hinder, för handel med jordbruksvaror mellan parterna,
 - d) bedöma hur detta kapitel påverkar varje parts jordbrukssektor och hur instrumenten i detta kapitel fungerar samt rekommendera lämpliga åtgärder till kommittén för varuhandel,
 - e) utgöra ett forum för samråd i frågor som rör detta avsnitt i samverkan med andra relevanta kommittéer, arbetsgrupper eller andra specialiserade organ enligt detta avtal,

- f) fullgöra alla andra uppgifter som kommittén för varuhandel kan komma att anförtro den, och
 - g) rapportera om resultaten av sitt arbete enligt denna punkt till kommittén för varuhandel för dess övervägande.
3. Om inget annat har överenskommits ska underkommittén för jordbruk sammanträda minst en gång om året.
4. Om särskilda omständigheter uppstår ska underkommittén för jordbruk på begäran av en part sammanträda, genom överenskommelse mellan parterna, senast 30 dagar efter dagen för en sådan begäran.

AVSNITT C

Handel med vin och sprit

ARTIKEL 2.21

Tillämpningsområde

Detta avsnitt är tillämpligt på vinprodukter¹² och sprit som klassificeras enligt nummer 2204, 2205 och 2208 i Harmoniserade systemet.

¹² För tydligheten skall påpekas att med *vinprodukter* avses vin och andra vinprodukter som klassificeras enligt nummer 2204 och 2205 i Harmoniserade systemet.

ARTIKEL 2.22

Oenologiska metoder

1. Europeiska unionen ska tillåta import till och saluföring på sitt territorium av vin avsett som livsmedel, med ursprung i Mexiko och som framställts i överensstämmelse med
 - a) produktdefinitioner som godkänts i Mexiko genom de lagar och andra författningar som avses i del A i bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit), och
 - b) de godkända oenologiska metoder och restriktioner som tillämpas i Mexiko enligt de lagar och andra författningar som avses i del A i bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit) eller som på annat sätt godkänts av den behöriga myndigheten i Mexiko för användning i viner för export, i den mån de har rekommenderats och offentliggjorts av Internationella vinorganisationen (*OIV*).

Ett godkännande enligt denna punkt förutsätter att ingen alkohol eller sprit tillsätts vinerna, med undantag för likörviner till vilka vinalkohol eller druvsprit får tillsättas. Detta stycke påverkar inte möjligheten att tillsätta annan alkohol än vinalkohol vid framställning av "vino generoso", förutsatt att denna tillsats tydligt anges på etiketten.

2. Mexiko ska tillåta import till och saluföring på sitt territorium av vin avsett som livsmedel, med ursprung i Europeiska unionen och som framställts i överensstämmelse med
- a) produktdefinitioner som godkänts i Europeiska unionen genom de lagar och andra författningar som avses i del B i bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit),
 - b) de godkända oenologiska metoder och restriktioner som tillämpas i Europeiska unionen enligt de lagar och andra författningar som avses i del B i bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit), och
 - c) regeln att alkohol eller sprit inte får tillsättas i andra viner än likörviner, till vilka endast vinalkohol eller druvsprit får tillsättas.
3. De druvsorter som får ingå i viner som importeras från en part och saluförs på den andra partens territorium är olika sorter av *Vitis vinifera* samt hybrider av *Vitis vinifera*, utan att detta påverkar tillämpningen av striktare lagar och andra författningar som en part kan tillämpa på vin som framställs inom det egna territoriet.
4. Gemensamma rådet får ändra delarna A och B i bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit) för att lägga till, stryka eller uppdatera hänvisningar till produktdefinitioner samt oenologiska metoder och restriktioner.

ARTIKEL 2.23

Märkning av vinprodukter och sprit

1. En part får inte kräva att något av följande datum eller motsvarande datum ska anges på behållare, etiketter eller förpackningar för vinprodukter eller sprit:

- a) Förpackningsdatum.
- b) Tappningsdatum.
- c) Produktions- eller tillverkningsdatum.
- d) Utgångsdatum eller sista förbrukningsdag.
- e) Minsta hållbarhetstid, bäst före-datum eller rekommenderad sista förbrukningsdag.
- f) Sista försäljningsdag.

En part får kräva att ett datum för minsta hållbarhetstid ska anges om lättfördärliga ingredienser tillsätts eller om tillverkaren anser att hållbarheten uppgår till högst tolv månader.

2. En part får inte kräva att översättningar av varumärken, märkesnamn eller geografiska beteckningar ska anges på behållare, etiketter eller förpackningar för vinprodukter eller sprit.
3. En part ska tillåta att obligatorisk information, inklusive översättningar, anges på en kompletterande etikett som anbringas på en behållare med vinprodukter eller sprit. Kompletterande etiketter får anbringas på en importerad behållare med vin eller sprit efter import, men innan produkten erbjuds för försäljning på partens territorium, förutsatt att den obligatoriska informationen på den ursprungliga etiketten återges fullständigt och korrekt.
4. En part ska tillåta att identifieringskoder används för partier under förutsättning att dessa koder inte kan raderas.
5. En part får inte tillämpa en märkningsåtgärd på vinprodukter och sprit som salufördes på den partens territorium före den dag då åtgärden träder i kraft, utom under exceptionella omständigheter.
6. En part ska tillåta att teckningar, figurer, illustrationer och påståenden eller förklaringar används på flaskor under förutsättning att de inte ersätter obligatorisk märkningsinformation och inte vilseleder konsumenten om vinprodukternas och spritens verkliga egenskaper och sammansättning.
7. En part får inte kräva att etiketter på vinprodukter eller sprit ska vara försedda med information om allergener som har använts vid framställningen och beredningen av vinprodukterna eller spriten men som inte förekommer i slutprodukten.

8. För handel med vin mellan parterna får vin med ursprung i Europeiska unionen märkas i Mexiko med en uppgift om produkttyp enligt del C (Märkning av vin) i bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit).

9. Varje part ska skydda följande namn med avseende på vinprodukter och sprit, i enlighet med Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten, utfärdad i Paris den 20 mars 1883 (*Pariskonventionen*):

a) En medlemsstats namn.

b) Namnet Mexikos förenta stater eller Mexiko och dess stater.

10. En part ska tillåta att etiketter på vinprodukter eller sprit anger alkoholhalten i volymprocent på följande sätt:

a) ”% Alc. Vol.”;

b) ”% Alc Vol.”;

c) ”% alc. vol.”;

d) ”% alc vol.”;

- e) ”% Alc.”;
- f) ”% Alc./Vol.”;
- g) ”Alc()%vol.”;
- h) ”% alc/vol”;
- i) ”alc()%vol”.

ARTIKEL 2.24

Certifiering av vinprodukter och sprit

1. En part får för vinprodukter som importeras från den andra parten och släpps ut på dess marknad endast kräva den dokumentation och den certifiering som anges i del D (Dokumentation och certifiering) i bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit).
2. En part ska inte ålägga import av vinprodukter som framställts i den andra partens territorium mer restriktiva importcertifieringskrav än de som fastställs i detta avtal.

3. Varje part får tillämpa sina lagar och andra författningar för att identifiera förfälskade eller kontaminerade produkter efter den slutliga importen.
4. I händelse av tvist ska varje part erkänna som referensmetoder analysmetoder som överensstämmer med de standarder som rekommenderas av internationella organisationer, t.ex. Internationella standardiseringsorganisationen (ISO), eller, om sådana metoder inte finns, OIV:s metoder.
5. Varje part ska tillåta import till sitt territorium av sprit i enlighet med de regler för importdokumentation eller importcertifiering och analysrapporter som fastställs i partens lagar och andra författningar.
6. Europeiska unionen ska för import av Tequila och Mezcal till Europeiska unionen kräva att det för dess tullmyndigheter uppvisas ett äkthetsintyg för export avseende dessa produkter, vilket ska ha utfärdats av organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats och godkänts av de mexikanska myndigheterna.¹³ Mexiko ska tillhandahålla förlagor till äkthetsintyget för export av Tequila och Mezcal och underrätta underkommittén för handel med vin och sprit om alla ändringar av dessa intyg.

¹³ För tydlighetens skull påpekas att detta inte påverkar tillämpningen av varje parts lagar och andra författningar om saluföring och kommersialisering av dessa produkter.

7. En part får införa temporära ytterligare importcertifieringskrav för vinprodukter och sprit som importeras från den andra parten, för att tillgodose legitima allmänna intressen, exempelvis hälso- eller konsumentskydd eller bedrägeribekämpning. I sådana fall ska parten ge den andra parten tillräcklig information och tillräckligt med tid för att de ytterligare kraven ska kunna uppfyllas.

Sådana krav får inte sträcka sig längre än den period som krävs med hänsyn till de särskilda allmänna intressen eller den särskilda risk för bedrägerier som var anledningen till att kraven infördes.

8. Gemensamma rådet får ändra del D (Dokumentation och certifiering) i bilaga 2-E (Relevanta åtgärder avseende vinprodukter och sprit) med avseende på den dokumentation och den certifiering som avses i punkt 1.

ARTIKEL 2.25

Tillämpliga bestämmelser

Om inte annat föreskrivs i detta avtal ska import och saluföring av produkter som omfattas av detta avsnitt och som är föremål för handel mellan parterna ske i enlighet med de lagar och andra författningar som är tillämpliga på den importerande partens territorium.

ARTIKEL 2.26

Övergångsåtgärder

Produkter som vid detta avtals ikraftträdande har framställts och märkts i enlighet med en parts lagar och andra författningar och de befintliga avtalen mellan parterna, men som inte uppfyller kraven i detta avsnitt, får saluföras i den importerande parten på följande villkor:

- a) Att de saluförs av grossister eller tillverkare under en period av två år.
- b) Att de saluförs av detaljhandlare till dess att lagren är uttömda.

ARTIKEL 2.27

Underrättelser

Varje part ska säkerställa att den andra parten underrättas i tid om ändringar av lagar och andra författningar på områden omfattade av detta avsnitt, vilka inverkar på produkter som är föremål för handel mellan parterna.

ARTIKEL 2.28

Samarbete om handel med vin och sprit

1. Parterna ska samarbeta om och behandla frågor som rör handeln med vin och sprit, särskilt
 - a) produktdefinitioner, certifiering och märkning, och
 - b) användning av druvsorter för vinframställning samt märkning därav.
2. För att underlätta ömsesidigt stöd mellan parternas myndigheter för efterlevnadskontroll ska varje part utse vilka behöriga myndigheter och organ som ska ansvara för genomförandet och hanteringen av de frågor som omfattas av detta avsnitt. Om en part utser fler än en behörig myndighet eller ett behörigt organ ska den säkerställa samordning mellan dessa myndigheter och organ. I sådana fall ska en part också utse en samverkade myndighet som ska utgöra enda kontaktpunkt för den andra partens myndighet eller organ.
3. Parterna ska senast sex månader efter den dag då detta avtal träder i kraft underrätta varandra om namn på och adresser till de behöriga myndigheter och organ som avses i punkt 2 och alla ändringar av dessa.

4. De myndigheter och organ som avses i denna artikel ska bedriva ett nära samarbete och sträva efter att ytterligare förbättra stödet sinsemellan i samband med tillämpningen av detta avsnitt, särskilt för att bekämpa bedrägliga förfaranden.

ARTIKEL 2.29

Underkommittén för handel med vin och sprit.

1. Den underkommitté för handel med vin och sprit som inrättas genom artikel 1.10.1 c (Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal) ska

- a) övervaka genomförandet och förvaltningen av detta avsnitt,
- b) utgöra ett forum för samarbete i frågor som rör detta avsnitt och för informationsutbyte, och
- c) säkerställa att detta avsnitt genomförs korrekt.

2. Underkommittén för handel med vin och sprit får utfärda rekommendationer och förbereda beslut för Gemensamma rådet som kan antas i enlighet med detta avsnitt.

AVSNITT D

Icke-tariffära åtaganden om marknadstillträde inom andra sektorer

ARTIKEL 2.30

Läkemedel

Varje parts särskilda icke-tariffära åtaganden om marknadstillträde för farmaceutiska produkter och medicintekniska produkter fastställs i bilaga 2-F (Läkemedel).

ARTIKEL 2.31

Motorfordon

Varje parts särskilda icke-tariffära åtaganden om marknadstillträde för motorfordon och utrustning eller delar till motorfordon fastställs i bilaga 2-G (Motorfordon och utrustning eller delar till motorfordon).

KAPITEL 3

URSPRUNGSREGLER OCH URSPRUNGSFÖRFARANDEN

AVSNITT A

Ursprungsregler

ARTIKEL 3.1

Definitioner

1. I detta kapitel gäller följande definitioner:
 - a) *kapitel, nummer och undernummer*: de kapitel (tvåsiffriga nummer), nummer (fysiffriga nummer) och undernummer (sexsiffriga nummer) som används i Harmoniserade systemets nomenklatur.
 - b) *behörig statlig myndighet*: när det gäller Mexiko, den utsedda myndigheten inom ekonomiministeriet (Secretaría de Economía) eller dess efterträdare.

- c) *sändning*: varor som antingen sänds samtidigt från en exportör till en mottagare eller omfattas av ett enda transportdokument för hela transporten från exportören till mottagaren eller, i avsaknad av ett sådant dokument, av en enda faktura.
- d) *tullmyndigheter*: den statliga myndighet som enligt en parts lagstiftning ansvarar för hantering, tillämpning och efterlevnadskontroll av lagar och andra författningar på tullområdet.
- e) *exportör*: en person som befinner sig på en parts territorium och som exporterar från den partens territorium och upprättar en ursprungsförsäkran.
- f) *importör*: en person som befinner sig på en parts territorium och som importerar en vara och begär förmånlig tullbehandling.
- g) *material*: alla ingredienser, råvaror, komponenter, delar eller liknande som används vid tillverkningen av en produkt.
- h) *icke-ursprungsmaterial*: material som inte anses ha ursprung enligt detta kapitel.
- i) *ursprungsmaterial* eller *ursprungsprodukter*: material eller produkter som anses ha ursprung enligt detta kapitel.

- j) *produkt*: den produkt som tillverkas, även om den är avsedd som material för senare användning vid tillverkning av en annan produkt.
- k) *tillverkning*: varje slag av behandling, bearbetning eller särskilda åtgärder, inbegripet sammansättning.

ARTIKEL 3.2

Allmänna krav

1. När en part tillämpar reglerna om förmånlig tullbehandling på en ursprungsvara från den andra parten i enlighet med detta avtal ska följande produkter anses ha ursprung i den part där den senaste tillverkningen ägde rum:
 - a) Produkter som är helt framställda i den parten i den mening som avses i artikel 3.4.
 - b) Produkter som tillverkats i den parten uteslutande av ursprungsmaterial.
 - c) Produkter som tillverkats i den parten och i vilka icke-ursprungsmaterial införlivats, förutsatt att de uppfyller villkoren i bilaga 3-A (Produktspecifika ursprungsregler).
2. En produkt som anses ha ursprung i en part i enlighet med punkt 1 måste uppfylla alla andra tillämpliga krav i detta kapitel för beviljande av förmånlig tullbehandling baserat på en ansökan enligt artikel 3.16.

3. Om en produkt har förvärvat ursprungsstatus ska de icke-ursprungsmaterial som använts vid tillverkningen av den produkten inte anses vara icke-ursprungsmaterial när produkten införlivas som material i en annan produkt.

4. För att förvärva ursprungsstatus ska produkten ha tillverkats i enlighet med punkt 1 a–c utan avbrott i en part.

ARTIKEL 3.3

Ursprungskumulation

1. En produkt som har ursprung i en part ska anses vara en ursprungsprodukt från den andra parten om den används som material vid tillverkningen av en annan produkt i den andra parten¹⁴.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas om

- a) tillverkningen av en produkt inte är mer omfattande än de åtgärder som avses i artikel 3.6, och
- b) syftet med denna tillverkning, som demonstreras på grundval av övervägande bevisning, är att kringgå parternas finansiella lagstiftning eller skattelagstiftning.

¹⁴ Om ursprungsreglerna för ett material skiljer sig mellan parterna ska materialets ursprung fastställas i enlighet med de ursprungsregler som gäller för den exporterande parten.

ARTIKEL 3.4

Helt framställda produkter

1. Följande produkter ska anses vara helt framställda i en part:
 - a) Mineralprodukter som har utvunnits ur dess jord eller havsbotten.
 - b) Växter och vegetabiliska produkter som har odlats eller skördats där.
 - c) Levande djur som har fötts och uppfötts där.
 - d) Produkter som har erhållits från levande djur som uppfötts där.
 - e) Produkter som har framställts från slaktade djur som har fötts och uppfötts där.
 - f) Produkter från jakt och fiske som har bedrivits där.
 - g) En produkt som har framställts genom vattenbruk där, om vattenorganismer, inklusive fisk, blötdjur, kräftdjur, andra ryggradslösa vattendjur och vattenväxter, blir till eller uppföds från förökningsmaterial såsom ägg, rom eller mjölke, yngel, ungfiskar eller larver, genom ingrepp i och styrning av tillväxtprocesser för att öka produktionen, till exempel regelbunden utsättning, utfodring eller skydd mot rovdjur.

- h) Produkter från havsfiske och andra produkter som har hämtats ur havet utanför ett territorialhav av en parts fartyg.
- i) Produkter som har framställts ombord på en parts fabriksfartyg uteslutande av produkter som avses i led h.
- j) Begagnade varor som samlats in där och som endast är lämpade för återvinning av råvaror, inbegripet dessa råvaror.
- k) Avfall och skrot från tillverkningsprocesser som ägt rum där.
- l) Produkter som har utvunnits ur havsbotten eller dess underlag utanför en parts territorialhav, förutsatt att parten har rätt att exploatera eller bearbeta sådan havsbotten eller sådant underlag.
- m) Varor som har tillverkats där uteslutande av sådana produkter som anges i leden a–l.

2. Med *en parts fartyg* och *en parts fabriksfartyg* i punkt 1 h och i avses ett fartyg eller fabriksfartyg som

- a) är registrerat i en medlemsstat eller i Mexiko,
- b) för en medlemsstats eller Mexikos flagg, och

c) uppfyller något av följande villkor:

i) det ägs till minst 50 % av medborgare i en medlemsstat eller i Mexiko, eller

ii) det ägs av företag som

A) har sitt huvudkontor och sin huvudsakliga verksamhetsplats i Europeiska unionen eller i Mexiko, och

B) ägs till minst 50 % av offentliga organ, medborgare eller företag i en medlemsstat eller i Mexiko.

ARTIKEL 3.5

Toleranser

1. Om en produkt inte uppfyller kraven i bilaga 3-A (Produktspecifika ursprungsregler) på grund av att icke-ursprungsmaterial används vid tillverkningen, ska den produkten ändå anses ha ursprung i en part, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

a) Det totala värdet av allt använt icke-ursprungsmaterial överstiger inte 10 % av produktens pris fritt fabrik.

- b) Ingen av de procentsatser för högsta värde eller vikt av icke-ursprungsmaterial som anges i bilaga 3-A (Produktspecifika ursprungsregler) överskrids genom tillämpningen av denna punkt.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas på produkter som klassificeras enligt kapitlen 50–63 och för vilka toleranserna i anmärkningarna 5 och 6 i avsnitt A i bilaga 3-A (Produktspecifika ursprungsregler) är tillämpliga.
3. Punkt 1 ska inte tillämpas på produkter som är helt framställda i en part i den mening som avses i artikel 3.4. Om bilaga 3-A (Produktspecifika ursprungsregler) kräver att det material som används vid tillverkningen av en produkt ska vara helt framställt, ska den tolerans som anges i punkt 1 tillämpas på dessa material sammantagna.

ARTIKEL 3.6

Otillräcklig behandling eller bearbetning

1. Trots vad som anges i artikel 3.2.1 c ska en produkt inte anses ha ursprung i en part om tillverkningen av produkten i en part endast består i att följande åtgärder utförs på icke-ursprungsmaterial:
- a) Åtgärder för att bevara produkten i gott skick under transport och lagring, t.ex. ventilering, utspridning, torkning, frysning, kylning, lagring i saltvatten, svavelsyrlighetsvatten eller andra vattenlösningar samt borttagande av skadade delar och liknande åtgärder.

- b) Enklare utspädning som inte väsentligen ändrar produktens egenskaper, eller dehydratisering eller denaturering¹⁵ av produkter.
- c) Siktning, sållning, sortering, klassificering, indelning i kategorier eller hoppassning, inbegripet sammanföring av artiklar i satser.
- d) Vässning, enklare slipning eller enklare tillskärning.
- e) Skalning eller urkärning av frukter, bär, nötter eller grönsaker.
- f) Borttagande av skal.
- g) Avlägsnande av frön.
- h) Polering eller glasering av spannmål och ris, partiell eller fullständig malning av ris.
- i) Tillsats av färg- eller smakämnen till socker eller formning av sockerbitar; partiell eller fullständig malning av kristallsocker.
- j) Ompackning, uppdelning eller sammanföring av kollin.
- k) Enklare förpackningsåtgärder.

¹⁵ Denaturering omfattar att alkohol görs olämpligt som livsmedel genom tillsats av giftiga eller illasmakande ämnen.

- l) Anbringande eller tryckande av varumärken, etiketter, logotyper eller annan liknande särskiljande märkning på produkter eller på deras förpackningar.
- m) Tvättning, rengöring, avlägsnande av damm, oxid, olja, färg eller andra beläggningar.
- n) Enklare målning eller polering.
- o) Enklare blandning av produkter¹⁶, även av olika slag.¹⁷
- p) Ihopsättning av delar som klassificeras som kompletta eller färdigarbetade artiklar i enlighet med den allmänna tolkningsregeln 2 a i de allmänna bestämmelserna för tolkning av Harmoniserade systemet eller annan enklare ihopsättning av delar.
- q) Isärtagning av en produkt i delar eller komponenter.
- r) Strykning eller pressning av textilmaterial och textilvaror.
- s) Slakt av djur.
- t) En kombination av två eller flera av de åtgärder som anges i leden a–s.

¹⁶ Enklare blandning av produkter omfattar blandning av socker.

¹⁷ Dessa åtgärder ska inte tillämpas på blandning enligt kapitlen 27–30, 32–35 och 38.

2. Vid tillämpning av punkt 1 ska åtgärder anses vara enklare om de kan utföras utan att några speciella färdigheter eller maskiner, apparater eller verktyg som särskilt tillverkats eller installerats för dessa åtgärder krävs, och om de åtgärder som utförs med färdigheterna eller maskinerna, apparaterna eller verktygen inte ger varan dess väsentliga kännetecken eller egenskaper.

ARTIKEL 3.7

Bedömningsenhet

1. Bedömningsenheten för tillämpning av bestämmelserna i detta kapitel ska vara den särskilda produkt som betraktas som grundenhet vid klassificeringen av produkten enligt Harmoniserade systemet.
2. För en produkt som består av en grupp eller sammansättning av artiklar, som klassificeras enligt ett enda nummer i Harmoniserade systemet, ska helheten utgöra bedömningsenheten.
3. För en sändning som består av flera identiska produkter som klassificeras enligt samma nummer ska varje produkt beaktas för sig vid tillämpningen av detta kapitel.

ARTIKEL 3.8

Bokföringsmässig uppdelning

1. Om fungibla material med ursprungsstatus respektive utan ursprungsstatus används i tillverkningen av en vara får materialen förvaltas med hjälp av en metod med bokföringsmässig uppdelning, utan att fysiskt hålla materialen i separata lager.
2. Om fungibla produkter med ursprungsstatus respektive utan ursprungsstatus enligt kapitlen 10, 15, 27, 28, 29, nummer 32.01–32.07 eller nummer 39.01–39.14 kombineras fysiskt eller blandas i lager hos en part innan de exporteras till den andra parten, får produkterna förvaltas med hjälp av en metod med bokföringsmässig uppdelning, utan att fysiskt hålla produkterna i separata lager.
3. Vid tillämpning av punkterna 1 och 2 avses med *fungibla material* eller *fungibla produkter* material eller produkter som är av samma slag och har samma handelskvalitet och tekniska och fysiska egenskaper, och som inte kan skiljas från varandra, när det rör sig om material, när de väl har införlivats med den färdiga produkten.
4. Den metod med bokföringsmässig uppdelning som används för att förvalta lager ska tillämpas enligt ett lagerförvaltningssystem som överensstämmer med de redovisningsprinciper som är allmänt vedertagna i parten.

5. Lagerförvaltningssystemet ska alltid säkerställa att antalet framställda produkter, som kan anses vara ursprungsprodukter i en part, inte överstiger det antal som skulle ha erhållits genom en metod med fysisk uppdelning av lagren.
6. En tillverkare som använder ett lagerförvaltningssystem måste föra de register över driften av systemet som är nödvändiga för att tullmyndigheterna i den berörda parten ska kunna kontrollera att bestämmelserna i detta kapitel följs.
7. En part får kräva att användningen av bokföringsmässig uppdelning enligt denna artikel kräver förhandstillstånd från den partens tullmyndigheter.
8. Tullmyndigheterna i en part får kräva att tillverkaren uppfyller de villkor som de anser lämpliga för beviljandet av det tillstånd som avses i punkt 7 och får återkalla tillståndet om tillverkaren missbrukar det eller inte uppfyller något av de andra villkoren i detta kapitel.

ARTIKEL 3.9

Tillbehör, reservdelar och verktyg

1. Tillbehör, reservdelar och verktyg som levereras tillsammans med en utrustning, en maskin, en apparat eller ett fordon ska tillsammans med dessa betraktas som en produkt när de utgör standardutrustning och ingår i priset för utrustningen, maskinen, apparaten eller fordonet eller inte faktureras separat.

2. De tillbehör, reservdelar och verktyg som avses i punkt 1 ska inte beaktas vid fastställandet av produktens ursprung, utom vid beräkningen av det högsta värdet av icke-ursprungsmaterial om en produkt omfattas av regler för ett högsta värde av icke-ursprungsmaterial i enlighet med bilaga 3-A (Produktspecifika ursprungsregler).

ARTIKEL 3.10

Satser

Satser enligt den allmänna tolkningsregeln 3 i Harmoniserade systemet ska anses ha ursprung i en part om alla beståndsdelar som ingår i satsen är ursprungsvaror. Om en sats består av både beståndsdelar som utgör ursprungsvaror och beståndsdelar som utgör icke-ursprungsvaror ska hela satsen anses ha ursprung i en part, under förutsättning att värdet av icke-ursprungsvarorna inte överstiger 15 % av satsens pris fritt fabrik.

ARTIKEL 3.11

Neutrala element

För att avgöra om en produkt har ursprung i en part behöver ursprunget inte fastställas för följande element som kan ingå i tillverkningsprocessen:

a) Bränsle, energi, katalysatorer och lösningsmedel.

- b) Utrustning, anordningar och material som används för att testa eller inspektera produkten.
- c) Handskar, glasögon, skodon, kläder, säkerhetsutrustning och tillbehör.
- d) Maskiner, verktyg, matriser och formar.
- e) Anläggningar, utrustning, reservdelar och material som används vid underhåll av utrustning och byggnader.
- f) Smörjmedel, fetter, kompositmaterial och andra material som används vid produktion eller vid drift av utrustning och byggnader.
- g) Andra material som varken har införlivats i produkten eller är avsedda att ingå i produktens slutliga sammansättning.

ARTIKEL 3.12

Förpackningar, förpackningsmaterial och behållare

1. Förpackningsmaterial och behållare i vilka produkten förpackas för försäljning i detaljhandeln ska, om det eller dessa klassificeras tillsammans med produkten i enlighet med den allmänna tolkningsregeln 5 i Harmoniserade systemet, inte beaktas vid fastställandet av produktens ursprung, utom vid beräkningen av det högsta värdet av icke-ursprungsmaterial om en produkt omfattas av regler för ett högsta värde av icke-ursprungsmaterial i enlighet med bilaga 3-A (Produktspecifika ursprungsregler).

2. Förpackningar och behållare i vilka en produkt förpackas för transport ska inte beaktas vid fastställandet av produktens ursprung.

ARTIKEL 3.13

Återinförda varor

Om en vara med ursprung i en part har exporterats från den parten till ett tredjeland och därefter återinförs ska den anses vara en icke-ursprungsvara, om det inte på ett tillfredsställande sätt kan visas för tullmyndigheterna att de återinförda varorna

- a) är samma varor som de som exporterades, och
- b) inte har blivit föremål för någon annan åtgärd än vad som krävts för att bevara dem i gott skick under tiden i det tredjelandet eller under exporten.

ARTIKEL 3.14

Principen om ändringsförbud

1. De varor som deklarerats för import till en part ska vara samma varor som de som exporterats från den andra part där de anses ha sitt ursprung. Dessa varor får inte ha ändrats eller omvandlats på något sätt eller varit föremål för några andra åtgärder än för att bevara dem i gott skick eller för att anbringa märken, etiketter, förseglingar eller andra särskiljande kännetecken, i syfte att säkra att särskilda inhemska krav hos den importerande parten är uppfyllda, innan de deklarerats för import.
2. Varor eller sändningar får lagras i ett tredjeland om de kvarstår under tullövervakning i det tredjelandet.
3. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i avsnitt B får uppdelning av sändningar äga rum i ett tredjeland om uppdelningen utförs av exportören eller på dennes ansvar och förutsatt att varorna kvarstår under tullövervakning i det tredjelandet.
4. Reglerna i punkterna 1–3 ska anses vara uppfyllda om inte tullmyndigheterna har skäl att tro motsatsen. I sådana fall ska importören, i enlighet med bestämmelserna i varje parts lagstiftning, tillhandahålla bevis på efterlevnad på lämpligt sätt, däribland genom transportavtalsdokument som konossement, faktaunderstödd eller konkret bevisning i form av märkning eller numrering av kollin eller bevisning som rör själva varorna.

ARTIKEL 3.15

Utställningar

1. Ursprungsprodukter som har sänts till en utställning i ett tredjeland och som efter utställningen sålts för att importeras till en part ska vid importen omfattas av bestämmelserna i detta avtal, om det på ett sätt som tillfredsställer tullmyndigheterna kan visas att
 - a) en exportör har sänt produkterna från en part till det tredjeland där utställningen äger rum och har ställt ut produkterna där,
 - b) den exportören har sålt eller på annat sätt avyttrat produkterna till en person i en part,
 - c) produkterna, under utställningen eller omedelbart därefter, har sänts i samma skick som de hade när de sändes till utställningen, och
 - d) produkterna inte har, sedan de sändes till utställningen, använts för något annat ändamål än för demonstration på utställningen.
2. En ursprungsförsäkran ska upprättas i enlighet med bestämmelserna i avsnitt B och på vanligt vis uppvisas för tullmyndigheterna i den importerande parten. Utställningens namn och adress ska anges i ursprungsförsäkran.

3. Bestämmelserna i punkt 1 ska tillämpas på alla handels-, industri-, jordbruks- och hantverksutställningar samt på mässor och offentliga visningar av liknande karaktär under vilka produkterna kvarstår under tullkontroll, dock med undantag av sådana visningar som anordnas i privat syfte i butiker eller affärslokaler för försäljning av dessa produkter.

4. Tullmyndigheterna i den importerande parten får begära bevisning för att produkterna har kvarstått under tullkontroll i det tredjeland där utställningen ägt rum samt ytterligare skriftlig bevisning för under vilka förhållanden de har ställts ut.

AVSNITT B

Ursprungsförfaranden

ARTIKEL 3.16

Ansökan om förmånlig tullbehandling och ursprungsförsäkran

1. Den importerande parten ska vid import bevilja förmånlig tullbehandling för en produkt med ursprung i den andra parten i den mening som avses i artikel 3.2 på grundval av en ansökan från importören om förmånlig tullbehandling, under förutsättning att alla andra tillämpliga krav i detta kapitel uppfylls.

2. Ansökan om förmånlig tullbehandling ska grunda sig på en ursprungsförsäkran som upprättas i enlighet med artikel 3.18 och som exportören lämnar på en faktura eller något annat kommersiellt dokument.
3. Ansökan om förmånlig tullbehandling och ursprungsförsäkran enligt punkt 2 ska inkluderas i tulldeklarationen för import i enlighet med den importerande partens lagar och andra författningar.
4. Den importör som lämnar en ansökan baserad på en ursprungsförsäkran enligt punkt 2 ska förfoga över denna och på begäran förse den importerande partens tullmyndighet med en kopia av ursprungsförsäkran.
5. Punkterna 2, 3 och 4 ska inte tillämpas i de fall som anges i artikel 3.23.

ARTIKEL 3.17

Ansökan om förmånlig tullbehandling efter import

1. Varje part ska föreskriva att en importör får ansöka om förmånlig tullbehandling efter importen och erhålla återbetalning av eventuellt för höga tullar som betalats för den importerade varan, om importören inte ansökt om förmånlig tullbehandling vid importtillfället och om den berörda varan vid importtillfället skulle ha uppfyllt villkoren för en sådan ansökan baserat på ursprung i enlighet med artikel 3.2.

2. Importören ska ansöka om förmånlig tullbehandling senast ett år efter datumet för importen. En part får som ett villkor för att bevilja förmånlig tullbehandling enligt punkt 1 kräva att importören

- a) tillhandahåller en kopia av ursprungsförsäkran för den berörda varan,
- b) lämnar in alla andra dokument som krävs för importen av varan, och
- c) deklarerar att varan hade ursprung vid importtillfället.

ARTIKEL 3.18

Villkor för upprättande av en ursprungsförsäkran

- 1. En ursprungsförsäkran enligt artikel 3.16.2 får upprättas av en exportör som är registrerad
 - a) i Mexiko, som en exportör som godkänts av den behöriga statliga myndigheten på villkor som anses lämpliga för att kontrollera varornas ursprungsstatus och på villkor att övriga krav i detta kapitel är uppfyllda, och
 - b) i Europeiska unionen, som en exportör i enlighet med relevant unionsrätt (systemet med registrerade exportörer)

2. Tullmyndigheterna eller den behöriga statliga myndigheten ska tilldela den registrerade exportören ett nummer som ska anges i ursprungsförsäkran. Tullmyndigheterna eller den behöriga statliga myndigheten ska sköta registreringsförfarandet och får återkalla registreringen om exportören missbrukar den.
3. En ursprungsförsäkran enligt artikel 3.16.2 får upprättas av en exportör för varje sändning som består av en eller flera förpackningar med ursprungsprodukter vars totala värde inte överstiger 6 000 EUR.
4. Exportören ska upprätta en ursprungsförsäkran med användning av en av de språkliga versioner som anges i bilaga 3-B (Texten till ursprungsförsäkran) på en faktura eller något annat kommersiellt dokument som beskriver ursprungsvaran tillräckligt detaljerat för att denna ska kunna identifieras.
5. Ursprungsförsäkran ska undertecknas för hand av exportören. En exportör som registrerats i enlighet med punkt 1 behöver inte underteckna en sådan försäkran förutsatt att exportören påtar sig fullt ansvar gentemot tullmyndigheterna eller den behöriga statliga myndigheten i den exporterande parten för varje ursprungsförsäkran som identifierar exportören som om ursprungsförsäkran hade undertecknats för hand av den exportören.
6. En exportör som upprättar en ursprungsförsäkran ska vara beredd att när som helst på begäran av tullmyndigheterna eller den behöriga statliga myndigheten i den exporterande parten uppvisa alla relevanta handlingar som styrker att de berörda produkterna har ursprungsstatus samt att övriga krav i detta kapitel är uppfyllda.
7. Exportören får upprätta en ursprungsförsäkran när de varor som den omfattar exporteras eller efter exporten.

ARTIKEL 3.19

Ursprungsförsäkrans giltighet

1. En ursprungsförsäkran ska vara giltig i ett år från och med den dag då den upprättas.
2. En ursprungsförsäkran får gälla för
 - a) en enda sändning av en produkt, eller
 - b) flera sändningar av identiska produkter inom en period som anges i ursprungsförsäkran och som inte överskrider tolv månader.

ARTIKEL 3.20

Import i delleranser

Om isärtagna eller icke hopsatta varor, i den mening som avses i den allmänna tolkningsregeln 2 a i Harmoniserade systemet, som klassificeras enligt avdelningarna XV–XXI i Harmoniserade systemet, på begäran av importören och på de villkor som fastställts av den importerande partens tullmyndigheter importeras i delleranser, ska en enda ursprungsförsäkran för dessa varor lämnas in, enligt vad som krävs av tullmyndigheterna, vid import av den första delleransen.

ARTIKEL 3.21

Avvikelser och mindre fel

1. Om det konstateras att uppgifterna i ursprungsförsäkran endast obetydligt avviker från de handlingar som lämnats in till tullkontoret för fullgörande av formaliteter vid import av varorna, ska detta inte i sig medföra att ursprungsförsäkran blir ogiltig, om det vederbörligen fastställs att uppgifterna i denna handling avser de berörda produkterna.
2. Den importerande partens tullmyndigheter får inte avvisa en ansökan om förmånlig tullbehandling på grund av mindre fel i ursprungsförsäkran, såsom skrivfel.

ARTIKEL 3.22

Krav avseende dokumentation

1. En importör som ansöker om förmånlig tullbehandling för en vara som importeras till en part ska förfoga över och bevara den ursprungsförsäkran som exportören upprättat under tre år efter den dag då produkten importerades eller under en längre period som den importerande parten kan komma att ange.

2. En exportör som upprättar en ursprungsförsäkran ska förfoga över och bevara en kopia av ursprungsförsäkran och av all annan dokumentation som visar att produkten uppfyller kraven för att erhålla ursprungsstatus under tre år efter det att ursprungsförsäkran upprättats, eller under en längre period som den exporterande parten kan komma att ange.
3. Den dokumentation som ska bevaras i enlighet med denna artikel får bevaras i elektroniskt format.

ARTIKEL 3.23

Undantag från ursprungsförsäkran

1. Varor som sänds som lågvärdeförsändelser mellan privatpersoner eller som ingår i resandes personliga bagage ska godtas som ursprungsvaror utan att en ursprungsförsäkran behöver uppvisas, om importen av dessa varor inte är av kommersiell karaktär och om det har deklarerats att varorna uppfyller kraven i detta kapitel och det inte finns något tvivel om denna deklarations riktighet.
2. Import, som är tillfällig och endast består av produkter som är avsedda för mottagarnas eller de resandes eller deras familjers personliga bruk, ska inte betraktas som import av kommersiell karaktär om det på grund av varornas beskaffenhet och mängd är uppenbart att de inte är avsedda för något kommersiellt ändamål, förutsatt att importen inte ingår i en serie importers som rimligen kan anses ha utförts separat för att undvika kravet på en ursprungsförsäkran.

3. Det totala värdet av de varor som avses i punkt 1 får inte överstiga 500 EUR eller motsvarande belopp i partens valuta när det gäller lågvärdeförsändelser, eller 1 200 EUR eller motsvarande belopp i partens valuta när det gäller varor som ingår i en resandes personliga bagage.
4. Ingenting i denna artikel ska tolkas som att det hindrar en part från att införa lämpliga tullkontroller för att säkerställa att bestämmelserna i punkterna 1–3 efterlevs.

ARTIKEL 3.24

Kontroll av ursprung och administrativt samarbete

1. Parterna ska förse varandra med adresser och kontaktuppgifter till de tullmyndigheter eller den behöriga statliga myndighet som ansvarar för kontrollen av ursprungsförsäkringar.
2. För att säkerställa en korrekt tillämpning av detta kapitel ska parterna genom sina tullmyndigheter eller den behöriga statliga myndigheten bistå varandra för att kontrollera huruvida varorna har ursprungsstatus och att ursprungsförsäkringarna är äkta och att uppgifterna i dessa är riktiga.

3. Ursprungsförsäkringar ska kontrolleras stickprovsvis eller när den importerande partens tullmyndigheter har rimliga tvivel beträffande försäkringarnas äkthet, de berörda varornas ursprungsstatus eller uppfyllandet av övriga krav i detta kapitel.
4. Vid tillämpning av bestämmelserna i punkt 3 ska tullmyndigheterna i den importerande parten skriftligen begära en ursprungskontroll hos den exporterande partens tullmyndighet eller behöriga statliga myndighet, genom att tillhandahålla
- a) uppgifter om den tullmyndighet som lämnar begäran,
 - b) namnet på den exportör som ska kontrolleras,
 - c) uppgift om föremålet för och omfattningen av kontrollen, och
 - d) en kopia av ursprungsförsäkran och, i tillämpliga fall, annan relevant dokumentation.
5. Den exporterande partens tullmyndighet eller behöriga statliga myndighet ska utföra kontrollen. För detta ändamål ska den ha rätt att begära in all slags bevisning och att utföra alla slags kontroller av exportörens räkenskaper eller varje annan kontroll som den bedömer lämplig.

6. Den exporterande partens tullmyndighet eller behöriga statliga myndighet ska så snart som möjligt underrätta den tullmyndighet som begärt kontrollen om resultaten av denna kontroll. Resultaten ska redovisas i en skriftlig rapport där det tydligt anges huruvida de berörda varorna kan anses ha ursprungsstatus, huruvida ursprungsförsäkran är äkta och om övriga krav i detta kapitel är uppfyllda. Den skriftliga rapporten ska innehålla

- a) resultaten av kontrollen,
- b) en beskrivning av de varor som kontrollerats och den klassificering enligt tulltaxan som är relevant för tillämpningen av ursprungsreglerna,
- c) en beskrivning och förklaring av resonemanget kring huruvida varan har ursprungsstatus, och
- d) om den är tillgänglig, styrkande dokumentation.

7. Om rimliga tvivel föreligger och inget svar erhålls inom tio månader från den dag då kontrollen begärdes, eller om svaret inte innehåller tillräckliga uppgifter för att handlingens äkthet eller varans ursprung ska kunna fastställas, ska den tullmyndighet som begärt kontrollen ha rätt att vägra förmånlig tullbehandling, utom under exceptionella omständigheter.

8. Den importerande parten ska inom 60 dagar efter mottagandet av den skriftliga rapporten underrätta den exporterande parten om det finns meningsskiljaktigheter i fråga om kontrollförfarandena enligt denna artikel eller i fråga om tolkningen av ursprungsreglerna när det gäller att fastställa om en vara anses ha ursprungsstatus och om dessa meningsskiljaktigheter inte kan lösas genom samråd mellan den tullmyndighet som begärt kontrollen och den tullmyndighet eller behöriga statliga myndighet som ansvarar för utförandet av kontrollen.

9. På begäran av endera parten ska parterna hålla och slutföra samråd för att lösa dessa meningsskiljaktigheter inom 90 dagar räknat från dagen för den underrättelse som avses i punkt 8. Perioden för slutförande av samråden kan förlängas från fall till fall genom ömsesidig skriftlig överenskommelse mellan parterna. Parterna ska sträva efter att lösa dessa meningsskiljaktigheter inom den underkommitté för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler som inrättas genom artikel 1.10.1 d (Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal).

10. Detta kapitel hindrar inte en tullmyndighet i en part från att vidta andra åtgärder som den anser nödvändiga, i avvaktan på att de meningsskiljaktigheter som avses i punkt 8 i detta avtal ska lösas.

ARTIKEL 3.25

Konfidentialitet

1. Varje part ska i enlighet med sin lagstiftning bevara konfidentialiteten för information som lämnats av den andra parten enligt detta kapitel och ska skydda denna information mot att lämnas ut.
2. Den importerande partens tullmyndigheter eller behöriga statliga myndighet får endast använda den information som erhållits från den andra parten för de ändamål som avses i detta kapitel.
3. Den exporterande partens tullmyndigheter eller behöriga statliga myndighet får inte lämna ut konfidentiell affärsinformation som erhållits från exportören, såvida inte annat föreskrivs i detta kapitel.
4. Den importerande parten får inte använda den information som erhållits av dess tullmyndighet i enlighet med detta kapitel i straffrättsliga förfaranden som genomförs av en domstol eller en domare, såvida den exporterande parten inte formellt informeras skriftligen av den importerande parten om den information som den avser att använda och varför den ska användas, och förutsatt att den exporterande parten inte gör några invändningar.

5. Ingenting i detta avtal ska tolkas som att det hindrar en part från att använda konfidentiell information för förvaltning eller efterlevnadskontroll av tullagstiftning som rör detta kapitel, eller om annat krävs enligt partens lagstiftning, inbegripet i administrativa, domstolsliknande eller rättsliga förfaranden.

ARTIKEL 3.26

Administrativa åtgärder och sanktioner

En part ska införa administrativa åtgärder och sanktioner mot varje person som upprättar eller låter upprätta en handling som innehåller oriktiga uppgifter i syfte att erhålla förmånlig tullbehandling för varor.

AVSNITT C

Övriga bestämmelser

ARTIKEL 3.27

Tillämpning av kapitlet på Ceuta och Melilla

1. Vid tillämpning av detta kapitel ska, när det gäller Europeiska unionen, begreppet *part* inte omfatta Ceuta och Melilla.

2. Varor med ursprung i Mexiko ska, när de importeras till Ceuta och Melilla, i alla avseenden åtnjuta samma tullbehandling enligt detta avtal som den som tillämpas på varor med ursprung i Europeiska unionens tullområde enligt protokoll 2 till akten för anslutning av Konungariket Spanien och Portugisiska republiken till Europeiska unionen. Mexiko ska på import av varor som omfattas av avtalet och har ursprung i Ceuta och Melilla tillämpa samma tullbehandling som den som tillämpas på varor som importeras från och har ursprung i Europeiska unionen.
3. De ursprungsregler och ursprungsförfaranden som avses i detta kapitel ska i tillämpliga delar gälla för varor som exporteras från Mexiko till Ceuta och Melilla och för varor som exporteras från Ceuta och Melilla till Mexiko.
4. Ceuta och Melilla ska betraktas som ett enda territorium.
5. Exportören ska ange ”Mexiko” eller ”Ceuta och Melilla” i fält 3 i texten till ursprungsförsäkran, beroende på varans ursprung.
6. De spanska tullmyndigheterna ska ansvara för tillämpningen och genomförandet av detta kapitel i Ceuta och Melilla.

ARTIKEL 3.28

Furstendömet Andorra och Republiken San Marino

Förmånlig tullbehandling av ursprungsvaror från Andorra och San Marino samt fastställande av dessa varors ursprung fastställs i bilaga 3-C (Furstendömet Andorra och Republiken San Marino).

ARTIKEL 3.29

Förklarande anmärkningar

Förklarande anmärkningar gällande tolkning, tillämpning och förvaltning av detta kapitel fastställs i bilaga 3-D (Förklarande anmärkningar).

ARTIKEL 3.30

Övergångsbestämmelser

1. För varor för vilka ansökan om förmånlig tullbehandling och import inkom före detta avtals ikraftträdande ska de regler och villkor som anges i bilaga III till beslut nr 2/2000 av Gemensamma rådet EG–Mexiko av den 23 mars 2000 och dess tillägg I–V vara tillämpliga under högst tre år efter detta avtals ikraftträdande.

2. Ett ursprungsbevis som utfärdats i enlighet med bestämmelserna i bilaga III till beslut nr 2/2000 av Gemensamma rådet EG–Mexiko av den 23 mars 2000 och dess tillägg I–V för varor för vilka det inte har inkommit någon ansökan om förmånlig tullbehandling senast den dag då detta avtal träder i kraft ska inte vara giltigt.

3. För varor som vid detta avtals ikraftträdande antingen transiteras från den exporterande parten till den importerande parten eller är föremål för tullkontroll i den importerande parten utan betalning av importtullar och skatter, ska en ansökan om förmånlig tullbehandling lämnas i enlighet med artikel 3.16, förutsatt att varorna uppfyller villkoren i detta kapitel.

ARTIKEL 3.31

Ändringar av kapitlet

Gemensamma rådet får genom beslut ändra bestämmelserna i kapitlet och bilagorna 3-A–3-D.

ARTIKEL 3.32

Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler

För att detta kapitel ska kunna genomföras och tillämpas på ett ändamålsenligt sätt ska underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler ha de funktioner som anges i artikel 4.17 (Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler).

KAPITEL 4

FÖRENKLING AV TULLFÖRFARANDEN OCH HANDELSPROCEDURER

ARTIKEL 4.1

Allmänna mål

1. Parterna erkänner vikten av förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer mot bakgrund av den föränderliga världshandelsmiljön.
2. Parterna erkänner att de, när det gäller deras krav och förfaranden avseende import, export och transitering, bör beakta de tullinstrument och internationella handelsinstrument och standarder som är tillämpliga på tull- och handelsområdet, såsom de materiella delarna i den reviderade Kyotokonventionen om förenkling och harmonisering av tullförfaranden, som utfärdades i Kyoto den 18 maj 1973 och antogs av Världstullorganisationens råd i juni 1999, den internationella konventionen om systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering, som utfärdades i Bryssel den 14 juni 1983, samt Världstullorganisationens ramverk av standarder för att säkra och underlätta världshandeln som antogs i juni 2005 (*Safe-ramverket*) och Världstullorganisationens tulldatamodell.

3. Parterna erkänner att deras lagar och andra författningar ska vara icke-diskriminerande och att tullförfaranden ska baseras på moderna metoder och ändamålsenliga kontroller för att skydda och underlätta lagenlig handel.
4. Parterna erkänner också att deras tullförfaranden inte får vara mer administrativt betungande eller begränsande för handeln än vad som är nödvändigt för att uppnå legitima mål och att de bör tillämpas på ett förutsägbart, konsekvent och transparent sätt.
5. För att säkerställa transparens, effektivitet, integritet och ansvarsskyldighet i verksamheten ska varje part
 - a) närhelst det är möjligt, förenkla och se över krav och formaliteter med tanke på ett snabbt frigörande och en snabb klarering av varor,
 - b) arbeta för en ytterligare förenkling och standardisering av de uppgifter och den dokumentation som tullen och andra organ begär, i syfte att minska tiden och kostnaderna för detta för näringsidkare eller aktörer, inbegripet små och medelstora företag, och
 - c) säkerställa att högsta möjliga integritetsstandarder upprätthålls, genom tillämpning av åtgärder som återspeglar principerna i de relevanta internationella konventionerna och instrumenten när det gäller förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer.

6. Parterna är överens om att stärka sitt samarbete för att säkerställa att relevant lagstiftning och relevanta förfaranden, liksom de berörda förvaltningarnas administrativa kapacitet, uppfyller målen om att främja förenklade handelsprocedurer samtidigt som verkningsfulla tullkontroller säkerställs.

ARTIKEL 4.2

Transparens och offentliggörande

1. Varje part ska föreskriva regler för regelbundna samråd i tillämpliga fall mellan gränsorgan och näringsidkare eller andra intressenter inom sitt territorium.
2. Varje part ska omgående, på ett icke-diskriminerande och lättillgängligt sätt, inbegripet online och i den mån det är möjligt på engelska, offentliggöra sina lagar och andra författningar samt allmänna administrativa förfaranden och riktlinjer som rör förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer. Detta omfattar
 - a) förfaranden för import, export och transitering, inklusive förfaranden vid hamnar, flygplatser och andra införselställen, samt nödvändiga formulär och handlingar,
 - b) tillämpliga satser för tullar och skatter av alla slag som påförs vid eller i samband med import eller export,
 - c) pålagor och avgifter som påförs av eller för statliga organs räkning vid eller i samband med import, export eller transitering,

- d) regler för klassificering eller värdering av varor för tulländamål,
- e) lagar och andra författningar och administrativa avgöranden med allmän giltighet som rör ursprungsregler,
- f) restriktioner eller förbud avseende import, export eller transitering,
- g) bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av formaliteter vid import, export eller transitering,
- h) överklagandeförfaranden,
- i) avtal eller delar av avtal med ett eller flera länder avseende import, export eller transitering,
- j) förfaranden för förvaltning av tullkvoter,
- k) öppettider och arbetsrutiner vid tullkontor vid hamnar och gränsövergångsställen, och
- l) informationspunkter för förfrågningar om information.

3. Varje part ska, i enlighet med sina lagar och andra författningar, ge näringsidkare och andra berörda parter möjligheter att inom en lämplig tidsfrist lämna synpunkter på ett förslag till införande eller ändring av lagar och andra författningar med allmän giltighet som rör förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer.

4. Varje part ska, i enlighet med sina lagar och andra författningar, säkerställa att nya eller ändrade lagar och andra författningar med allmän giltighet som rör förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer eller information om dessa är tillgängliga för allmänheten, så snart som möjligt och innan de träder i kraft, så att näringsidkare och andra intresserade personer kan ta del av dem.
5. Varje part får föreskriva att punkterna 3 och 4 inte ska tillämpas på ändringar av tull- eller avgiftssatser, åtgärder som har en mildrande effekt, åtgärder vars effektivitet skulle undergrävas om punkterna 3 och 4 iakttas och åtgärder som vidtas vid brådskande omständigheter eller vid smärre ändringar av dess inhemska lagstiftning och rättsordning.
6. Varje part ska inrätta eller bibehålla en eller flera informationspunkter för att behandla frågor från näringsidkare och andra intresserade personer som rör förenkling av tullförfaranden och handelsprocedurer, och ska göra information om förfarandena för att ställa sådana frågor tillgänglig för allmänheten online.
7. En part ska inte kräva betalning av en avgift för att besvara frågor eller tillhandahålla begärda formulär och handlingar.
8. Informationspunkterna ska besvara frågor och tillhandahålla formulär och handlingar inom en rimlig tidsfrist som varje part fastställer och som får variera med hänsyn till frågans art eller komplexitet.

ARTIKEL 4.3

Data- och dokumentationskrav

1. I syfte att förenkla och minimera mängden import-, export- och transiteringsformaliteter och data- och dokumentationskrav, liksom deras komplexitet, ska varje part i tillämpliga fall säkerställa att dessa formaliteter och data- och dokumentationskrav

- a) antas och tillämpas med tanke på att snabbt frigöra varor, förutsatt att villkoren för frigörande är uppfyllda,
- b) antas och tillämpas på ett sätt som syftar till att minska näringsidkares och aktörers tidsåtgång och efterlevnadskostnader,
- c) är det minst handelsbegränsande alternativet, om två eller flera alternativ var rimligt tillgängliga för att uppnå det eller de aktuella politiska målen, och
- d) inte behålls, inte ens delvis, om de inte längre är nödvändiga.

2. Varje part ska tillämpa gemensamma tullförfaranden och enhetliga tulldata- och tulldokumentationskrav för frigörande av varor på hela sitt territorium. Ingenting i denna punkt hindrar en part från att ha olika tullförfaranden och data- och dokumentationskrav utifrån faktorer som riskhantering, varornas karaktär och typ eller transportmedel.

ARTIKEL 4.4

Automatisering och användning av informationsteknik

1. Varje part ska
 - a) använda sig av informationsteknik som påskyndar förfarandena för frigörande av varor i syfte att förenkla handeln mellan parterna,
 - b) göra elektroniska system tillgängliga för användare av tullförfaranden,
 - c) godkänna att en tulldeklaration lämnas in i elektroniskt format, och
 - d) använda elektroniska eller automatiserade riskhanteringssystem.
2. Varje part ska anta eller bibehålla förfaranden som möjliggör elektronisk betalning av tullar, skatter, pålagor och avgifter som tas ut av tullmyndigheterna vid import och export.

ARTIKEL 4.5

Frigörande av varor

1. Varje part ska anta eller bibehålla förfaranden som gör följande:
 - a) Möjliggör ett omgående frigörande av varor inom en period som inte är längre än vad som krävs för att säkerställa efterlevnad av dess tullagstiftning och andra handelsrelaterade lagar och andra författningar.
 - b) Tillåter elektronisk inlämning och behandling i förväg av tulldata och tulldokumentation och annan information före varornas ankomst, för att möjliggöra att varorna frigörs från tullkontroll vid ankomsten.
 - c) Möjliggör att varor frigörs vid ankomststället utan tillfällig överföring till lagerlokaler eller andra anläggningar.
 - d) Möjliggör frigörande av varor före det slutgiltiga fastställandet av tullar, skatter, pålagor och avgifter, om detta fastställande inte sker före eller omgående vid ankomsten, förutsatt att alla andra lagstadgade krav har uppfyllts. Innan varorna frigörs får en part kräva att en importör lämnar tillräckliga garantier i form av en säkerhet, en deposition eller annat lämpligt instrument, som inte får överskrida det belopp som krävs för att säkra betalningen av tillämpliga tullar, skatter, pålagor och avgifter för de varor som omfattas av garantin och som ska frisläppas när garantin inte längre behövs.

2. Varje part får anta eller bibehålla åtgärder som gör det möjligt för näringsidkare eller aktörer att dra nytta av ytterligare förenklingar av tullförfaranden, i enlighet med dess lagar och andra författningar.

ARTIKEL 4.6

Riskhantering

1. Varje part ska anta eller bibehålla ett riskhanteringssystem för tullkontroll som gör det möjligt för dess tullmyndigheter att koncentrera sina inspektioner på högrisksändningar och påskynda frigörandet av lågrisksändningar.
2. Varje part ska utforma och tillämpa riskhanteringen på ett sådant sätt att godtycklig eller oberättigad diskriminering eller förtäckta restriktioner för den internationella handeln undviks.
3. Varje part ska basera riskhanteringen på en riskbedömning med hjälp av lämpliga urvalskriterier.
4. Varje part får också, inom ramen för sin riskhantering och på slumpmässig basis, välja ut sändningar för tullkontroller.
5. För att förenkla handeln ska varje part regelbundet se över och vid behov uppdatera det riskhanteringssystem som avses i punkt 1.

ARTIKEL 4.7

Förhandsbesked

1. Ett förhandsbesked är ett skriftligt beslut som en part genom sina tullmyndigheter lämnar till en sökande före importen till dess territorium av en vara som är föremål för en ansökan och vilket fastställer den behandling parten vid tidpunkten för importen ska bevilja varan när det gäller
 - a) varans klassificering enligt tulltaxan,
 - b) varans ursprung¹⁸, och
 - c) alla andra frågor som parterna kommer överens om.
2. En part ska utfärda sådana förhandsbesked på ett skäligt och tidsbundet sätt till sökande som har ingett en ansökan, inbegripet i elektroniskt format, under förutsättning att den innehåller alla nödvändiga uppgifter i enlighet med den partens lagar och andra författningar. En part får begära ett prov på den vara för vilken sökanden begär ett förhandsbesked.
3. Förhandsbeskedet ska gälla i minst tre år efter utfärdandet om inte den lagstiftning eller de fakta eller omständigheter som ligger till grund för förhandsbeskedet har ändrats.

¹⁸ Enligt WTO:s avtal om ursprungsregler eller kapitel 3 (Ursprungsregler och ursprungsförfaranden) i detta avtal.

4. En part får vägra att utfärda ett förhandsbesked om de fakta och omständigheter som ligger till grund för förhandsbeskedet är föremål för en administrativ eller rättslig överprövning, eller om ansökan inte grundas på faktiska och konkreta uppgifter eller inte har samband med någon planerad användning av förhandsbeskedet. En part som vägrar att utfärda ett förhandsbesked ska omgående informera sökanden skriftligen och därvid ange relevanta fakta och grunden för sitt beslut.

5. Varje part ska offentliggöra åtminstone följande:

- a) De krav som gäller för ansökan om förhandsbesked, inklusive vilka uppgifter som ska lämnas och i vilket format.
- b) Den tidsfrist inom vilken parten kommer att utfärda ett förhandsbesked.
- c) Förhandsbeskedets giltighetstid.

6. Om en part återkallar, ändrar eller upphäver ett förhandsbesked ska den informera sökanden skriftligen och därvid ange relevanta fakta och grunden för sitt beslut. En part får återkalla, ändra eller upphäva ett förhandsbesked med retroaktiv verkan endast om förhandsbeskedet grundades på ofullständiga, oriktiga, falska eller vilseledande uppgifter från sökanden.

7. Ett förhandsbesked som utfärdats av en part ska vara bindande för denna part gentemot sökanden och även för sökanden.

8. En part ska, på skriftlig begäran från en sökande, tillhandahålla en överprövning av ett förhandsbesked eller ett beslut om att återkalla, ändra eller upphäva det.

9. Med förbehåll för eventuella krav på konfidentialitet i dess lagar och andra författningar ska en part sträva efter att de materiella delarna av dess förhandsbesked är tillgängliga för allmänheten, även online.

ARTIKEL 4.8

Godkända ekonomiska aktörer

1. Varje part ska för aktörer som uppfyller angivna kriterier (*godkända ekonomiska aktörer*) inrätta eller bibehålla ett partnerskapsprogram för förenklade handelsprocedurer (*programmet för godkända ekonomiska aktörer*) i enlighet med Safe-ramverket.

2. De angivna kriterierna¹⁹ för att en aktör ska få status som godkänd ekonomisk aktör ska offentliggöras och avse efterlevnad, eller risk för bristande efterlevnad, av de krav som anges i varje parts lagar och andra författningar eller förfaranden.

¹⁹ En part får använda de kriterier som anges i artikel 7.7.2 i WTO-avtalet om förenklade handelsprocedurer.

3. De angivna kriterierna för att en aktör ska få status som godkänd ekonomisk aktör får inte utformas eller tillämpas på ett sådant sätt att de medför eller skapar godtycklig eller oberättigad diskriminering mellan aktörer som verkar under samma förhållanden, och ska tillåta att små och medelstora företag deltar.
4. Programmet för godkända ekonomiska aktörer ska innefatta särskilda förmåner för godkända ekonomiska aktörer, med hänsyn till parternas åtaganden i enlighet med artikel 7.7.3 i det WTO-avtal om förenklade handelsprocedurer som antogs den 27 november 2014.
5. Parterna ska samarbeta för att i relevanta och lämpliga fall upprätta ett ömsesidigt erkännande av sina program för godkända ekonomiska aktörer, förutsatt att programmen är förenliga och bygger på likvärdiga kriterier och fördelar.

ARTIKEL 4.9

Överprövning eller överklagande

1. Varje part ska tillhandahålla ändamålsenliga, snabba, icke-diskriminerande och lättillgängliga förfaranden för att garantera rätten att överklaga ett beslut i ett tullärende.

2. Varje part ska säkerställa att varje person som den utfärdar ett beslut till i ett tullärende har tillgång till följande inom partens territorium:

- a) En administrativ överprövning av eller ett överklagande till en förvaltningsmyndighet som är överordnad eller oberoende i förhållande till den tjänsteman eller avdelning som utfärdat beslutet.
- b) Överprövning eller överklagande av beslutet vid domstol.

3. Varje part ska föreskriva att en person som har ansökt hos tullmyndigheterna om ett beslut och inte har erhållit något beslut om den ansökan inom de relevanta tidsfristerna har rätt att överklaga.

4. Varje part ska föreskriva att den person som avses i punkt 2 ska erhålla ett administrativt beslut med skälen till detta beslut, så att personen vid behov kan tillgripa överprövnings- eller överklagandeförfaranden.

ARTIKEL 4.10

Sanktioner

1. Varje part ska föreskriva sanktioner för underlåtenhet att följa dess lagar och andra författningar eller förfarandekrav som rör tullagstiftning eller annan lagstiftning avseende import, export och transitering av varor.

2. Varje part ska säkerställa att dess lagar och författningar på tullområdet föreskriver att sanktioner som åläggs för överträdelser av dessa lagar och andra författningar eller förfarandekrav är proportionella och icke-diskriminerande.
3. Varje part ska säkerställa att en sanktion som åläggs av dess tullmyndigheter för överträdelse av dess lagar och andra författningar eller förfarandekrav på tullområdet endast åläggs den person som är juridiskt ansvarig för överträdelsen.
4. Varje part ska säkerställa att den sanktion som åläggs beror på fakta och omständigheter i fallet och står i proportion till överträdelsens omfattning och allvar.
5. Varje part ska undvika incitament eller intressekonflikter i samband med bedömningen och uppbörden av sanktioner och tullar.
6. Varje part uppmuntras att betrakta ett frivilligt utlämnande, innan tullmyndigheterna upptäcker en överträdelse av dess lagar och andra författningar eller förfarandekrav på tullområdet, som en potentiellt förmildrande omständighet när en sanktion fastställs.
7. Varje part ska säkerställa att en skriftlig förklaring lämnas till den eller de personer som åläggs sanktioner vid en överträdelse av dess lagar och andra författningar eller förfarandekrav på tullområdet, vilken ska ange överträdelsens art och enligt vilka tillämpliga lagar och andra författningar eller förfarandekrav sanktionsbeloppet eller sanktionstaxan för överträdelsen har ålagts.

8. Varje part ska i sina lagar och andra författningar eller förfaranden föreskriva en fastställd period inom vilken dess tullmyndigheter får inleda ett förfarande för att ålägga en sanktion för överträdelser av dess lagar och andra författningar eller förfarandekrav på tullområdet.

ARTIKEL 4.11

Tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd

1. Parterna ska säkerställa att deras respektive myndigheter samarbetar i tullfrågor för att säkerställa att de mål som anges i artikel 4.1 uppnås.
2. Parterna ska bland annat samarbeta genom att
 - a) utbyta information om sina lagar och andra författningar på tullområdet, deras genomförande och tullförfaranden, i synnerhet vad gäller
 - i) förenkling och modernisering av tullförfaranden,
 - ii) de åtgärder för upprätthållande av skyddet vid gränserna som tillämpas av deras tullmyndigheter,
 - iii) underlättande av transitering och omlastning,
 - iv) dialog med näringslivet, och
 - v) säkerhet i leveranskedjan och riskhantering,

- b) arbeta tillsammans angående tullrelaterade aspekter av att trygga och underlätta den internationella leveranskedjan för handel i enlighet med Safe-ramverket, inbegripet med avseende på deras program för godkända ekonomiska aktörer och deras ömsesidiga erkännande som avses i artikel 4.8,
- c) överväga att utveckla gemensamma initiativ som rör import, export, andra tullförfaranden och förenkling av handelsprocedurer, inbegripet tekniskt bistånd,
- d) stärka sitt samarbete på tullområdet inom internationella organisationer såsom WTO och Världstullorganisationen (*WCO*),
- e) i den mån det är praktiskt möjligt fastställa minimistandarder för riskhanteringstekniker och relaterade krav och program; om det är relevant och lämpligt ska parterna också överväga ömsesidigt erkännande av riskhanteringstekniker, riskstandarder och säkerhetskontroller,
- f) sträva efter att harmonisera sina uppgiftskrav för import, export och andra tullförfaranden genom att införa gemensamma standarder och dataelement i enlighet med WCO:s tulldatamodell, och
- g) föra en dialog mellan sina respektive politiska experter för att främja förhandsbeskedens nytta, effektivitet och tillämplighet.

3. Parterna ska ge varandra ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor i enlighet med bestämmelserna i den bilaga om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor som antogs genom Gemensamma rådets EU–Mexiko beslut nr 5/2004 av den 15 december 2004, som härmed införlivas i och utgör en del av detta avtal. Varje utbyte av information mellan parterna i enlighet med detta kapitel ska omfattas av kraven på konfidentiell information och skydd av personuppgifter enligt artikel 10 i den bilagan, i tillämpliga delar, och av eventuella krav på konfidentialitet och integritetsskydd enligt parternas respektive lagar och andra författningar.

ARTIKEL 4.12

En enda kontaktpunkt

1. Varje part ska sträva efter att utveckla eller bibehålla system med en enda kontaktpunkt för att underlätta en enda elektronisk inlämning av alla uppgifter som krävs enligt tullagstiftning och annan lagstiftning vid import, export och transitering av varor.
2. Parterna ska sträva efter att arbeta tillsammans för att göra sina system med en enda kontaktpunkt interoperabla och anpassade efter varandra, bland annat genom att dela med sig av sina respektive erfarenheter av att utveckla och införa system med en enda kontaktpunkt.

ARTIKEL 4.13

Transitering och omlastning

1. Varje part ska säkerställa att transitering genom och omlastning på dess territorium underlättas och kontrolleras på ett ändamålsenligt sätt.
2. Varje part ska sträva efter att främja och genomföra regionala transiteringsarrangemang i syfte att förenkla handeln mellan parterna.
3. Varje part ska säkerställa att alla berörda myndigheter och organ på dess territorium samarbetar och samordnar sig med varandra för att underlätta transiteringstrafiken.
4. Varje part ska tillåta att varor avsedda för import befordras under tullkontroll från ett införseltullkontor till ett annat tullkontor på dess territorium varifrån varorna ska frigöras eller tullklareras.

ARTIKEL 4.14

Granskning efter klarering

1. För att påskynda varors frigörande ska varje part anta eller bibehålla en granskning efter klarering för att säkerställa att dess lagar och andra författningar på tullområdet efterlevs.

2. Varje part ska utföra sådana granskningar efter klarering på ett riskbaserat sätt.
3. Varje part ska utföra sådana granskningar efter klarering på ett transparent sätt. Om en granskning genomförs och slutgiltiga resultat har fastställts ska parten utan dröjsmål underrätta den person vars dokumentation granskats om resultaten, skälen till resultaten samt den granskade personens rättigheter och skyldigheter.
4. Parterna medger att den information som erhålls under en granskning efter klarering kan användas i ytterligare administrativa eller rättsliga förfaranden.
5. Parterna ska, i den mån det är praktiskt möjligt, använda resultaten av granskningar efter klarering i riskhanteringssyften.

ARTIKEL 4.15

Tullombud

1. En part får i sina lagar och andra författningar på tullområdet inte kräva obligatorisk användning av tullombud.
2. Varje part ska offentliggöra sina bestämmelser om användning av tullombud.
3. Varje part ska tillämpa transparenta och objektiva regler om och när tillstånd beviljas för tullombud.

ARTIKEL 4.16

Kontroller före skeppning

En part får inte kräva att kontroller före skeppning enligt definitionen i WTO-avtalet om kontroller före skeppning måste utföras med avseende på klassificering enligt tulltaxan och tullvärdeberäkning²⁰.

ARTIKEL 4.17

Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler

1. Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler ska rapportera till Gemensamma kommittén.
2. Den underkommitté för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler som inrättas i enlighet med artikel 1.10 (Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal) ska säkerställa att detta kapitel, kapitel 3 (Ursprungsregler och ursprungsförfaranden), den bilaga om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor som avses i artikel 4.11.3 och eventuella ytterligare tullrelaterade bestämmelser som parterna överenskommer genomförs korrekt, samt behandla alla frågor som följer av tillämpningen av dessa.

²⁰ För tydlighetens skull påpekas att denna artikel inte hindrar kontroller före skeppning för sanitära och fytosanitära ändamål.

3. Underkommittén ska

- a) vid behov lämna lämpliga rekommendationer till Gemensamma kommittén angående
 - i) genomförandet och förvaltningen av kapitel 3 (Ursprungsregler och ursprungsförfaranden), och
 - ii) eventuella ändringar av kapitel 3 (Ursprungsregler och ursprungsförfaranden),
- b) anta förklarande anmärkningar för att underlätta genomförandet av kapitel 3 (Ursprungsregler och ursprungsförfaranden),
- c) övervaka genomförandet och förvaltningen av detta kapitel,
- d) utgöra ett forum för samråd och diskussioner i alla tullfrågor, särskilt tullförfaranden, tullvärdeberäkning, tulltaxeordningar, tullnomenklatur, tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor,
- e) utgöra ett forum för samråd och diskussioner om frågor som rör ursprungsregler, ursprungsförfaranden och administrativt samarbete,

- f) förbättra samarbetet vad gäller utveckling, tillämpning och efterlevnadskontroll av tullförfaranden, ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor, ursprungsregler, ursprungsförfaranden och administrativt samarbete, och
 - g) behandla alla övriga frågor som rör detta kapitel eller kapitel 3 (Ursprungsregler och ursprungsförfaranden) enligt överenskommelse mellan parterna.
4. Underkommittén för tullar, förenklade handelsprocedurer och ursprungsregler får undersöka behovet av och förbereda beslut eller rekommendationer i alla frågor som rör genomförandet av detta kapitel för Gemensamma rådet. Gemensamma rådet ska ha befogenhet att när så är lämpligt anta beslut om genomförandet av detta kapitel, inbegripet i fråga om program för godkända ekonomiska aktörer och ömsesidigt erkännande av dessa, gemensamma initiativ som rör tullförfaranden och förenkling av handelsprocedurer samt tekniskt bistånd.
5. Parterna kan komma överens om att hålla särskilda möten för frågor som rör tullsamarbete, ursprungsregler eller ömsesidigt administrativt bistånd.

KAPITEL 5

HANDELSPOLITISKA SKYDDSinSTRUMENT

AVSNITT A

Antidumpnings- och utjämningsåtgärder

ARTIKEL 5.1

Allmänna bestämmelser

1. Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter enligt artikel VI i Gatt 1994, antidumpningsavtalet och subventionsavtalet.
2. Vid tillämpning av provisoriska och slutgiltiga åtgärder ska de berörda varornas ursprung fastställas i enlighet med varje parts regler om icke-förmånsberättigande ursprung.

ARTIKEL 5.2

Transparens och korrekt rättsförfarande

1. Varje part ska genomföra sina förfaranden och tillämpa antidumpnings- och utjämningsåtgärder på ett rättvist och transparent sätt, i enlighet med relevanta bestämmelser i antidumpningsavtalet och subventionsavtalet.
2. Varje part ska i ett inledande skede av förfarandet, och i alla händelser innan ett slutgiltigt fastställande görs, underrätta alla berörda parter om de viktigaste omständigheter som beaktas och som ligger till grund för beslutet om huruvida slutgiltiga åtgärder ska tillämpas. Detta ska inte påverka tillämpningen av artikel 6.5 i antidumpningsavtalet och artikel 12.4 i subventionsavtalet.
3. Varje part ska ge varje berörd part i en undersökning avseende antidumpnings- eller utjämningsstull fulla möjligheter att försvara sina intressen, under förutsättning att detta inte otillbörligt fördröjer genomförandet av undersökningen.
4. Definitionen av berörda parter i artikel 6.11 i antidumpningsavtalet och artikel 12.9 i subventionsavtalet är tillämplig.

ARTIKEL 5.3

Införande av antidumpnings- och utjämningstullar

Beslutet om huruvida storleken på den antidumpnings- eller utjämningstull som ska införas ska motsvara hela dumpningsmarginalen eller subventionsbeloppet, eller ett lägre belopp, ska fattas av den importerande partens myndigheter i enlighet med den partens lagstiftning.

ARTIKEL 5.4

Slutgiltigt fastställande

En part ska, när den gör ett slutgiltigt fastställande, beakta den information som i vederbörlig ordning tillhandahållits av alla berörda parter som betraktas som sådana i enlighet med dess lagstiftning.

ARTIKEL 5.5

Icke-tillämpning av tvistlösning

En part får inte använda sig av tvistlösning enligt kapitel 31 (Tvistlösning) avseende tolkningen eller tillämpningen av bestämmelserna i detta avsnitt.

AVSNITT B

Globala skyddsåtgärder

ARTIKEL 5.6

Allmänna bestämmelser

Varje part behåller sina rättigheter och skyldigheter enligt artikel XIX i Gatt 1994 och artikel 5 i avtalet om jordbruk samt enligt avtalet om skyddsåtgärder.

ARTIKEL 5.7

Transparens

1. Trots vad som anges i artikel 5.6 ska en part som inleder en undersökning rörande globala skyddsåtgärder eller som avser att införa globala skyddsåtgärder, på begäran av den andra parten och förutsatt att den parten har ett väsentligt intresse, omedelbart lämna ett särskilt skriftligt meddelande till den andra parten som innehåller alla relevanta uppgifter som lett till inledandet av undersökningen rörande globala skyddsåtgärder eller införandet av globala skyddsåtgärder, inbegripet i relevanta fall de preliminära undersökningsresultaten. Detta ska inte påverka tillämpningen av artikel 3.2 i avtalet om skyddsåtgärder.

2. En part som inför globala skyddsåtgärder ska sträva efter att införa dem på ett sätt som påverkar den bilaterala handeln så lite som möjligt.
3. Vid tillämpning av punkt 2 gäller att om en part anser att de rättsliga kraven för införande av slutgiltiga skyddsåtgärder är uppfyllda och avser att införa sådana åtgärder ska den parten underrätta den andra parten och ge den möjlighet att hålla bilaterala samråd. Om en tillfredsställande lösning inte nås inom 30 dagar efter meddelandet, får den importerande parten anta den slutgiltiga skyddsåtgärd som lämpar sig för att åtgärda problemet.
4. Vid tillämpning av denna artikel ska en part anses ha ett väsentligt intresse om den är en av de fem största leverantörerna av den importerade varan under den senaste treårsperioden, mätt i antingen absolut volym eller värde.

ARTIKEL 5.8

Icke-tillämpning av tvistlösning

En part får inte använda sig av tvistlösning enligt kapitel 31 (Tvistlösning) avseende tolkningen eller tillämpningen av de bestämmelser i detta avsnitt som hänvisar till rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet.

AVSNITT C

Bilaterala skyddsåtgärder

UNDERAVSNITT C.1

Allmänna bestämmelser

ARTIKEL 5.9

Definitioner

I avsnitt C gäller följande definitioner:

- a) *behörig undersökningsmyndighet*:
 - i) När det gäller Europeiska unionen, Europeiska kommissionen.
 - ii) När det gäller Mexiko, ”Unidad de Prácticas Comerciales Internacionales de la Secretaría de Economía” (enheten för internationell handel vid ekonomiministeriet), eller dess efterträdare.

- b) *inhemsk industri*: med avseende på en importerad produkt, samtliga tillverkare av likadana eller direkt konkurrerande produkter som bedriver verksamhet inom en parts territorium, eller vars sammanlagda produktion av likadana eller direkt konkurrerande produkter motsvarar en betydande del av den sammanlagda inhemska produktionen av dessa produkter.
- c) *likadan produkt*: en produkt som är identisk med, det vill säga i alla avseenden likadan som, den berörda produkten, eller, i avsaknad av en sådan produkt, en annan produkt som har egenskaper som i hög grad liknar den berörda produktens egenskaper även om den inte i alla avseenden är likadan.
- d) *direkt konkurrerade produkt*: en produkt som kanske inte är likadan i alla avseenden, men som har en hög grad av utbytbarhet med den berörda produkten, eftersom den uppfyller samma funktioner²¹.
- e) *allvarlig skada*: en betydande övergripande försämring av en inhemsk industris situation.
- f) *hot om allvarlig skada*: en allvarlig skada som, på grundval av fakta och inte enbart på grundval av påståenden, antaganden eller avlägsna möjligheter, är klart överhängande.

²¹ I detta avseende får myndigheterna analysera aspekter som dessa produkters fysiska egenskaper, tekniska specifikationer, slutanvändning och distributionskanaler. Denna förteckning över aspekter är inte uttömmande och inte heller kan en eller flera av dessa faktorer nödvändigtvis ge avgörande vägledning.

g) *övergångsperiod:*

- i) en period på tio år från och med dagen för detta avtals ikraftträdande, eller
- ii) den period för avveckling av tullar på varor som anges i en parts tidsplan för avveckling av tullar enligt bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar), förutsatt att perioden för avveckling av tullen på den berörda varan är minst tio år, plus tre år.

ARTIKEL 5.10

Tillämpning av en bilateral skyddsåtgärd

1. Trots vad som anges i avsnitt B och om en ursprungsvara från en part, till följd av nedsättningen eller avvecklingen av en tull enligt detta avtal, importeras till den andra partens territorium i sådana ökade mängder, i absoluta tal eller i förhållande till den inhemska produktionen, och under sådana omständigheter att det orsakar eller hotar att orsaka allvarlig skada för den inhemska industri som producerar likadana eller direkt konkurrerande produkter, får den importerande parten införa de åtgärder som anges i punkt 2 på de villkor och i enlighet med de förfaranden som anges i detta avsnitt.

2. Om villkoren i punkt 1 är uppfyllda får den importerande parten endast införa bilaterala skyddsåtgärder som

- a) tillfälligt upphäver den ytterligare nedsättningen av tullsatsen för den berörda produkten enligt detta avtal, eller
- b) höjer tullsatsen för den berörda produkten till en nivå som inte överstiger den lägsta nivån av antingen
 - i) den MGN-tullsats för produkten som är i kraft när åtgärden införs, eller
 - ii) den MGN-tullsats för produkten som var i kraft den dag som omedelbart föregick dagen för detta avtals ikraftträdande.

3. Parterna är överens om att varken tullkvoter eller kvantitativa begränsningar är en tillåten form av bilaterala skyddsåtgärder.

ARTIKEL 5.11

Villkor och begränsningar

1. Ingendera parten får tillämpa en bilateral skyddsåtgärd
 - a) i större utsträckning och under längre tid än vad som är nödvändigt för att förhindra eller åtgärda de situationer som beskrivs i artikel 5.10 eller 5.15,
 - b) under längre tid än två år, eller
 - c) efter det att övergångsperioden löpt ut.

Den period som avses i led b får förlängas med ytterligare ett år om den importerande partens behöriga myndigheter i enlighet med förfarandena i avsnitt C fastställer att åtgärden fortfarande är nödvändig för att förhindra eller åtgärda de situationer som beskrivs i artikel 5.10 eller 5.15 samt för att underlätta anpassningen, förutsatt att skyddsåtgärdens totala tillämpningstid, inbegripet den ursprungliga tillämpningstiden och en eventuell förlängning av den, inte överstiger tre år.

2. En part får endast tillämpa en bilateral skyddsåtgärd på ursprungsvaror enligt bilaga 2-A (Tidsplan för avveckling av tullar) som omfattas av förmånsbehandling enligt detta avtal.

3. För att underlätta en eventuell anpassning i en situation där den förväntade varaktigheten för en bilateral skyddsåtgärd överstiger ett år ska den part som tillämpar åtgärden, under tillämpningstiden, gradvis liberalisera åtgärden med jämna mellanrum.

4. När en part upphör att tillämpa en bilateral skyddsåtgärd ska tullsatsen vara den tullsats som skulle ha varit i kraft för produkten i enlighet med artikel 2.4 (Avveckling eller nedsättning av tullar).

ARTIKEL 5.12

Provisoriska åtgärder

1. Under kritiska omständigheter där ett dröjsmål skulle orsaka skada som skulle vara svår att avhjälpa, får en part provisoriskt tillämpa en bilateral skyddsåtgärd utan att uppfylla kraven i artikel 5.22.1 sedan det preliminärt fastställts att det finns tydlig bevisning för att importen av en ursprungsvara från den andra parten har ökat till följd av nedsättningen eller avvecklingen av en tull enligt detta avtal och att denna import orsakar eller hotar att orsaka någon situation som beskrivs i artikel 5.10 eller 5.15.

2. Varaktigheten för en provisorisk åtgärd får inte överstiga 200 dagar, och under denna tid ska parten följa de relevanta förfaranderegler som fastställs i underavsnitt C.2. Parten ska omgående återbetala eventuella tullhöjningar om den efterföljande undersökning som beskrivs i underavsnitt C.2 inte leder till att en slutgiltig åtgärd införs i enlighet med kraven i artikel 5.10 eller 5.15. Varaktigheten för en provisorisk åtgärd ska räknas med i den period som avses i artikel 5.11.1 b. Den importerande parten ska underrätta den andra parten om införandet av sådana provisoriska åtgärder och omedelbart hänskjuta ärendet till Gemensamma kommittén för behandling om den andra parten begär det.

ARTIKEL 5.13

Kompensation och upphävande av medgivanden

1. En part som tillämpar en bilateral skyddsåtgärd ska samråda med den andra parten för att gemensamt komma överens om lämplig handelsliberaliseringskompensation i form av medgivanden som har i stort sett likvärdiga handelseffekter. Den part som tillämpar en bilateral skyddsåtgärd ska ge möjlighet till sådant samråd senast 30 dagar efter tillämpningen av den bilaterala skyddsåtgärden.

2. Om de samråd som avses i punkt 1 inte leder till en överenskommelse om handelsliberaliseringskompensation inom 30 dagar efter det att samråden inleddes, får den part som berörs av den bilaterala skyddsåtgärden tillfälligt upphäva tillämpningen av medgivanden som har handelseffekter som är i stort sett likvärdiga med den andra partens bilaterala skyddsåtgärd senast 90 dagar efter det att åtgärden har tillämpats.
3. Den part som berörs av den bilaterala skyddsåtgärden ska skriftligen underrätta den andra parten minst 30 dagar före det tillfälliga upphävandet av medgivanden i enlighet med punkt 2.
4. Skyldigheten att lämna kompensation enligt punkt 1 och rätten att tillfälligt upphäva medgivanden enligt punkt 2 upphör att gälla den dag då den bilaterala skyddsåtgärden avslutas.

ARTIKEL 5.14

Användning av skyddsåtgärder och tidsspann mellan åtgärder

1. En part får inte tillämpa en skyddsåtgärd enligt detta avsnitt på import av en produkt som tidigare varit föremål för en sådan åtgärd, om inte en tidsperiod som motsvarar halva den tid som skyddsåtgärden tillämpades under närmast föregående period har förflutit.

2. En part får inte, för samma produkt och under samma period, tillämpa
 - a) en bilateral skyddsåtgärd eller en provisorisk skyddsåtgärd enligt detta avtal, och
 - b) en åtgärd enligt artikel XIX i Gatt 1994 och enligt avtalet om skyddsåtgärder.

ARTIKEL 5.15

Yttersta randområden

1. Om en ursprungsvara från Mexiko importeras direkt till territoriet för ett eller flera av Europeiska unionens yttersta randområden i sådana ökade mängder och under sådana omständigheter att det orsakar eller hotar att orsaka en allvarlig försämring av den ekonomiska situationen i det eller de yttersta randområden som berörs, får unionen, efter att ha undersökt alternativa lösningar, i undantagsfall införa skyddsåtgärder som begränsas till det eller de berörda områdenas territorium.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 är alla bestämmelser i avsnitt C som är tillämpliga på bilaterala skyddsåtgärder också tillämpliga på alla skyddsåtgärder som antas i förhållande till Europeiska unionens yttersta randområden.
3. En bilateral skyddsåtgärd som är begränsad till Europeiska unionens yttersta randområden ska endast tillämpas på varor som omfattas av förmånsbehandling enligt detta avtal.

4. Vid tillämpning av punkt 1 avses med *allvarlig försämring* stora svårigheter inom en sektor av ekonomin som producerar likadana eller direkt konkurrerande produkter. Fastställandet av allvarlig försämring ska baseras på objektiva faktorer, däribland
- a) den ökade importvolymen i absoluta tal eller i förhållande till den inhemska produktionen och importen från andra källor, och
 - b) effekterna av denna import på den berörda industrins eller ekonomiska sektorns situation, inbegripet i fråga om försäljningsnivåer, produktion, ekonomisk situation och sysselsättning.

UNDERAVSNITT C.2

Förfaranderegler för bilaterala skyddsåtgärder

ARTIKEL 5.16

Tillämplig lagstiftning

Vid tillämpning av bilaterala skyddsåtgärder ska den behöriga undersökningsmyndigheten följa bestämmelserna i detta underavsnitt och, i fall som inte omfattas av detta underavsnitt, tillämpa de regler som fastställts enligt den berörda partens lagstiftning, så länge dessa regler är förenliga med bestämmelserna i avsnitt C.

ARTIKEL 5.17

Inledande av ett skyddsförfarande

1. En behörig undersökningsmyndighet får inleda ett skyddsförfarande till följd av en skriftlig ansökan från den inhemska industrin eller för dess räkning eller, under exceptionella omständigheter, på eget initiativ. När det rör sig om Europeiska unionen kan ansökan lämnas in av en eller flera av Europeiska unionens medlemsstater för den inhemska industrins räkning. Ansökan ska anses ha lämnats av den inhemska industrin eller för dess räkning om den stöds av inhemska tillverkare vars sammanlagda produktion motsvarar mer än 50 % av den totala produktionen av de likadana eller direkt konkurrerande produkter som tillverkas av den andel av den inhemska industrin som uttryckligen antingen stöder eller motsätter sig ansökan. Dock ska ingen undersökning inledas om de inhemska tillverkare som uttryckligen stöder ansökan tillsammans svarar för mindre än 25 % av den sammanlagda nationella produktionen av de likadana eller direkt konkurrerande produkter som tillverkas av den inhemska industrin.
2. Så snart undersökningen har inletts ska den ansökan som avses i punkt 1 omgående göras tillgänglig för alla som den berör, med undantag för konfidentiell information som kan ingå i den.

3. När ett skyddsförfarande inleds ska den behöriga undersökningsmyndigheten offentliggöra ett tillkännagivande om inledande av förfarandet i partens officiella tidning. I tillkännagivandet ska anges vilken enhet som lämnade in den skriftliga ansökan, i tillämpliga fall, den berörda importerade varan, dess nummer, undernummer eller tullposition enligt Harmoniserade systemet, vilken typ av fastställande som ska göras och tidpunkten för detta, den period inom vilken berörda parter får lämna sina synpunkter skriftligen och lämna information, den plats där den skriftliga ansökan och andra icke-konfidentiella handlingar som lämnats in under förfarandet kan granskas och namn på, adress till och telefonnummer för det kontor som kan kontaktas för mer information. Om den behöriga undersökningsmyndigheten beslutar att hålla en offentlig utfrågning får tid och plats för den offentliga utfrågningen antingen anges i tillkännagivandet om inledande eller meddelas i ett senare skede av förfarandet, förutsatt att ett sådant meddelande lämnas i god tid. Om det i början av undersökningen inte planeras någon offentlig utfrågning ska tillkännagivandet om inledande ange den tidsfrist inom vilken berörda parter får ansöka om att höras muntligen av den behöriga undersökningsmyndigheten.

4. När det gäller ett skyddsförfarande som inletts på grundval av en skriftlig ansökan från en enhet som hävdar att den företräder den inhemska industrin, får den behöriga undersökningsmyndigheten inte offentliggöra ett tillkännagivande om inledande i enlighet med punkt 3 utan att först noggrant bedöma om ansökan uppfyller kraven i dess lagstiftning och kraven i punkt 1 och innehåller rimlig bevisning för att importen av en ursprungsvara från den andra parten har ökat till följd av nedsättningen eller avvecklingen av en tull enligt detta avtal, och att denna import orsakar eller hotar att orsaka den påstådda allvarliga skadan eller den påstådda allvarliga försämringen av den ekonomiska situationen.

ARTIKEL 5.18

Undersökning

1. En part får endast vidta skyddsåtgärder efter det att partens behöriga undersökningsmyndighet har genomfört en undersökning i enlighet med förfarandena i detta underavsnitt. Undersökningen ska omfatta ett skäligt offentligt tillkännagivande till alla berörda parter och offentliga utfrågningar eller andra lämpliga medel varigenom importörer, exportörer och andra berörda parter kan lägga fram bevisning och synpunkter, samt ges möjlighet att besvara andra parters inlagor.
2. Varje part ska säkerställa att dess behöriga undersökningsmyndighet slutför en sådan undersökning inom ett år efter inledandet.

ARTIKEL 5.19

Fastställande av allvarlig skada eller hot om allvarlig skada och orsakssamband

1. Under undersökningen avseende huruvida ökad import orsakar eller hotar att orsaka allvarlig skada för den inhemska industrin, ska den behöriga undersökningsmyndigheten göra en bedömning av alla relevanta objektiva och kvantifierbara faktorer som har betydelse för den inhemska industrins situation, särskilt hur snabbt och hur mycket importen av den berörda produkten har ökat i absoluta tal och i förhållande till den inhemska produktionen, den andel av den inhemska marknaden som den ökade importen har tagit över och förändringar i försäljningsnivå, produktion, produktivitet, kapacitetsutnyttjande, vinster och förluster samt sysselsättning.

2. Ett fastställande om att den ökade importen orsakar eller hotar att orsaka de situationer som beskrivs i artikel 5.10 eller 5.15 ska endast göras om undersökningen på grundval av objektiv bevisning visar att det finns ett tydligt orsakssamband mellan den ökade importen av den berörda produkten och de situationer som beskrivs i artikel 5.10 eller 5.15. Om andra faktorer än den ökade importen samtidigt orsakar de situationer som beskrivs i artikel 5.10 eller 5.15, ska denna skada eller detta hot om skada eller denna allvarliga försämring av den ekonomiska situationen eller detta hot om en sådan allvarlig försämring inte tillskrivas den ökade importen.

ARTIKEL 5.20

Utfrågningar

Under varje skyddsförfarande ska den behöriga undersökningsmyndigheten

- a) hålla en offentlig utfrågning, efter att ha meddelat detta i rimlig tid, så att alla berörda parter som betraktas som sådana enligt den berörda partens lagstiftning kan infinna sig personligen eller genom ombud, för att lägga fram bevisning och höras om den allvarliga skadan eller hotet om denna, eller om den allvarliga försämringen av den ekonomiska situationen eller hotet om en sådan, och lämpliga motåtgärder, eller

- b) alternativt, när det gäller Europeiska unionen, ge alla berörda parter möjlighet att höras under förutsättning att de har lämnat in en skriftlig ansökan inom den tidsfrist som anges i tillkännagivandet om inledande som visar att de sannolikt kommer att påverkas av undersökningens resultat och att det finns särskilda skäl att höra dem muntligen.

ARTIKEL 5.21

Konfidentiell information

Information som till sin natur är konfidentiell eller som lämnas konfidentiellt ska, om goda skäl till detta anförs, behandlas som sådan av den behöriga undersökningsmyndigheten. Sådan information ska inte lämnas ut utan tillstånd av den part som lämnat den. Parter som lämnar konfidentiell information ska anmodas att lämna icke-konfidentiella sammanfattningar av den eller, om dessa parter uppger att informationen inte kan sammanfattas, skälen till varför en sammanfattning inte kan lämnas. Dessa sammanfattningar ska vara tillräckligt detaljerade för att det ska vara möjligt att bilda sig en rimlig uppfattning om innehållet i den konfidentiella information som lämnats in. Om den behöriga undersökningsmyndigheten anser att en begäran om konfidentiell behandling inte är motiverad och om den berörda parten inte vill offentliggöra informationen eller godkänna att den lämnas ut i allmän eller sammanfattad form, får dock myndigheten bortse från informationen, om det inte på ett för myndigheten tillfredsställande sätt utifrån lämpliga källor kan visas att informationen är riktig.

ARTIKEL 5.22

Antagande, underrättelse, samråd och offentliggörande

1. Om en part anser att någon av de situationer som anges i artikel 5.10 eller 5.15 föreligger ska den genast hänskjuta ärendet till Gemensamma kommittén för behandling. Gemensamma kommittén får avge de rekommendationer som krävs för att åtgärda de situationer som uppstått. Om Gemensamma kommittén inte har avgett några rekommendationer för att åtgärda situationerna eller om ingen annan tillfredsställande lösning uppnåtts inom 30 dagar efter det att ärendet hänskjutits till Gemensamma kommittén, får den importerande parten i enlighet med avsnitt C anta bilaterala skyddsåtgärder som är lämpliga för att åtgärda situationerna.
2. Den behöriga undersökningsmyndigheten ska förse den exporterande parten med all relevant information, vilken ska innehålla bevis för allvarlig skada eller hot om allvarlig skada eller för en allvarlig försämring eller hot om allvarlig försämring av den ekonomiska situationen till följd av ökad import, en exakt beskrivning av den berörda produkten och den föreslagna bilaterala skyddsåtgärden, uppgift om den föreslagna dagen för införande samt om den föreslagna bilaterala skyddsåtgärdens förväntade varaktighet.
3. En part ska omgående meddela den andra parten skriftligen om den
 - a) inleder ettilateralt skyddsförfarande enligt avsnitt C,
 - b) beslutar att tillämpa en provisorisk bilateral skyddsåtgärd,

- c) fastställer förekomst av allvarlig skada eller hot om allvarlig skada eller en allvarlig försämring av den ekonomiska situationen eller hot om allvarlig försämring av den ekonomiska situationen till följd av ökad import i enlighet med artikel 5.19,
- d) beslutar att tillämpa eller förlänga en bilateral skyddsåtgärd, och
- e) beslutar att ändra en tidigare antagen bilateral skyddsåtgärd.

4. Om en part lämnar ett meddelande i enlighet med punkt 3 a ska meddelandet innehålla följande:

- a) En kopia av den offentliga versionen av ansökan och dess bilagor eller, i fråga om undersökningar som inletts på initiativ av den behöriga undersökningsmyndigheten, av relevanta handlingar som visar att kraven i artikel 5.17 är uppfyllda, samt ett frågeformulär med de punkter angående vilka de berörda parterna måste lämna uppgifter.
- b) En exakt beskrivning av den berörda importerade varan.

5. Om en part lämnar ett meddelande i enlighet med punkt 3 b eller c ska den inkludera en kopia av den offentliga versionen av sitt fastställande och, i tillämpliga fall, av det dokument som innehåller den tekniska motivering som fastställandet grundar sig på.

6. Om en part lämnar ett meddelande i enlighet med punkt 3 d om tillämpningen eller förlängningen av en bilateral skyddsåtgärd ska den i detta meddelande inkludera

- a) en kopia av den offentliga versionen av sitt fastställande och, i tillämpliga fall, av det dokument som innehåller den tekniska motivering som fastställandet grundar sig på,
- b) bevis för allvarlig skada eller hot om allvarlig skada, eller en allvarlig försämring av den ekonomiska situationen eller hot om allvarlig försämring av denna, som orsakas av ökad import av en ursprungsvara från den andra parten till följd av nedsättningen eller avvecklingen av en tull enligt detta avtal,
- c) en exakt beskrivning av den ursprungsvara som omfattas av den bilaterala skyddsåtgärden, inbegripet dess nummer, undernummer eller tullposition enligt vilket eller vilken den klassificeras i Harmoniserade systemet,
- d) en exakt beskrivning av den bilaterala skyddsåtgärd som tillämpas eller förlängs,
- e) inledande datum för tillämpning av den bilaterala skyddsåtgärden, dess förväntade varaktighet och, i tillämpliga fall, en tidsplan för en gradvis liberalisering av åtgärden, och
- f) vid en förlängning av den bilaterala skyddsåtgärden, bevis för att den berörda inhemska industrin håller på att anpassa sig.

7. På begäran av den part som berörs av det bilaterala skyddsförfarandet enligt avsnitt C ska den andra parten samråda med den begärande parten för att se över ett meddelande som lämnats i enlighet med punkt 3 a eller b.
8. Den part som planerar att tillämpa eller förlänga en bilateral skyddsåtgärd ska underrätta den andra parten och ge möjlighet att hålla samråd i förväg för att diskutera den eventuella tillämpningen eller förlängningen. Om ingen tillfredsställande lösning har uppnåtts inom 30 dagar efter dagen för underrättelsen får den förstnämnda parten tillämpa eller förlänga en sådan åtgärd.
9. Den behöriga undersökningsmyndigheten ska också offentliggöra sina resultat och motiverade slutsatser beträffande alla relevanta sakliga och rättsliga aspekter i den berörda partens officiella tidning, inbegripet en beskrivning av den importerade varan och den situation som har gett upphov till införandet av åtgärder i enlighet med artikel 5.10 eller 5.15, orsakssambandet mellan denna situation och den ökade importen samt åtgärdernas form, nivå och varaktighet.
10. De behöriga undersökningsmyndigheterna ska behandla all konfidentiell information i full överensstämmelse med artikel 5.21.

KAPITEL 6

SANITÄRA OCH FYTOSANITÄRA ÅTGÄRDER

ARTIKEL 6.1

Definitioner

1. I detta kapitel gäller följande definitioner:
 - a) *behöriga myndigheter*: de behöriga myndigheter i varje part som avses i bilaga 6-A (Behöriga myndigheter).
 - b) *nödåtgärd*: en sanitär eller fytosanitär åtgärd som tillämpas av den importerande parten på varor från den andra parten för att ta itu med ett brådskande problem med människors, djurs eller växters liv eller hälsoskydd som uppstår eller hotar att uppstå i den importerande parten.
 - c) *WTO:s SPS-kommitté*: den kommitté för sanitära och fytosanitära åtgärder som inrättats i enlighet med artikel 12 i SPS-avtalet.

2. Definitionerna i bilaga A till SPS-avtalet samt de som fastställts av Codex Alimentarius (*Codex*), Världsgesundhetsorganisationen för djurhälsa (*WOAH*) och den internationella växtskyddskonventionen (*IPPC*), som undertecknades i Rom den 6 december 1951, gäller i detta kapitel.

ARTIKEL 6.2

Mål

Målen med detta kapitel är att

- a) skydda människors, djurs och växters liv och hälsa på parternas territorier och samtidigt förenkla handeln mellan parterna,
- b) stärka och främja genomförandet av SPS-avtalet,
- c) stärka kommunikationen, samråden och samarbetet mellan parterna, särskilt mellan deras behöriga myndigheter,
- d) säkerställa att sanitära och fytosanitära åtgärder som genomförs av parterna inte skapar onödiga handelshinder,

- e) förbättra samstämmigheten, säkerheten och transparensen när det gäller varje parts sanitära och fytosanitära åtgärder och genomförandet av dessa, och
- f) uppmuntra utvecklingen och antagandet av internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer från relevanta internationella organisationer och förbättra parternas genomförande av dessa.

ARTIKEL 6.3

Tillämpningsområde

Detta kapitel är tillämpligt på alla sanitära och fytosanitära åtgärder som en part vidtar och som direkt eller indirekt kan påverka handeln mellan parterna.

ARTIKEL 6.4

Förhållande till SPS-avtalet

Parterna bekräftar sina rättigheter och skyldigheter gentemot varandra enligt SPS-avtalet.

ARTIKEL 6.5

Resurser för genomförande

Varje part ska använda de resurser som krävs för att genomföra detta kapitel på ett ändamålsenligt sätt.

ARTIKEL 6.6

Likvärdighet

1. Parterna medger att erkännandet av den andra partens sanitära och fytosanitära åtgärders likvärdighet är ett viktigt medel för att förenkla handeln.
2. Den importerande parten ska erkänna den exporterande partens sanitära och fytosanitära åtgärder som likvärdiga med dess egna åtgärder om den exporterande parten på ett objektivet sätt visar för den importerande parten att dess åtgärder uppnår den skäliga sanitära och fytosanitära skyddsnivå som gäller hos den importerande parten.
3. Den importerande parten har rätt att göra det slutgiltiga fastställandet av huruvida en sanitär eller fytosanitär åtgärd som tillämpas av den exporterande parten uppnår dess skäliga sanitära och fytosanitära skyddsnivå.

4. En part ska, när den bedömer eller fastställer likvärdigheten hos någon av den andra partens åtgärder, i relevanta fall och bland annat beakta

- a) beslut av WTO:s SPS-kommitté,
- b) arbetet i relevanta internationella organisationer,
- c) alla kunskaper om och tidigare erfarenheter av handel med den andra parten, och
- d) information som den andra parten lämnat.

5. Varje part ska grunda sin bedömning, sitt fastställande och sitt upprätthållande av likvärdighet på standarder, riktlinjer och rekommendationer från relevanta internationella standardiseringsorgan eller, i tillämpliga fall, på en riskbedömning.

6. Den importerande parten ska omgående inleda bedömningen för att fastställa likvärdighet om den mottar en begäran om bedömning av likvärdighet från den andra parten som stöds av nödvändig information.

7. När den importerande parten avslutar bedömningen av likvärdighet ska den omgående underrätta den andra parten om sitt fastställande.

8. Om den importerande parten har fastställt att den erkänner att den exporterande partens åtgärd är likvärdig, ska den importerande parten omgående inleda de rättsliga eller administrativa åtgärder som krävs för att verkställa erkännandet.
9. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6.16 ska en part som avser att anta, ändra eller upphäva en åtgärd som är föremål för ett fastställande av likvärdighet som påverkar handeln mellan parterna
- a) underrätta den andra parten om sin avsikt i ett lämpligt tidigt skede, ifall eventuella synpunkter från den andra parten kan beaktas,
 - b) på den andra partens begäran tillhandahålla information om och skälen till de planerade ändringarna.
10. Den importerande parten ska upprätthålla sitt erkännande av likvärdighet under den tid som den åtgärd som omfattas av den avsedda ändringen fortfarande är i kraft.
11. Parterna ska på begäran av endera parten diskutera de avsedda ändringar som de underrättas om i enlighet med punkt 9 a. Den importerande parten ska utan oskäligt dröjsmål granska all information som lämnas i enlighet med punkt 9 b.

12. Om en part antar, ändrar eller upphäver en sanitär eller fytosanitär åtgärd som är föremål för den andra partens fastställande av likvärdighet, ska den importerande parten upprätthålla sitt erkännande av likvärdighet, förutsatt att den exporterande partens åtgärder vad gäller produkten fortsätter att uppnå den importerande partens skäligen sanitära eller fytosanitära skyddsnivå. På begäran av endera parten ska parterna omgående diskutera den importerande partens fastställande.

ARTIKEL 6.7

Riskbedömning

1. Parterna erkänner vikten av att säkerställa att deras respektive sanitära och fytosanitära åtgärder bygger på vetenskapliga principer och överensstämmer med relevanta internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer.
2. Om en part anser att en särskild sanitär eller fytosanitär åtgärd som har antagits eller bibehållits av den andra parten begränsar, eller har potential att begränsa, dess export och den åtgärden inte bygger på en relevant internationell standard, riktlinje eller rekommendation, eller om det inte finns någon relevant standard, riktlinje eller rekommendation, får den parten begära information från den andra parten. Den anmodade parten ska till den begärande parten lämna en förklaring av skälen till och relevant information om den åtgärden.

3. Om de relevanta vetenskapliga beläggen är otillräckliga får en part provisoriskt anta en sanitär eller fytosanitär åtgärd på grundval av tillgänglig relevant information, inbegripet information från relevanta internationella organisationer. Under sådana omständigheter ska den parten sträva efter att införskaffa den ytterligare information som är nödvändig för en mer objektiv riskbedömning och i enlighet därmed se över den sanitära eller fytosanitära åtgärden inom en rimlig tidsperiod.

4. Med beaktande av parternas rättigheter och skyldigheter enligt relevanta bestämmelser i SPS-avtalet ska ingenting i detta kapitel tolkas som att det hindrar en part från att

- a) fastställa den sanitära eller fytosanitära skyddsnivå som den anser skälig i enlighet med artikel 5 i SPS-avtalet,
- b) anta eller bibehålla ett godkännandeförfarande som kräver att en riskbedömning genomförs innan den parten beviljar en produkt tillträde till sin marknad, eller
- c) anta eller bibehålla sanitära eller fytosanitära skyddsåtgärder i enlighet med artikel 5.7 i SPS-avtalet.

5. Varje part ska säkerställa att dess sanitära och fytosanitära åtgärder inte godtyckligt eller ooberättigat diskriminerar mellan parterna om identiska eller liknande förhållanden råder. En part får inte tillämpa sanitära och fytosanitära åtgärder på ett sätt som skulle utgöra en förtäckt restriktion av handeln mellan parterna.

6. En part som genomför en riskbedömning ska
- a) beakta relevant vägledning från WTO:s SPS-kommitté och relevanta internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer,
 - b) överväga riskhanteringsalternativ som inte är mer begränsande för handeln än vad som krävs för att uppnå den sanitära eller fytosanitära skyddsnivå som parten har fastställt som skälig i enlighet med artikel 5.3 i SPS-avtalet, med beaktande av den tekniska och ekonomiska genomförbarheten, och
 - c) ta hänsyn till målet att minimera de negativa effekterna på handeln vid fastställandet av en skälig sanitär eller fytosanitär skyddsnivå i enlighet med artikel 5.4 i SPS-avtalet, och välja ett riskhanteringsalternativ som inte är mer begränsande för handeln än vad som krävs för att uppnå det sanitära eller fytosanitära målet, med beaktande av den tekniska och ekonomiska genomförbarheten.
7. Den importerande parten ska på begäran av den exporterande parten underrätta den exporterande parten om de framsteg som gjorts i fråga om en specifik riskbedömning rörande en begäran om marknadstillträde från den exporterande parten och om eventuella dröjsmål under processens gång.

8. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6.16 får en part inte stoppa importen av en produkt från den andra parten enbart på grund av att den importerande parten ser över sina sanitära och fytosanitära åtgärder, om den importerande parten godkände importen av den produkten från den andra parten vid den tidpunkt då översynen inleddes.

ARTIKEL 6.8

Anpassning till regionala förhållanden, inklusive områden fria från skadegörare eller sjukdomar och områden med låg förekomst av skadegörare eller sjukdomar

Allmänt

1. Parterna erkänner att anpassningen av sanitära och fytosanitära åtgärder till regionala skadedjurs- eller sjukdomsförhållanden är ett viktigt sätt att skydda djurs och växters liv eller hälsa och att förenkla handeln.
2. Parterna ska erkänna begreppen områden fria från skadegörare eller sjukdomar respektive områden med låg förekomst av skadegörare eller sjukdomar. Fastställandet av sådana områden ska grundas på faktorer som geografi, ekosystem, epidemiologisk övervakning och effektiviteten hos sanitära eller fytosanitära kontroller.

3. Den exporterande part som hävdar att det inom dess territorium finns områden som är fria från skadegörare eller sjukdomar eller områden med låg förekomst av skadegörare eller sjukdomar ska tillhandahålla nödvändig bevisning för detta, för att på ett objektivt sätt visa för den importerande parten att sådana områden är, och sannolikt kommer att förbli, områden fria från skadegörare eller sjukdomar respektive områden med låg förekomst av skadegörare eller sjukdomar. För detta ändamål ska den exporterande parten på begäran av den importerande parten bevilja rimligt tillträde för inspektion, testning och andra relevanta förfaranden.
4. Vid fastställandet av de områden som avses i punkt 2 genom beslut om regionalisering ska parterna beakta relevant vägledning från WTO:s SPS-kommitté och basera sina åtgärder på internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer eller, om dessa inte uppnår partens skäligen sanitära eller fytosanitära skyddsnivå, en riskbedömning som är lämplig med hänsyn till omständigheterna.
5. Vid fastställandet av de områden som avses i punkt 2 ska den importerande parten beakta all relevant information från och tidigare erfarenhet av den exporterande partens myndigheter.
6. Den importerande parten får fastställa att ett påskyndat förfarande kan användas för att granska en begäran från den exporterande parten om erkännande av områden fria från skadegörare eller sjukdomar eller områden med låg förekomst av skadegörare eller sjukdomar.
7. Om den exporterande parten inte instämmer i den importerande partens fastställande, ska den importerande parten lämna en motivering till den exporterande parten.

8. På begäran av den importerande parten ska den exporterande parten tillhandahålla fullständiga förklaringar och underlag när det gäller de fastställanden och beslut som omfattas av denna artikel. Under dessa processer ska parterna sträva efter att undvika onödiga störningar i handeln.

Djur, animaliska produkter och animaliska biprodukter

9. Parterna erkänner principen om zonindelning, som de är överens om att tillämpa i sin handel. Parterna erkänner också begreppet officiell djurhälsostatus, som det fastställts av WOA. H.

10. Den importerande parten ska normalt grunda sitt eget fastställande av den exporterande partens djurhälsostatus på den bevisning som den exporterande parten har lämnat i enlighet med SPS-avtalet och WOA. H:s kodex för skydd av landlevande djur samt WOA. H:s kodex för skydd av vattenlevande djur.

11. Den importerande parten ska utan oskäligt dröjsmål och normalt inom 90 dagar efter mottagandet bedöma all ytterligare information som den exporterande parten lämnat. Den importerande parten får begära en inspektion på plats hos den exporterande parten och ska utföra varje inspektion i enlighet med principerna i artikel 6.11 och inom 90 dagar efter den exporterande partens mottagande av begäran om inspektion, om inte parterna kommer överens om något annat.

12. Parterna erkänner begreppet indelning i delområden och ska samarbeta i denna fråga.

Växter och växtprodukter

13. Parterna erkänner begreppen skadegörfria områden, skadegörfria produktionsplatser och skadegörfria produktionsanläggningar samt områden med låg förekomst av skadegörare som medel för att skydda växters liv eller hälsa och för att förenkla handeln enligt relevanta internationella IPCC-standards för växtskyddsåtgärder som de är överens om att tillämpa på varor som de handlar med sinsemellan.

14. På begäran av den exporterande parten ska den importerande parten, när den antar eller bibehåller fytosanitära åtgärder, ta hänsyn till skadegörfria områden, skadegörfria produktionsplatser, skadegörfria produktionsanläggningar samt områden med låg förekomst av skadegörare som fastställts av den exporterande parten i enlighet med relevanta internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer.

15. Den exporterande parten ska identifiera skadegörfria områden, skadegörfria produktionsplatser, skadegörfria produktionsanläggningar och områden med låg förekomst av skadegörare och förse den andra parten med denna information. På begäran ska den exporterande parten tillhandahålla fullständiga förklaringar och underlag i enlighet med relevanta internationella standarder för växtskyddsåtgärder eller på annat sätt, beroende på vad som är lämpligt.

16. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6.16 ska den importerande parten i princip grunda sitt eget fastställande av den exporterande partens växtskyddsstatus eller växtskyddsstatusen inom delar av den parten på den information som den exporterande parten tillhandahåller i enlighet med SPS-avtalet och relevanta internationella standarder för växtskyddsåtgärder.

17. Den importerande parten ska utan oskäligt dröjsmål och normalt inom 90 dagar efter mottagandet bedöma all ytterligare information som den exporterande parten lämnat. Den importerande parten får begära en inspektion på plats hos den exporterande parten och ska utföra varje inspektion i enlighet med principerna i artikel 6.11 och inom sex månader efter den exporterande partens mottagande av begäran om inspektion, om inte parterna kommer överens om något annat. När parterna enas om en annan period ska de beakta skadegörarnas och den berörda grödans biologi.

ARTIKEL 6.9

Transparens

1. Parterna erkänner värdet av att fortlöpande utbyta information om sina sanitära och fytosanitära åtgärder och att ge den andra parten möjlighet att lämna synpunkter på föreslagna sanitära och fytosanitära åtgärder.
2. Vid genomförandet av denna artikel ska varje part beakta relevant vägledning från WTO:s SPS-kommitté samt internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer.

3. Om inte brådskande problem med människors, djurs eller växters liv eller hälsoskydd uppstår eller hotar att uppstå, eller om åtgärden syftar till att förenkla handeln, ska en part meddela en föreslagen sanitär eller fytosanitär åtgärd som kan påverka handeln mellan parterna och normalt erbjuda en period på minst 60 dagar efter meddelandet för skriftliga synpunkter från den andra parten. Om det är möjligt och lämpligt bör den parten tillåta mer än 60 dagar för synpunkter och överväga varje rimlig begäran från den andra parten om att förlänga tidsfristen för synpunkter. Parten ska på begäran besvara den andra partens skriftliga synpunkter på lämpligt sätt.

4. Parterna ska

- a) eftersträva öppenhet när det gäller sanitära och fytosanitära åtgärder som är tillämpliga på handeln,
- b) stärka den ömsesidiga förståelsen av varje parts sanitära eller fytosanitära åtgärder och tillämpningen av dessa, och
- c) utbyta information om frågor som rör utvecklingen och tillämpningen av sanitära eller fytosanitära åtgärder i syfte att minimera deras negativa effekter på handeln mellan parterna.

5. Varje part ska på begäran av den andra parten och normalt inom 15 dagar efter mottagandet av begäran lämna information om

- a) de importkrav som är tillämpliga på import av specifika produkter, och
- b) hur behandlingen av en ansökan om godkännande av specifika produkter fortskrider.

6. Den information som avses i punkterna 4 c och 5 ska anses ha tillhandahållits om den har gjorts tillgänglig genom meddelande till WTO i enlighet med relevanta regler och förfaranden eller om informationen har gjorts tillgänglig kostnadsfritt på en offentligt tillgänglig officiell webbplats tillhörande parten.

7. En part ska på begäran tillhandahålla den andra parten den relevanta information som den beaktade när den utvecklade den föreslagna åtgärden, beroende på vad som är lämpligt och i den utsträckning som tillåts enligt de krav på konfidentialitet och integritetsskydd som gäller i den part som tillhandahåller informationen.

8. En part får be den andra parten, om det är lämpligt och möjligt, att diskutera eventuella handelsproblem i samband med en föreslagen sanitär eller fytosanitär åtgärd och huruvida det finns alternativa, betydligt mindre handelsbegränsande tillvägagångssätt för att uppnå målet med den åtgärden.

9. Varje part ska, helst på elektronisk väg, offentliggöra meddelanden om sanitära eller fytosanitära åtgärder i en officiell tidning eller på en webbplats.

10. Varje part ska säkerställa att det i texten eller meddelandet om en sanitär eller fytosanitär åtgärd anges från vilken dag åtgärden får verkan och vilken rättslig grund åtgärden har.

11. Den exporterande parten ska i god tid och på lämpligt sätt underrätta den importerande parten om

- a) en betydande sanitär eller fytosanitär risk med anknytning till den nuvarande handeln,
- b) brådskande situationer där en förändring av djurhälso- eller växtskyddsstatusen på den exporterande partens territorium kan påverka den nuvarande handeln,
- c) betydande förändringar av skadegörar- eller sjukdomsstatusen, t.ex. förekomst och utveckling av skadegörare eller sjukdomar, inbegripet tillämpning av beslut om regionalisering, och
- d) betydande förändringar i politik eller metoder som rör livsmedelssäkerhet eller hantering, kontroll eller utrotning av skadegörare eller sjukdomar som kan påverka den nuvarande handeln.

12. Om det är möjligt och lämpligt bör en part föreskriva en period på mer än sex månader mellan dagen för offentliggörandet av en sanitär eller fytosanitär åtgärd som kan påverka handeln mellan parterna och den dag då åtgärden får verkan, såvida inte åtgärden är avsedd att ta itu med ett brådskande problem med människors, djurs eller växters liv eller hälsoskydd eller syftar till att förenkla handeln.

13. En part ska på begäran tillhandahålla den andra parten information om alla sanitära eller fytosanitära åtgärder som rör importen av en produkt till dess territorium.

ARTIKEL 6.10

Förenklade handelsprocedurer

Godkännandeförfaranden

1. Parterna erkänner att varje part har rätt att utveckla och tillämpa godkännandeförfaranden för att säkerställa att den importerande parten har en skälig sanitär och fytosanitär skyddsnivå samtidigt som negativa effekter på handeln minimeras.
2. Varje part ska säkerställa att alla sanitära och fytosanitära godkännandeförfaranden som påverkar handeln mellan parterna
 - a) inleds och slutförs utan oskäligt dröjsmål, och
 - b) inte utförs på ett sätt som skulle utgöra en godtycklig eller oörtlättad diskriminering gentemot den andra parten.
3. Varje part ska sträva efter att säkerställa att de produkter som exporteras till den andra parten uppnår den importerande partens skäliga sanitära och fytosanitära skyddsnivå. För detta ändamål ska den exporterande parten fastställa och genomföra lämpliga kontrollåtgärder, inbegripet riskbaserade inspektioner på plats när så är lämpligt. Den importerande parten får kräva att den relevanta behöriga myndigheten i den exporterande parten objektivt visar, på ett sätt som tillfredsställer den importerande parten, att dess importkrav är uppfyllda.

4. Om den importerande parten kräver att en produkt ska godkännas före importen, ska den parten på begäran av den exporterande parten omgående tillgängliggöra information om sanitära och fytosanitära importförfaranden. Den importerande parten ska särskilt säkerställa att
- a) den normala handläggningstiden för varje förfarande har offentliggjorts eller att den förväntade handläggningstiden meddelas den exporterande parten på begäran,
 - b) dess behöriga myndighet, när den tar emot en ansökan, omgående verifierar huruvida dokumentationen är fullständig och på ett exakt och uttömmande sätt informerar den exporterande parten om eventuellt saknade uppgifter,
 - c) dess behöriga myndighet så snart som möjligt sänder resultaten av förfarandet på ett exakt och fullständigt sätt till den exporterande parten så att korrigerande åtgärder vid behov kan vidtas,
 - d) dess behöriga myndighet, även om uppgifter saknas i ansökan, så långt det är praktiskt möjligt fortsätter att handlägga förfarandet om den exporterande parten begär det, och
 - e) dess behöriga myndighet på begäran informerar den exporterande parten om vilket skede förfarandet nått, inklusive förklaringar av eventuella dröjsmål.

5. Om en part kräver en riskbedömning för godkännandeprocessen ska parten under normala omständigheter omgående, och normalt inom ett år från dagen för mottagandet av den information som krävs för exporten av produkten, göra denna riskbedömning tillgänglig.
6. Varje part ska sträva efter att tillämpa rimliga tidsfrister för alla steg i sina godkännandeprocesser och ska omgående inleda dessa processer när den har mottagit en ansökan från den andra parten.
7. Varje part ska undvika onödigt dubbelarbete och onödiga administrativa bördor när det gäller
- a) dokumentation, information eller åtgärder som den begär av sökanden som en del av dess godkännandeprocesser, och
 - b) all information som parten granskar som en del av godkännandeprocesserna.
8. Varje part ska omgående göra alla ändringar av sina erforderliga godkännandeprocesser eller relaterade krav tillgängliga. Varje part ska, utom under vederbörligen motiverade omständigheter som rör dess skyddsnivå, föreskriva en övergångsperiod mellan offentliggörandet av ändringar av sina godkännandeprocesser eller relaterade krav och deras ikraftträdande, för att den andra parten ska hinna sätta sig in i och anpassa sig till dessa ändringar. Varje part ska sträva efter att beakta pågående ansökningar och undvika att förlänga godkännandeprocessen för ansökningar som lämnats in innan ändringarna offentliggörs. Om ändringen av godkännandeprocessen minskar bördor får ikraftträdandet inte försenas i onödan.

9. På begäran ska en part i god tid lämna information till den andra parten om i vilket skede godkännandeprocessen befinner sig.

Särskilda växtskyddsvillkor

10. I enlighet med tillämpliga standarder som överenskommits inom ramen för IPPC ska varje part upprätthålla tillräcklig information om sin skadegörarstatus, vilket kan inbegripa program för övervakning, utrotning och begränsning och deras resultat, i syfte att stödja kategoriseringen av skadegörare och motivera fytosanitära importåtgärder.

11. Varje part ska sträva efter att upprätta och uppdatera en förteckning över reglerade skadegörare för produkter för vilka det finns ett fytosanitärt problem. Förteckningen ska innehålla

- a) de karantänsskadegörare som inte förekommer på någon del av dess territorium,
- b) de karantänsskadegörare som förekommer men inte har någon stor utbredning och omfattas av officiell kontroll, och
- c) reglerade icke-karantänsskadegörare.

12. Varje part ska begränsa sina importkrav för växter eller växtprodukter för vilka det finns ett fytosanitärt problem till åtgärder som säkerställer att reglerade skadegörare bekämpas. Dessa importkrav ska vara tillämpliga på den exporterande partens hela territorium, med hänsyn till regionala förhållanden.

13. Sändningar av produkter för vilka det förekommer fytosanitära åtgärder ska godtas på grundval av tillräckliga garantier från den exporterande parten utan program för förhandsgodkännande. Den importerande parten får baserat på ett systematiskt tillvägagångssätt överlåta den verksamhet som hör ihop med handeln med produkter till den exporterande partens behöriga myndighet.

14. Parterna ska endast anta fytosanitära åtgärder som är tekniskt motiverade, är förenliga med den berörda skadegörarrisken och utgör de minst begränsande åtgärder som finns tillgängliga.

15. För genomförandet av punkterna 10–14 ska parterna beakta relevanta internationella standarder för växtskyddsåtgärder.

Särskilda sanitära och fytosanitära importkrav

16. Om flera sanitära eller fytosanitära åtgärder finns tillgängliga för att uppnå en skälig skyddsnivå för den importerande parten, ska parterna på begäran av den exporterande parten inleda en teknisk dialog i syfte att undvika onödiga störningar i handeln och välja den mest praktiska lösningen.

ARTIKEL 6.11

Granskningar

1. För att fastställa den exporterande partens förmåga att lämna de garantier som krävs och att iaktta den importerande partens sanitära och fytosanitära åtgärder ska den importerande parten ha rätt att, om inte annat följer av bestämmelserna i denna artikel, granska den exporterande partens behöriga myndigheter och tillhörande eller utsedda inspektionssystem.
2. Den importerande parten får fastställa att det är nödvändigt att utföra en granskning som ett av verktygen för att bedöma den exporterande partens officiella inspektions- och certifieringssystem. Granskningen ska följa ett systembaserat tillvägagångssätt som utgår från undersökning av ett urval av systemförfaranden, dokument eller register och, vid behov, inspektioner på plats av anläggningar som ingår i granskningens räckvidd.
3. Granskningarna ska främst inriktas på att utvärdera effektiviteten hos de officiella inspektions- och certifieringssystemen samt den exporterande partens förmåga att iaktta de sanitära och fytosanitära importkraven och relaterade kontrollåtgärder, snarare än på att utvärdera särskilda anläggningar eller lokaler, i syfte att fastställa förmågan hos den exporterande partens behöriga myndigheter att ha och upprätthålla kontroll och lämna de nödvändiga garantierna till importlandet.

4. När den importerande parten utför en granskning ska den beakta relevant vägledning från WTO:s SPS-kommitté och agera i enlighet med relevanta internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer.

5. Den importerande parten ska fastställa granskningarnas karaktär och frekvens med beaktande av produktens inneboende risker, resultatet av tidigare importkontroller och annan tillgänglig information, såsom granskningar och inspektioner som utförts av den exporterande partens behöriga myndighet.

6. Varje part ska sträva efter att minska granskningsfrekvensen och antalet granskningar. Om den importerande parten anser det nödvändigt att utföra en granskning som ett av verktygen för att bedöma den exporterande partens officiella inspektions- och certifieringssystem, samt den exporterande partens förmåga att iaktta de sanitära och fytosanitära importkraven och relaterade kontrollåtgärder, ska följande gälla:

a) För den första exportbegäran för en viss produkt ska den importerande parten utföra en granskning av ett representativt urval från den andra parten.

b) För varje efterföljande exportbegäran för samma produkt, i syfte att förkorta tiden för godkännandeförfarandet, ska den importerande parten utföra en granskning hos den exporterande parten endast under vederbörligen motiverade omständigheter. Om den importerande parten utför en granskning ska den lämna en förklaring till den exporterande parten.

7. Före en granskning ska den importerande partens och den exporterande partens behöriga myndigheter diskutera och fastställa följande i en granskningsplan:

- a) Skälen till granskningen och dess mål och räckvidd.
- b) De kriterier eller krav som den exporterande parten kommer att bedömas mot.
- c)Handledning och förfaranden för att utföra granskningen.

Om inte parterna kommer överens om något annat ska den importerande parten förse den exporterande parten med en granskningsplan minst 30 dagar innan granskningen inleds.

8. Den importerande parten ska skriftligen lämna information om resultaten av granskningen till den exporterande parten i form av en granskningsrapport som innehåller resultat, slutsatser och rekommendationer.

9. Den importerande parten ska lämna ett utkast till granskningsrapport till den exporterande parten, normalt inom 30 arbetsdagar från det att granskningen slutfördes.

10. Den importerande parten ska ge den exporterande parten möjlighet att lämna synpunkter på resultaten av en granskning. Den importerande parten kan beakta dessa synpunkter innan den drar sina slutsatser och vidtar åtgärder. Den importerande parten ska normalt tillhandahålla den exporterande parten en slutlig skriftlig rapport inom två månader från dagen för mottagandet av dessa synpunkter.

11. Den exporterande parten ska underrätta den importerande parten om alla korrigerande åtgärder som vidtagits på grundval av den importerande partens resultat och slutsatser.
12. Varje part ska säkerställa att förfaranden införs för att förhindra att konfidentiell information som erhållits under en granskning av den exporterande partens behöriga myndigheter lämnas ut, inklusive förfaranden för att stryka konfidentiell information från en slutlig granskningsrapport innan denna rapport blir tillgänglig för allmänheten.
13. Alla åtgärder som vidtas till följd av granskningar ska stå i proportion till de risker som identifierats och får inte vara mer begränsande för handeln än vad som krävs för att uppnå den importerande partens skäliga sanitära eller fytosanitära skyddsnivå. På begäran ska samråd om situationen hållas i enlighet med artikel 6.19. Parterna ska ta hänsyn till den information de får genom sådana samråd.
14. Varje part ska bära sina egna kostnader i samband med granskningen.

ARTIKEL 6.12

Importkontroller

1. Varje part ska säkerställa att dess importkontroller är riskbaserade, utförs utan oskäligt dröjsmål och tillämpas på ett proportionellt och icke-diskriminerande sätt.

2. Varje part ska säkerställa att de produkter som exporteras till den andra parten uppfyller den importerande partens sanitära och fytosanitära krav.
3. Varje part ska på begäran ge den andra parten tillgång till information om sina importförfaranden, inklusive frekvensen för importkontroller avseende sanitära och fytosanitära åtgärder och de faktorer som den betraktar som avgörande för riskerna i samband med import.
4. Om en importkontroll visar att en produkt inte uppfyller de relevanta importkraven ska den importerande parten
 - a) basera sina åtgärder på en riskbedömning och säkerställa att åtgärderna inte är mer begränsande för handeln än vad som är nödvändigt för att uppnå dess skäligen sanitära eller fytosanitära skyddsnivå,
 - b) informera importören eller dennes företrädare om skälen till den bristande efterlevnaden, den rättsliga grunden för åtgärder och, i tillämpliga fall, platsen för bortskaffande av sändningen, och
 - c) ge importören eller dennes företrädare möjlighet att lämna ytterligare information som kan hjälpa den parten att fatta ett beslut.

5. Om en part förbjuder eller begränsar importen av en vara från den andra parten baserat på ett negativt resultat av en importkontroll, ska den importerande parten i enlighet med sin lagstiftning, om detta begärs av den exporterande partens behöriga myndighet eller den aktör som ansvarar för sändningen, skriftligen genom normala kanaler ange skälet till förbudet eller begränsningen, den rättsliga grunden för eller det rättsliga godkännandet av åtgärden och, i tillämpliga fall, information om platsen för bortskaffande av sändningen.²²

6. Om den avvisade sändningen åtföljs av en sanitär eller fytosanitär certifiering ska den importerande parten underrätta den exporterande partens behöriga myndighet och lämna all relevant information, inbegripet den rättsliga grunden för åtgärden och detaljerade laboratorieresultat och laboratoriemetoder. Den importerande parten ska bevara fysisk och elektronisk dokumentation avseende identifiering, insamling, provtagning, transport och lagring av provet och de analysmetoder som använts för provet. Den importerande parten ska också underrätta importören eller dennes företrädare om bortskaffandet av sändningen. När det gäller kvarhållande av skadegörare ska underrättelsen om möjligt innehålla uppgifter om skadegöraren på artnivå.

7. Om den importerande parten fastställer att det finns ett betydande, varaktigt eller återkommande mönster av bristande efterlevnad av en sanitär eller fytosanitär åtgärd, ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om denna bristande efterlevnad.

²² För tydlighetens skull påpekas att ingenting i denna artikel hindrar en importerande part från att bortskaffa en sändning som konstateras innehålla en smittsam patogen eller skadegörare som, om brådskande åtgärder inte vidtas, kan spridas och skada människors, djurs eller växters liv eller hälsa på den partens territorium.

8. Trots vad som anges i punkt 6 ska den importerande parten på begäran förse den exporterande parten med tillgänglig information om varor från den exporterande parten som har konstaterats inte efterleva en av den importerande partens sanitära eller fytosanitära åtgärder.
9. Eventuella pålagor som tas ut för ett förfarande för att kontrollera och säkerställa att sanitära eller fytosanitära åtgärder iakttas får inte överstiga den faktiska kostnaden för tjänsten.

ARTIKEL 6.13

Certifiering

1. Om en part kräver en sanitär eller fytosanitär certifiering för import av en vara ska denna certifiering baseras på de internationella standarderna enligt Codex, IPPC och från WOAHA.
2. Varje part ska säkerställa att dess certifieringar, inklusive eventuella intyg, utarbetas på ett sådant sätt att det undviks att handeln mellan parterna påförs onödiga bördor.
3. Den importerande parten ska på begäran omgående förse den andra parten med information om de certifieringar som krävs för en viss produkt.
4. Parterna ska stärka sitt samarbete för att utarbeta förlagor till certifieringar i syfte att minska administrativa bördor och förenkla tillträdet till sina respektive marknader.

5. Parterna ska främja genomförandet av elektronisk certifiering och andra tekniker för att förenkla handeln dem emellan.

6. Varje part ska godta ett utbyte av originalcertifieringar antingen via ett pappersbaserat system eller en säker metod för elektronisk överföring av uppgifter som erbjuder en likvärdig certifieringsgaranti. Den exporterande parten kan tillhandahålla elektronisk officiell certifiering om den importerande parten har fastställt att likvärdiga säkerhetsgarantier lämnas, inklusive användning av en digital signatur och en garanti för dokumentets äkthet.

ARTIKEL 6.14

Tillämpning av sanitära och fytosanitära åtgärder

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 6.8 ska varje part tillämpa sina sanitära eller fytosanitära åtgärder på den andra partens territorium.

2. För att undvika godtycklig eller oörtlättad diskriminering ska samma importkrav gälla för den exporterande partens territorium om det råder identiska eller liknande sanitära eller fytosanitära förhållanden.

3. För den första exportbegäran för en viss produkt ska den importerande parten omgående inleda godkännandeförfarandet för en ansökan från den andra parten eller, i förekommande fall, någon av medlemsstaterna eller en grupp medlemsstater i Europeiska unionen.

Godkännandeförfarandet ska följa det förfarande som anges i artikel 6.10 och i händelse av en ansökan från en grupp medlemsstater där det råder identiska eller liknande sanitära eller fytosanitära förhållanden får det inte ta längre tid än för en ansökan från en medlemsstat.

4. För en efterföljande exportbegäran som avser samma produkt ska den importerande parten godkänna ansökan senast sex månader efter mottagandet av begäran, utom i vederbörligen motiverade fall. Begäranden om information ska begränsas till vad som är nödvändigt och ska beakta den information som redan finns tillgänglig för den importerande parten, t.ex. information om den rättsliga ramen och tidigare granskningsrapporter.

ARTIKEL 6.15

Undanröjande av överflödiga kontrollåtgärder

1. Parterna erkänner att den exporterande parten ansvarar för att säkerställa att anläggningar, lokaler och produkter som är godkända för export uppfyller den importerande partens tillämpliga sanitära krav.

2. Om den importerande parten för en förteckning över godkända anläggningar eller lokaler för import av en viss vara, ska den på en begäran av den exporterande parten som åtföljs av lämpliga garantier godkänna en anläggning eller lokal som är belägen på den exporterande partens territorium utan föregående inspektion av denna, enligt följande villkor och förfaranden:

- a) Den importerande parten har godkänt import av varan på grundval av en utvärdering av det kontrollsystem för djurhälso- och livsmedelssäkerhet som tillämpas av den exporterande partens behöriga myndigheter.
- b) Den berörda anläggningen eller lokalen har godkänts av den exporterande partens behöriga myndighet.
- c) Den exporterande partens behöriga myndighet har befogenhet att tillfälligt upphäva eller återkalla godkännandet av den berörda anläggningen eller lokalen.
- d) Den exporterande parten har lämnat den relevanta information som den importerande parten begärt.

3. Den importerande parten ska normalt inom 45 dagar efter mottagandet av begäran från den exporterande parten föra upp anläggningarna eller lokalerna på förteckningen över godkända anläggningar eller lokaler. Förteckningen ska göras tillgänglig för allmänheten.

4. Den importerande parten ska ha rätt att granska den exporterande partens kontrollsystem efter exportgodkännandet. Dessa granskningar får omfatta inspektioner på plats av ett representativt antal anläggningar eller lokaler som är uppförda på förteckningen över godkända anläggningar eller lokaler, eller av sådana för vilka godkännande begärts av den exporterande parten. Om den importerande parten till följd av granskningen upptäcker allvarliga återkommande fall av bristande efterlevnad får den importerande parten tillfälligt upphäva erkännandet av kontrollsystemet hos den exporterande partens behöriga myndighet.

5. Under vederbörligen motiverade omständigheter får den importerande parten vägra godkännande av anläggningar eller lokaler som inte anses uppfylla dess krav. I sådana fall ska den importerande parten underrätta den exporterande parten om sin vägran att godkänna anläggningar eller lokaler och motivera denna vägran.

6. Den importerande parten får utföra granskningar i enlighet med artikel 6.11 som ett led i godkännandeförfarandet. Sådana granskningar ska begränsas till strukturen, organisationen och ansvaret för den behöriga myndighet som ansvarar för godkännandet av anläggningen eller lokalen och till de sanitära garantierna avseende efterlevnad av den importerande partens krav. Dessa granskningar får omfatta inspektioner på plats av ett representativt antal anläggningar eller lokaler som förtecknats som godkända anläggningar eller lokaler eller av sådana för vilka en begäran om godkännande lämnats av den exporterande parten.

7. På grundval av resultaten av sådana granskningar får den importerande parten ändra förteckningen över anläggningar eller lokaler.

8. Denna artikel ska inte tillämpas på åtgärder som rör växter och växtprodukter.

ARTIKEL 6.16

Nödåtgärder

1. Den importerande parten får, om det finns allvarliga skäl, provisoriskt anta de nödåtgärder som är nödvändiga för att skydda människors, djurs eller växters liv eller hälsa.
2. En part som antar en nödåtgärd ska omgående skriftligen underrätta den andra parten om åtgärden. Den part som har antagit en nödåtgärd ska beakta all information som lämnas av den andra parten.
3. Efter att en nödåtgärd har antagits ska parten normalt se över skälen till denna inom sex månader, förutsatt att relevant information finns tillgänglig, och på begäran informera den andra parten om resultaten av översynen. En part får inte bibehålla nödåtgärden om inte det brådskande problemet eller hotet kvarstår. Om parten bibehåller nödåtgärden bör åtgärden regelbundet ses över.
4. En part som antar en nödåtgärd ska, för att undvika onödiga avbrott i handeln, tillhandahålla den lämpligaste och mest proportionella lösningen för sändningar under transport mellan parterna, med beaktande av den identifierade risken.

ARTIKEL 6.17

Samarbete

1. Parterna ska i enlighet med detta kapitel undersöka alternativ för ytterligare samarbete och informationsutbyte mellan parterna i sanitära och fytosanitära frågor av ömsesidigt intresse. Dessa alternativ kan omfatta initiativ för förenklade handelsprocedurer.
2. Parterna ska samarbeta för att underlätta genomförandet av detta kapitel och får gemensamt identifiera initiativ i sanitära och fytosanitära frågor i syfte att undanröja onödiga handelshinder mellan parterna.
3. Parterna får främja samarbete i alla multilaterala forum, särskilt med relevanta internationella standardiseringsorgan.

ARTIKEL 6.18

Informationsutbyte

Utan att det påverkar tillämpningen av övriga bestämmelser i detta kapitel får en part begära information från den andra parten i frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel. Den anmodade parten ska sträva efter att, i enlighet med sina egna krav på konfidentialitet och integritetsskydd, tillhandahålla den begärande parten tillgänglig information inom en rimlig tidsperiod och om möjligt på elektronisk väg.

ARTIKEL 6.19

Samråd

1. Varje part får begära samråd om särskilda handelsfrågor som rör sanitära och fytosanitära åtgärder.
2. Parterna ska hålla dessa samråd inom 30 dagar efter mottagandet av begäran, om inte parterna kommer överens om något annat.
3. Parterna ska sträva efter att tillhandahålla all relevant information som krävs för att nå en ömsesidigt godtagbar lösning som undviker onödiga störningar i handeln.

ARTIKEL 6.20

Kontaktpunkter

1. Varje part ska utse en kontaktpunkt för genomförandet av detta kapitel och meddela den andra parten kontaktuppgifterna, inbegripet uppgift om ansvarig tjänsteman.
2. Parterna ska omgående meddela varandra alla ändringar av dessa kontaktuppgifter.

ARTIKEL 6.21

Underkommittén för sanitära och fytosanitära åtgärder

1. Den underkommitté för sanitära och fytosanitära åtgärder som inrättas i enlighet med artikel 1.10.1 e (Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal) ska
 - a) utgöra ett forum för att förbättra parternas förståelse av sanitära och fytosanitära frågor som rör genomförandet av detta kapitel, inbegripet de regleringsprocesser som rör sanitära och fytosanitära åtgärder,
 - b) övervaka genomförandet av detta kapitel och behandla alla frågor som rör detta kapitel, inbegripet alla frågor som kan uppstå vid genomförandet av kapitlet,
 - c) utgöra ett forum för att diskutera farhågor som härrör från tillämpningen av sanitära eller fytosanitära åtgärder, så att ömsesidigt godtagbara lösningar kan nås, och omgående ta upp alla frågor som kan medföra onödiga handelshinder mellan parterna,
 - d) utbyta information och sakkunskap om och erfarenheter av sanitära och fytosanitära frågor.
2. Underkommittén för sanitära och fytosanitära åtgärder får
 - a) identifiera samarbetsområden för sanitära och fytosanitära åtgärder, som kan innefatta tekniskt bistånd,

- b) främja samarbete i sanitära och fytosanitära frågor som diskuteras i multilaterala forum, inbegripet WTO:s SPS-kommitté och internationella standardiseringsorgan, och
- c) inrätta arbetsgrupper bestående av företrädare för parterna på expertnivå för att ta itu med särskilda sanitära eller fytosanitära frågor, som på de villkor som ska fastställas kan bjuda in andra experter att delta, även från icke-statliga organisationer.

KAPITEL 7

SAMARBETE OM DJURSKYDD OCH ANTIMIKROBIELL RESISTENS

ARTIKEL 7.1

Mål

Målen med detta kapitel är att tillhandahålla en ram för dialog och samarbete i syfte att förbättra djurskyddet och djurens välbefinnande, uppnå en gemensam förståelse för djurskyddsnormer och stärka kampen mot utvecklingen av antimikrobiell resistens.

ARTIKEL 7.2

Djurskydd

1. Parterna erkänner att djur är kännande varelser.

2. Parterna erkänner värdet av Världsoorganisationen för djurhälsas (WOAH) djurskyddsnormer och ska sträva efter att förbättra genomförandet av dem, samtidigt som parternas rätt att fastställa nivån på sina vetenskapligt grundade åtgärder på grundval av WOAH:s djurskyddsnormer respekteras.
3. Parterna ska sträva efter att samarbeta i internationella forum i syfte att främja en vidareutveckling av god djurskyddspraxis och dess genomförande. Parterna erkänner värdet av ökat forskningssamarbete på djurskyddsområdet.

ARTIKEL 7.3

Antimikrobiell resistens

1. Parterna erkänner att antimikrobiell resistens är ett allvarligt hot mot människors och djurs hälsa. Missbruk av antimikrobiella medel inom animalieproduktion, däribland användning för icke-terapeutiska ändamål, kan bidra till antimikrobiell resistens som kan utgöra en risk för människors och djurs hälsa. Parterna erkänner att hotets art kräver en transnationell och One Health²³-modell.
2. Parterna ska samarbeta för att minska användningen av antimikrobiella medel i animalieproduktionen och för att förbjuda användningen av dessa som tillväxtfrämjande medel, i syfte att bekämpa antimikrobiell resistens i linje med One Health-modellen.

²³ One Health är enligt Världshälsoorganisationens (WHO) definition en strategi som kombinerar politik inom flera sektorer för att uppnå bättre folkhälsoreultat.

3. Parterna ska samarbeta om och följa upp befintliga och framtida riktlinjer, standarder, rekommendationer och åtgärder som tagits fram i relevanta internationella organisationer, initiativ och nationella planer som syftar till att främja en återhållsam och ansvarsfull användning av antimikrobiella medel i samband med djurhållning och veterinärverksamhet.
4. Parterna ska främja samarbete i alla multilaterala forum, särskilt internationella standardiseringsorgan.

ARTIKEL 7.4

Arbetsgruppen för djurskydd och antimikrobiell resistens

1. Parterna ska sträva efter att utbyta information, sakkunskap och erfarenheter på områdena djurskydd och bekämpning av antimikrobiell resistens i syfte att genomföra artiklarna 7.2 och 7.3.
2. Parterna ska i detta syfte inrätta en arbetsgrupp för djurskydd och antimikrobiell resistens som vid behov ska utbyta information med underkommittén för sanitära och fytosanitära åtgärder. Parternas företrädare i arbetsgruppen får gemensamt besluta att bjuda in experter för särskilda verksamheter.

ARTIKEL 7.5

Icke-tillämpning av tvistlösning

En part får inte använda sig av tvistlösning enligt kapitel 31 (Tvistlösning) avseende tolkningen eller tillämpningen av bestämmelserna i detta kapitel.

KAPITEL 8

ERKÄNNANDE AV PARTERNAS RÄTT ATT REGLERA ENERGISEKTORN

ARTIKEL 8.1

Erkännande av parternas rätt att reglera energisektorn

1. Parterna bekräftar sin fulla respekt för deras respektive suveränitet, vilket inbegriper statens eller de relevanta offentliga myndigheternas ägande och förvaltning av alla kolväten i den undre delen av deras respektive territoriers jordmån, och deras respektive suveräna rätt att reglera frågor som tas upp i detta kapitel i enlighet med deras respektive lagstiftning, genom ett fullt utövande av sina demokratiska processer.
2. När det gäller Mexiko erkänner Europeiska unionen, utan att det påverkar dess rättigheter och rättsmedel enligt detta avtal²⁴, att
 - a) Mexiko förbehåller sig sin suveräna rätt att reformera sin konstitution (Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos) och inhemska lagstiftning om energisektorn, inbegripet kolväten och elektricitet,

²⁴ För tydlighetens skull påpekas att dessa rättigheter och rättsmedel inbegriper dem som följer av Mexikos skyldigheter enligt bestämmelserna i kapitel 10 (Investeringar) och tillhörande bilagor.

- b) Mexiko direkt, oavhändligt och oförytterligt äger alla kolväten, oavsett deras fysikaliska tillstånd, i skikt eller fyndigheter i den undre delen av det nationella territoriets jordmån, inbegripet kontinentalsockeln och den exklusiva ekonomiska zon som ligger utanför och gränsar till territorialhavet, enligt Mexikos konstitution, och
- c) Mexiko förbehåller sig sin suveräna rätt att anta eller bibehålla åtgärder avseende energisektorn, inbegripet kolväten och elektricitet.

KAPITEL 9

TEKNISKA HANDELSHINDER

ARTIKEL 9.1

Mål

Målet för detta kapitel är att förenkla varuhandeln mellan parterna genom att förebygga, identifiera och undanröja onödiga tekniska handelshinder, öka transparensen och främja ökat regleringssamarbete.

ARTIKEL 9.2

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på utarbetande, antagande och tillämpning av sådana standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, enligt definitionerna i bilaga 1 till avtalet om tekniska handelshinder, som kan påverka varuhandeln mellan parterna.

2. Trots vad som anges i punkt 1 ska detta kapitel inte tillämpas på
 - a) tekniska specifikationer som utarbetas av upphandlande enheter för deras egna produktions- eller konsumtionskrav, eller
 - b) sanitära och fytosanitära åtgärder som omfattas av kapitel 6 (Sanitära och fytosanitära åtgärder).
3. Alla hänvisningar i detta kapitel till standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse omfattar även ändringar av dessa och tillägg till deras regler eller produkttäckning, utom ändringar och tillägg av liten betydelse.

ARTIKEL 9.3

Förhållande till avtalet om tekniska handelshinder

Artiklarna 2–9 i avtalet om tekniska handelshinder och bilagorna 1 och 3 till det avtalet ska härmed i tillämpliga delar införlivas i och utgöra en del av detta avtal.

ARTIKEL 9.4

Internationella standarder

1. Parterna erkänner den viktiga roll som internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer kan spela för att stödja större tillnärmning av regelverket och god regleringssed samt minska onödiga tekniska handelshinder. Parterna ska därför använda relevanta internationella standarder som grund för sina tekniska föreskrifter, utom när den part som utvecklar tekniska föreskrifter kan visa att sådana internationella standarder inte skulle vara ändamålsenliga eller lämpliga för att uppnå de eftersträlvade legitima målen.
2. Utöver de skyldigheter som anges i artiklarna 2 och 5 i och bilaga 3 till avtalet om tekniska handelshinder ska varje part bland annat beakta de beslut och rekommendationer som antagits av WTO-kommittén för tekniska handelshinder sedan den 1 januari 1995.²⁵
3. Standarder som utvecklats av internationella organisationer, inbegripet de som förtecknas i bilaga 9-A (Standarder som utvecklats av internationella organisationer), ska anses vara relevanta internationella standarder, förutsatt att dessa organisationer vid utvecklingen av dem har följt de principer och förfaranden som fastställs i beslutet av WTO-kommittén för tekniska handelshinder om principer för utveckling av internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer.²⁶

²⁵ WTO-dokument G/TBT/1/Rev. 13, av den 8 mars 2017, inklusive eventuella ändringar.

²⁶ Ingår i WTO-dokument G/TBT/1/Rev. 13, av den 8 mars 2017, inklusive eventuella ändringar.

4. På begäran av endera parten får Gemensamma kommittén genom beslut uppdatera förteckningen i bilaga 9-A (Standarder som utvecklats av internationella organisationer).

5. I syfte att harmonisera standarder på en så bred grund som möjligt ska varje part uppmuntra standardiseringsorganen inom sitt territorium och de regionala standardiseringsorgan i vilka parten eller standardiseringsorganen inom dess territorium är medlemmar att

- a) delta i de relevanta internationella standardiseringsorganens utarbetande av internationella standarder, inom ramen för sina resurser,
- b) använda relevanta internationella standarder som en grund för de standarder de själva utvecklar, utom när sådana internationella standarder inte skulle vara ändamålsenliga eller lämpliga till följd av exempelvis en otillräcklig skyddsnivå eller grundläggande klimatrelaterade eller geografiska faktorer eller grundläggande tekniska problem,
- c) undvika duplicering av eller överlappning med de internationella standardiseringsorganens arbete,
- d) regelbundet se över de nationella och regionala standarder som inte baseras på relevanta internationella standarder, med tanke på att öka deras samstämmighet med relevanta internationella standarder,

- e) samarbeta med den andra partens relevanta standardiseringsorgan när det gäller internationell standardiseringsverksamhet för att säkerställa att internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer som sannolikt kommer att ligga till grund för tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse inte skapar onödiga hinder för internationell handel, varvid detta samarbete kan bedrivas i internationella standardiseringsorgan eller på regional nivå,
 - f) främja bilateralt samarbete med standardiseringsorganen inom den andra partens territorium samt de regionala standardiseringsorgan som den andra parten eller standardiseringsorganen inom dess territorium är medlemmar i,
 - g) göra sina arbetsprogram tillgängliga för allmänheten via en webbplats med en förteckning över de standarder som de för närvarande utarbetar och de standarder som de har antagit.
6. Artikel 9.6 i detta kapitel och artikel 2 eller 5 i avtalet om tekniska handelshinder är tillämpliga på ett förslag till teknisk föreskrift eller förfarande för bedömning av överensstämmelse vilket gör en standard obligatorisk genom införlivande eller hänvisning.

ARTIKEL 9.5

Förfaranden för bedömning av överensstämmelse

1. Parterna erkänner att det finns olika mekanismer för att underlätta godtagandet av resultaten av förfaranden för bedömning av överensstämmelse, inbegripet
 - a) frivilliga avtal mellan organ för bedömning av överensstämmelse inom parternas territorier,
 - b) avtal om ömsesidigt godtagande av resultaten av de förfaranden för bedömning av överensstämmelse avseende specifika tekniska föreskrifter som genomförs av organ belägna på den andra partens territorium,
 - c) användning av ackrediteringsförfaranden som krav för organ för bedömning av överensstämmelse,
 - d) myndigheters utnämmande eller, i tillämpliga fall, godkännande av organ för bedömning av överensstämmelse,
 - e) en parts erkännande av resultaten från organ för bedömning av överensstämmelse på den andra partens territorium, och
 - f) den importerande partens godtagande av en leverantörsförsäkran om överensstämmelse.

2. Med beaktande av skillnaderna i förfarandena för bedömning av överensstämmelse inom deras respektive territorier

- a) ska Europeiska unionen, i enlighet med sina lagar och andra författningar, tillämpa systemet för leverantörsförsäkringar om överensstämmelse,
- b) ska Mexiko, i enlighet med sina lagar och andra författningar, godta intyg som utfärdats av organ för bedömning av överensstämmelse inom Europeiska unionens territorium som har ackrediterats av ett mexikanskt ackrediteringsorgan och godkänts av den behöriga myndigheten som en försäkras om att en produkt uppfyller kraven i Mexikos tekniska föreskrifter, inbegripet tekniska föreskrifter som antagits efter detta avtals ikraftträdande, och utan ytterligare krav.

I detta avseende ska Mexiko medge organ för bedömning av överensstämmelse inom Europeiska unionens territorium en behandling som inte är mindre gynnsam än den som Mexiko beviljar organ för bedömning av överensstämmelse inom sitt eget territorium.

Ingenting i detta led ska hindra Mexiko från att kontrollera resultaten av enskilda förfaranden för bedömning av överensstämmelse, så länge landet inte kräver att en produkt omfattas av förfaranden för bedömning av överensstämmelse på Mexikos territorium som innebär att de förfaranden för bedömning av överensstämmelse som redan har genomförts på Europeiska unionens territorium upprepas, utom om det sker slumpmässigt eller då och då för övervaknings- eller granskningsändamål eller som svar på information om bristande överensstämmelse.

3. Trots vad som anges i punkt 2 får en part införa krav om obligatorisk provning eller certifiering av tredje part för produkter, om tvingande skäl som rör skyddet av människors hälsa och säkerhet motiverar att sådana krav eller certifieringar införs.

4. Ingenting i denna artikel ska hindra en part från att begära att bedömningen av överensstämmelse vad gäller specifika produkter utförs av angivna statliga organ från den parten. I så fall ska parten

- a) begränsa avgifterna för bedömning av överensstämmelse till den ungefärliga kostnaden för de utförda tjänsterna och, på begäran av den som ansöker om en bedömning av överensstämmelse, förklara hur avgiftsbeloppen är begränsade till den ungefärliga kostnaden för de utförda tjänsterna,
- b) göra avgifterna för bedömning av överensstämmelse tillgängliga för allmänheten, och
- c) på begäran av den andra parten, och utöver de skyldigheter som anges i artiklarna 5.2.3, 5.2.4 och 5.2.8 i avtalet om tekniska handelshinder, förklara
 - i) hur den information som krävs är nödvändig för att bedöma överensstämmelsen och fastställa avgifter,
 - ii) hur parten säkerställer att konfidentialiteten för den information som krävs respekteras på ett sätt som säkerställer skyddet av legitima affärsintressen, och

- iii) förfarandet för att pröva klagomål om tillämpningen av förfarandet för bedömning av överensstämmelse.

5. Varje part ska online, helst på en enda webbplats, offentliggöra

- a) alla förfaranden, kriterier och andra villkor som den kan använda som grund för att avgöra om organ för bedömning av överensstämmelse är behöriga att få ackreditering, godkännande, utnämnannde eller annat erkännande, i tillämpliga fall, inbegripet erkännande som beviljas enligt ett avtal om ömsesidigt erkännande, och
- b) en förteckning över de organ som den har godkänt, utnämnt eller på annat sätt erkänt för att utföra sådan bedömning av överensstämmelse, och relevant information om tillämpningsområdet för godkännandet, utnämnannden eller annat erkännande av respektive organ.

6. En part får lämna in en motiverad begäran till den andra parten om att inleda förhandlingar om att ingå ett avtal om ömsesidigt erkännande angående ömsesidigt godtagande av resultaten av förfaranden för bedömning av överensstämmelse för en viss sektor. Om den andra parten vägrar att inleda sådana förhandlingar ska den förklara skälen till sitt beslut.

7. Artikel 9.7 gäller i tillämpliga delar för förfaranden för bedömning av överensstämmelse.

8. Om en part kräver ett förfarande för bedömning av överensstämmelse ska den
- a) välja förfaranden för bedömning av överensstämmelse som står i proportion till de risker som har fastställts på grundval av en riskbedömning, och
 - b) på begäran lämna information till den andra parten om de kriterier som används för förfarandena för bedömning av överensstämmelse för specifika produkter.
9. Om en part kräver ett förfarande för tredjepartsbedömning av överensstämmelse och den inte har reserverat denna uppgift för ett angivet statligt organ enligt punkt 4, ska den
- a) i första hand använda ackreditering för det organ som ska bedöma överensstämmelse,
 - b) på bästa sätt utnyttja internationella standarder för ackreditering och bedömning av överensstämmelse liksom internationella avtal där parternas ackrediteringsorgan deltar, exempelvis via International Laboratory Accreditation Cooperation (*ILAC*) och Internationella ackrediteringsforumet (*IAF*),
 - c) ansluta sig eller, i tillämpliga fall, uppmuntra sina organ för bedömning av överensstämmelse att ansluta sig till fungerande internationella avtal eller överenskommelser som syftar till att harmonisera eller underlätta godtagandet av resultaten från bedömningar av överensstämmelse,

- d) säkerställa att de ekonomiska aktörerna, när mer än ett organ för bedömning av överensstämmelse har utnämnts för en viss produkt eller uppsättning produkter, har möjlighet att välja vem som ska utföra förfarandet för bedömning av överensstämmelse,
- e) säkerställa att det inte finns några intressekonflikter mellan ackrediteringsorganen och organen för bedömning av överensstämmelse, och
- f) tillåta att organ för bedömning av överensstämmelse förlitar sig på provningar eller inspektioner som utförs av organ för bedömning av överensstämmelse inom den andra partens territorium i samband med bedömningen av överensstämmelse. Ingenting i detta led ska tolkas som ett förbud för en part att kräva att dessa organ för bedömning av överensstämmelse inom den andra partens territorium ska uppfylla samma krav som dess eget organ för bedömning av överensstämmelse.

ARTIKEL 9.6

Transparens

1. I enlighet med sina respektive regler och förfaranden och utan att det påverkar tillämpningen av kapitel 28 (God regleringssed) ska varje part, vid utvecklingen av tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som kan ha en betydande inverkan på handeln, utom i de fall då brådskande problem med säkerhet, hälsa, miljöskydd eller nationell säkerhet uppstår eller hotar att uppstå,
 - a) göra det möjligt för personer från den andra parten att delta i dess förfarande för offentliga samråd på villkor som inte är mindre gynnsamma än de som beviljas dess egna personer, och

b) offentliggöra resultaten av samrådsförfarandet på en officiell webbplats.

2. Varje part ska sträva efter att överväga metoder för att göra utvecklingen av tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse mer transparent, inbegripet användning av elektroniska verktyg och offentlig uppsökande verksamhet eller offentliga samråd.

3. Om så är lämpligt ska varje part uppmuntra icke-statliga organ, inbegripet standardiseringsorgan inom sitt territorium, att följa punkterna 1 och 2.

4. Varje part ska säkerställa att alla dokument som innehåller en teknisk föreskrift eller ett förfarande för bedömning av överensstämmelse innehåller tillräckligt detaljerade uppgifter för att intresserade personer och den andra parten ska få tillräcklig information om huruvida och hur deras handelsintressen kan påverkas.

5. Varje part ska online, helst på en enda webbplats eller i ett officiellt kungörelseorgan, offentliggöra alla sådana förslag till nya eller ändrade tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse på central samt regional och lokal självstyrelsenivå, inbegripet deras slutliga versioner, som en part är skyldig att anmäla eller offentliggöra i enlighet med avtalet om tekniska handelshinder.²⁷

6. Varje part ska säkerställa att de tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som den har antagit offentliggörs kostnadsfritt på en webbplats.

²⁷ För tydlighetens skull påpekas att en part kan uppfylla denna skyldighet genom att säkerställa att de föreslagna åtgärderna och deras slutliga versioner offentliggörs på, eller på annat sätt är tillgängliga via, WTO:s officiella webbplats.

7. Varje part ska offentliggöra förslag till nya tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse som överensstämmer med det tekniska innehållet i relevanta internationella standarder, riktlinjer eller rekommendationer, om sådana finns, och som kan ha en betydande inverkan på handeln, utom i de fall som anges i artiklarna 2.10 och 5.7 i avtalet om tekniska handelshinder.
8. Varje part ska sträva efter att offentliggöra förslag till nya tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse för regionala eller lokala självstyrelseorgan som överensstämmer med det tekniska innehållet i relevanta internationella standarder, riktlinjer och rekommendationer, om sådana finns, och som kan ha en betydande inverkan på handeln, i enlighet med de förfaranden som anges i artikel 2.9 eller 5.6 i avtalet om tekniska handelshinder.
9. För att avgöra om ett förslag till teknisk föreskrift eller förfarande för bedömning av överensstämmelse kan ha en betydande inverkan på handeln och därför måste anmälas i enlighet med relevanta bestämmelser i avtalet om tekniska handelshinder, som är införlivade med detta avtal i enlighet med artikel 9.3, ska en part bland annat beakta de relevanta beslut och rekommendationer som antagits av WTO-kommittén för tekniska handelshinder sedan den 1 januari 1995, i enlighet med artikel 9.4.2.
10. Varje part ska, på begäran av den andra parten, lämna information om målen, den rättsliga grunden och motiveringen för en teknisk föreskrift eller ett förfarande för bedömning av överensstämmelse som den antagit eller föreslår ska antas.

11. Varje part ska ge den andra parten en period på minst 60 dagar för att lämna skriftliga synpunkter efter det att en anmälan av en föreslagen teknisk föreskrift eller ett föreslaget förfarande för bedömning av överensstämmelse överlämnats till WTO:s centrala registreringsenhet, utom i de fall då brådskande problem med säkerhet, hälsa, miljöskydd eller nationell säkerhet uppstår eller hotar att uppstå. En part ska överväga varje rimlig begäran från den andra parten om att förlänga perioden för att lämna synpunkter. En part som kan förlänga perioden för att lämna synpunkter till mer än 60 dagar, t.ex. 90 dagar, uppmuntras att göra detta.

12. Varje part ska sträva efter att ange tillräckligt med tid mellan utgången av perioden för att lämna synpunkter och antagandet av den anmälda tekniska föreskriften eller det anmälda förfarandet för bedömning av överensstämmelse för att den ska kunna behandla och förbereda sina svar på mottagna synpunkter.

13. Om en part får skriftliga synpunkter på sitt förslag till teknisk föreskrift eller förfarande för bedömning av överensstämmelse från den andra parten, ska den

- a) om den andra parten så begär, diskutera de skriftliga synpunkterna med deltagande av sin behöriga regleringsmyndighet vid en tidpunkt då dessa synpunkter kan beaktas, och
- b) skriftligen besvara synpunkterna senast den dag då den tekniska föreskriften eller förfarandet för bedömning av överensstämmelse offentliggörs.

14. Varje part ska på en webbplats offentliggöra sina svar på de synpunkter som mottagits, om möjligt senast den dag då den tekniska föreskrift eller det förfarande för bedömning av överensstämmelse som antagits offentliggörs.

15. Varje part ska anmäla den slutliga texten till en teknisk föreskrift eller ett förfarande för bedömning av överensstämmelse när texten antas eller offentliggörs, som ett tillägg till den ursprungliga anmälan av den föreslagna åtgärden enligt artiklarna 2.9, 3.2, 5.6 eller 7.2 i avtalet om tekniska handelshinder.

16. Senast den dag då en slutlig teknisk föreskrift eller ett slutligt förfarande för bedömning av överensstämmelse som kan ha en betydande inverkan på handeln offentliggörs ska varje part tillgängliggöra för allmänheten online

- a) en beskrivning av målen och av hur den slutliga tekniska föreskriften eller det slutliga förfarandet för bedömning av överensstämmelse uppnår dem, och
- b) resultaten av den eventuellt utförda konsekvensbedömning som föreskrivs i artikel 9.7, i enlighet med dess regler och förfaranden.

17. Vid tillämpning av artiklarna 2.12 och 5.9 i avtalet om tekniska handelshinder avses med *skälig tidsfrist/skälig tid* normalt en period på minst sex månader, utom om detta innebär att de eftersträlvade legitima målen inte uppnås.

18. Varje part ska sträva efter att ange en tid på mer än sex månader mellan offentliggörandet av slutliga tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse och deras ikraftträdande, utom om detta innebär att de eftersträlvade legitima målen inte uppnås.

ARTIKEL 9.7

Tekniska föreskrifter

1. Varje part ska i enlighet med sina respektive regler och förfaranden utföra en konsekvensbedömning av planerade tekniska föreskrifter.
2. Varje part ska bedöma möjliga alternativ, genom reglering eller på andra sätt, till en föreslagen teknisk föreskrift som kan uppfylla partens legitima mål i enlighet med artikel 2.2 i avtalet om tekniska handelshinder.
3. Om en part inte har använt internationella standarder som grund för sina tekniska föreskrifter, ska en part på begäran av den andra parten identifiera alla väsentliga avvikelser från de relevanta internationella standarderna och förklara skälen till att dessa standarder inte har ansetts lämpliga eller ändamålsenliga för det eftersträlvade målet och tillhandahålla den vetenskapliga eller tekniska bevisning som ligger till grund för denna bedömning.
4. Utöver vad som anges i artikel 2.3 i avtalet om tekniska handelshinder ska varje part se över tekniska föreskrifter med tanke på att öka deras samstämmighet med relevanta internationella standarder. Varje part ska bland annat beakta all utveckling avseende relevanta internationella standarder och huruvida de omständigheter som gav upphov till skillnader mot relevanta internationella standarder fortfarande föreligger.

ARTIKEL 9.8

Regleringssamarbete

1. Parterna erkänner att det finns ett brett spektrum av mekanismer för regleringssamarbete som kan bidra till att undanröja eller undvika skapandet av tekniska handelshinder.
2. En part får föreslå den andra parten sektorsspecifika regleringssamarbetsverksamheter på områden som omfattas av detta kapitel. Dessa förslag ska översändas till den kontaktpunkt som utsetts i enlighet med artikel 9.11 och ska innefatta
 - a) informationsutbyte om regleringsstrategier och regleringspraxis,
 - b) initiativ för att ytterligare anpassa tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse till relevanta internationella standarder, eller
 - c) teknisk rådgivning och tekniskt stöd enligt ömsesidigt överenskomna villkor för att förbättra praxisen i samband med utveckling, genomförande och översyn av tekniska föreskrifter, standarder, förfaranden för bedömning av överensstämmelse och metrologi.

Den andra parten ska ta vederbörlig hänsyn till förslaget och lämna ett svar inom en rimlig tidsperiod.

3. Parterna ska uppmuntra samarbete mellan sina respektive organisationer med ansvar för standardisering, bedömning av överensstämmelse, ackreditering och metrologi, oavsett om de är offentliga eller privata, i frågor som omfattas av detta kapitel.
4. Ingenting i denna artikel ska tolkas som att en part är skyldig att
 - a) avvika från inhemska förfaranden för utarbetande och antagande av regleringsåtgärder,
 - b) vidta åtgärder som skulle undergräva eller hindra ett rättidigt antagande av regleringsåtgärder för att uppnå partens allmänpolitiska mål, eller
 - c) uppnå ett visst regleringsmässigt resultat.

ARTIKEL 9.9

Märkning och etikettering

1. Vid tillämpning av denna artikel och i enlighet med punkt 1 i bilaga 1 till avtalet om tekniska handelshinder får en teknisk föreskrift innefatta eller enbart behandla de krav på märkning och etikettering som tillämpas på en produkt, process eller produktionsmetod.

2. Parterna bekräftar att deras tekniska föreskrifter som innefattar eller enbart behandlar märkning eller etikettering överensstämmer med artikel 2 i avtalet om tekniska handelshinder.
3. Om en part kräver obligatorisk märkning eller etikettering av produkter ska denna part
 - a) sträva efter att bara kräva sådan information som är relevant för konsumenter eller användare av produkten eller sådan information som visar att produkten överensstämmer med obligatoriska tekniska krav,
 - b) inte kräva ett godkännande i förväg eller en registrering eller certifiering av etiketter eller märkning på produkter, eller betalning av någon avgift, som ett villkor för utsläppande på dess marknad av produkter som i övrigt uppfyller partens obligatoriska tekniska krav, såvida det inte är nödvändigt med hänsyn till produkternas risk för människors, djurs eller växters liv eller hälsa, miljön eller den nationella säkerheten,
 - c) om parten kräver att ekonomiska aktörer använder ett unikt identifieringsnummer, utfärda ett sådant nummer till ekonomiska aktörer från den andra parten utan oskäligt dröjsmål och på icke-diskriminerande grund,
 - d) förutsatt att det inte är vilseledande, motstridigt eller förvirrande i förhållande till den information som krävs i den part som importerar varorna, tillåta
 - i) information på andra språk utöver det språk som krävs i den part som importerar varorna,

- ii) internationellt accepterade nomenklaturer, piktogram, symboler eller grafiska tecken, och
 - iii) ytterligare information utöver den som krävs i den part som importerar varorna,
- e) godta att märkningen, inbegripet kompletterande märkning och korrigeringar av märkningen, sker efter import men innan produkten erbjuds för försäljning, som ett alternativ till märkning på ursprungsplatsen, såvida inte sådan märkning måste ske på ursprungsplatsen av folkhälso- eller säkerhetsskäl eller på grund av ett krav på en geografisk beteckning hos den exporterande parten, och
- f) sträva efter att godta icke-permanenta eller löstagbara etiketter, eller att inkludera relevant information för märkning eller etikettering i den medföljande dokumentationen, snarare än på etiketter som är fysiskt fästa vid produkten, såvida inte sådan märkning krävs av folkhälso- eller säkerhetsskäl.

ARTIKEL 9.10

Informationsutbyte och diskussioner

1. En part får begära att den andra parten tillhandahåller information i alla frågor som omfattas av detta kapitel. Den andra parten ska tillhandahålla informationen inom en rimlig tidsperiod.

2. En part får begära att den andra parten diskuterar eventuella farhågor som uppstår inom ramen för detta kapitel, inbegripet den andra partens utkast eller förslag till tekniska föreskrifter eller förfaranden för bedömning av överensstämmelse, om den anser att den tekniska föreskriften eller förfarandet för bedömning av överensstämmelse kan ha en betydande negativ inverkan på handeln mellan parterna. Begäran ska sändas skriftligen och ska ange

- a) farhågan,
- b) de bestämmelser i detta kapitel som farhågan avser, och
- c) skälen till begäran, inbegripet en beskrivning av den begärande partens farhåga.

3. För tydlighetens skull påpekas att en part också får begära en diskussion med den andra parten om eventuella farhågor som uppstår inom ramen för detta kapitel med avseende på tekniska föreskrifter eller förfaranden för bedömning av överensstämmelse från regionala eller lokala självstyrelseorgan, allt efter omständigheterna, på en nivå som ligger direkt under det centrala självstyrelseorganet, och som kan ha en betydande inverkan på handeln.

4. Parterna ska personligen eller genom video- eller telekonferens diskutera de farhågor som tas upp inom 60 dagar efter dagen för begäran och ska sträva efter att lösa dem så snabbt som möjligt. Om den begärande parten anser att farhågan är brådskande kan den begära att diskussioner hålls inom en kortare tidsram. Den svarande parten ska välvilligt överväga denna begäran. Parterna ska göra sitt yttersta för att nå en ömsesidigt tillfredsställande lösning i frågan.

5. Om parterna inte kommer överens om något annat ska diskussionerna och all information som utbyts under diskussionerna inte påverka parternas rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal, WTO-avtalet eller något annat avtal som båda parterna är parter i.

6. Begäranden om information eller diskussioner ska lämnas in via respektive kontaktpunkt som utsetts i enlighet med artikel 9.11.

ARTIKEL 9.11

Kontaktpunkter

1. Varje part ska utse en kontaktpunkt för att underlätta samarbete och samordning inom ramen för detta kapitel och underrätta den andra parten om dess kontaktuppgifter. Parterna ska omgående underrätta varandra om alla ändringar av dessa kontaktuppgifter.

2. Kontaktpunkterna ska arbeta tillsammans för att underlätta genomförandet av detta kapitel och samarbetet mellan parterna i alla frågor som rör tekniska handelshinder. Kontaktpunkterna ska särskilt ansvara för att

a) organisera det informationsutbyte och de diskussioner som avses i artikel 9.10.6,

- b) omgående behandla alla frågor som den andra parten tar upp och som rör utveckling, antagande, tillämpning eller efterlevnadskontroll av standarder, tekniska föreskrifter eller förfaranden för bedömning av överensstämmelse,
- c) på begäran av en part anordna diskussioner i alla frågor som uppkommer inom ramen för detta kapitel,
- d) utbyta information om utvecklingen i icke-statliga, regionala och multilaterala forum för standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, och
- e) underlätta identifieringen av eventuella behov av tekniskt stöd.

ARTIKEL 9.12

Underkommittén för tekniska handelshinder

Den underkommitté för tekniska handelshinder som inrättas i enlighet med artikel 1.10 (Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal) ska

- a) övervaka genomförandet och förvaltningen av detta kapitel,
- b) stärka samarbetet i fråga om utveckling och förbättring av standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,

- c) fastställa prioriterade områden av ömsesidigt intresse för framtida verksamhet inom ramen för detta kapitel och överväga förslag till nya initiativ,
- d) övervaka och diskutera utvecklingen inom ramen för avtalet om tekniska handelshinder, och
- e) vidta alla andra åtgärder som parterna anser skulle hjälpa dem att genomföra detta kapitel och avtalet om tekniska handelshinder.

KAPITEL 10

INVESTERINGAR

AVSNITT A

Allmänna bestämmelser

ARTIKEL 10.1

Definitioner

1. I detta kapitel gäller följande definitioner:
 - a) *omfattad investering*: en investering som direkt eller indirekt ägs eller kontrolleras av en investerare från en part på den andra partens territorium och som görs i enlighet med tillämplig lagstiftning samt existerar vid den dag då detta avtal träder i kraft eller etableras därefter.
 - b) *näringsverksamhet*: all verksamhet inom industri, handel eller hantverk eller inom de fria yrkena, inbegripet tillhandahållande av tjänster, utom verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning.

- c) *företag*: ett företag enligt definitionen i artikel 1.3 (Definitioner med allmän giltighet) eller ett företags filial eller representationskontor²⁸.
- d) *företag från Europeiska unionen* eller *företag från Mexiko*: ett företag som bildats i enlighet med Europeiska unionens eller dess medlemsstaters lagstiftning eller i enlighet med Mexikos lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet²⁹ inom Europeiska unionens respektive Mexikos territorium.³⁰

Rederier som är etablerade utanför Europeiska unionen eller Mexiko och som kontrolleras av medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i Mexiko ska också omfattas av bestämmelserna i detta kapitel, med undantag för avsnitten C (Investeringsskydd) och D (Lösning av investeringstvister), om deras fartyg är registrerade i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i Mexiko, beroende på vad som är tillämpligt, och för den medlemsstatens eller Mexikos flagg.

²⁸ När det gäller Mexiko ska ett representationskontor inte betraktas som ett företag, såvida det inte är etablerat som en filial.

²⁹ I linje med sin anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar Europeiska unionen begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i Europeiska unionen i enlighet med artikel 54 i EUF-fördraget som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

³⁰ För tydlighetens skull påpekas att en filial eller ett representationskontor för ett företag från ett tredjeland inte ska anses vara ett företag från Europeiska unionen eller ett företag från Mexiko.

- e) *etablering*: inrättande, inbegripet förvärv³¹, av ett företag i Europeiska unionen eller i Mexiko.
- f) *investerare från en part*: en part eller en fysisk person eller ett företag från en part, dock inte en filial eller ett representationskontor, som ämnar eller håller på att göra eller har gjort en investering på den andra partens territorium.
- g) *investerare från ett tredjeland*: en investerare som ämnar eller håller på att göra eller har gjort en investering på en parts territorium och som inte är en investerare från en part.
- h) *drift*: skötsel, ledning, upprätthållande, användning, utnyttjande, försäljning eller annan avyttring av en investering.
- i) *avkastning*: de belopp som genereras av en investering, särskilt, men inte uteslutande, vinst, ränta, utdelningar, kapitalvinster, royalty, betalningar i samband med immateriella rättigheter, betalningar in natura, förvaltningsavgifter och andra avgifter som härrör från investeringen.³²

³¹ Med *förvärv* innefattas deltagande i ett företags kapital i syfte att etablera eller bibehålla varaktiga ekonomiska förbindelser.

³² För tydlighetens skull påpekas att avkastning som återinvesteras ska behandlas som investeringar så länge den överensstämmer med definitionen av investering i denna artikel.

2. I detta kapitel avses med *investering* alla slags tillgångar som direkt eller indirekt ägs eller kontrolleras av en investerare och som förvärvas i förväntan om, eller används för, ekonomiska fördelar eller andra affärsändamål och som har karaktären av en investering, inbegripet en viss varaktighet, bindande av kapital eller andra resurser, förväntad vinst eller risktagande. En investering kan ha formen av bland annat

- a) ett företag,
- b) aktier och andra former av andelar i ett företag,
- c) obligationer, icke säkerställda obligationer, lån och andra skuldinstrument utgivna av ett företag,³³
- d) avkastning som härrör från
 - i) koncessioner, licenser, tillstånd, godkännanden och liknande rättigheter enligt inhemsk lagstiftning,

³³ Vissa former av skulder, såsom obligationer, lån, icke säkerställda obligationer och långfristiga reverser, har mer sannolikt egenskaper som kännetecknar en investering, medan andra former av skulder är mindre benägna att ha sådana egenskaper.

- ii) kontrakt om totalentreprenad, byggnation, förvaltning, produktion, koncession eller intäktsdelning och andra liknande kontrakt,
- e) immateriella rättigheter,
- f) annan materiell eller immateriell, lös eller fast egendom och därmed sammanhängande äganderätter, såsom leasing, retentionsrätt och panträtt,³⁴ eller
- g) penningfordringar som inbegriper den typ av avkastning som anges i leden a–f, med undantag för penningfordringar som härrör uteslutande från
 - i) affärskontrakt som avser försäljning av varor eller tjänster som görs av en fysisk person eller ett företag på en parts territorium till en fysisk person eller ett företag på den andra partens territorium, eller

³⁴ För tydlighetens skull påpekas att marknadsandelar, marknadstillträde, förväntade vinster och möjligheter till vinst inte i sig är investeringar.

- ii) beviljande av kredit i samband med en kommersiell transaktion, t.ex. handelsfinansiering, annat än ett lån enligt led c.

Begreppet ”investering” omfattar inte ett beslut eller en dom enligt en rättslig eller administrativ åtgärd.

Ingen ändring av den form i vilken tillgångar investeras eller återinvesteras ska påverka deras karaktär av investering, förutsatt att formen av en investering eller återinvestering fortsätter att vara förenlig med definitionen av en investering.

ARTIKEL 10.2

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av³⁵
 - a) en parts centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter, och
 - b) varje enhet, inbegripet ett statligt företag eller annat icke-statligt organ, som utövar befogenheter som delegerats av centrala, regionala eller lokala självstyrelseorgan eller myndigheter.

³⁵ För tydlighetens skull påpekas att detta kapitel omfattar åtgärder som vidtas av enheter som förtecknas i leden a och b och som antas eller bibehålls antingen direkt eller indirekt genom instruktioner till, styrning av eller kontroll av andra enheter med avseende på dessa åtgärder.

2. Detta kapitel ska inte tillämpas på en parts åtgärder i den mån de omfattas av kapitel 18 (Finansiella tjänster).

ARTIKEL 10.3

Rätt att reglera

Parterna bekräftar rätten att reglera inom sina egna territorier för att uppnå legitima politiska mål, t.ex. i fråga om folkhälsa, sociala tjänster, utbildning i offentlig regi, säkerhet, miljö, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, integritetsskydd och dataskydd, främjande och skydd av kulturell mångfald eller konkurrens.

ARTIKEL 10.4

Förhållande till andra kapitel

1. Vid bristande överensstämmelse mellan detta kapitel och kapitel 18 (Finansiella tjänster) ska det senare ha företräde beträffande det som den bristande överensstämmelsen gäller.

2. Det faktum att en part kräver en borgen eller någon annan form av finansiell säkerhet av en tjänsteleverantör från den andra parten som ett villkor för ett gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster innebär inte i sig att detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av parten med avseende på det tillhandahållandet av tjänster. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som antas och bibehålls av parten med avseende på borgen eller den finansiella säkerheten i den mån som denna borgen eller finansiella säkerhet är en omfattad investering.

AVSNITT B

Investeringsliberalisering

ARTIKEL 10.5

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part och som berör etablering av ett företag eller drift av en investering som görs av en investerare från den andra parten på dess territorium.

2. Detta avsnitt ska inte tillämpas på

- a) verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning inom respektive parts territorium,

- b) offentlig upphandling av en vara eller tjänst för offentliga ändamål som inte syftar till kommersiell återförsäljning eller användning vid produktion av en vara eller tillhandahållande av en tjänst för kommersiell försäljning, oavsett om upphandlingen utgör en omfattad upphandling i den mening som avses i artikel 21.1 (Definitioner),
- c) audiovisuella tjänster,
- d) nationellt sjöfartscabotage,³⁶
- e) luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster³⁷, utom
 - i) reparation och underhåll av luftfartyg, varvid luftfartyget tas ur drift,

³⁶ När det gäller Europeiska unionen och utan att det påverkar räckvidden av den verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant nationell lagstiftning, omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i en medlemsstat i Europeiska unionen och en annan hamn eller plats i samma medlemsstat, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i en medlemsstat i Europeiska unionen.

När det gäller Mexiko omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel den sjöfart som ett fartyg utför till havs, mellan hamnar eller platser inom de mexikanska marina zonerna och vid de mexikanska kusterna.

³⁷ För tydlighetens skull påpekas att luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster även omfattar följande tjänster: uthyrning av luftfartyg med besättning, flygplatstjänster och tjänster som använder luftfartyg och vars främsta syfte inte är transport av varor eller passagerare, såsom brandbekämpning från luften, flygutbildning, sightseeing, besprutning, övervakning, kartering, fotografering, fallskärmshoppning, bogsering av segelflygplan, helikopterlyft för avverkning och byggnadsarbeten samt andra luftburna jordbruks-, industri- och inspektionstjänster.

- ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,
- iii) tjänster i datoriserade bokningssystem, och
- iv) markttjänster.

3. Artiklarna 10.6–10.8 ska inte tillämpas på subventioner³⁸ eller bidrag som en part ger, inbegripet statsstödda lån, garantier och försäkringar.

4. Artiklarna 10.6–10.10 ska inte tillämpas på nya tjänster enligt bilaga VII (Överenskommelse om nya tjänster som inte klassificerats i FN:s provisoriska centrala produktindelning (Central Product Classification, CPC) 1991).

5. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10.54 är detta kapitel inte bindande för någon part i fråga om någon handling eller något faktum som ägt rum eller någon situation som upphört att existera före den dag då detta avtal träder i kraft.

³⁸ För tydlighetens skull påpekas att subventioner omfattas av kapitel 24 (Subventioner).

ARTIKEL 10.6

Marknadstillträde

Inom de sektorer eller delsektorer där åtaganden om marknadstillträde görs får en part inte, när det gäller marknadstillträde genom etablering eller drift av investerare från den andra parten eller av företag som utgör omfattade investeringar, antingen för hela dess territorium eller ett delområde av dess territorium, anta eller bibehålla en åtgärd³⁹ som

- a) begränsar antalet företag som får bedriva en viss näringsverksamhet, oavsett om det sker genom numeriska kvoter, monopol, ensamrätt eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,
- b) begränsar det totala värdet av transaktioner eller tillgångar genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,
- c) begränsar det totala antalet transaktioner eller den totala produktionskvantiteten, uttryckt i angivna numeriska enheter genom kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,

³⁹ Leden a, b och c omfattar inte åtgärder som antas eller bibehålls för att begränsa produktionen av en jordbruks- eller fiskeriprodukt.

- d) innebär en begränsning av eller ett krav på särskilda typer av associationsformer eller samriskföretag genom vilka en investerare från den andra parten får bedriva näringsverksamhet, eller
- e) begränsar det totala antal fysiska personer som får vara sysselsatta inom en viss sektor eller som ett företag får sysselsätta och som är nödvändiga för, och har direkt anknytning till, bedrivandet av en näringsverksamhet, genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet.

ARTIKEL 10.7

Nationell behandling

1. Varje part ska, med avseende på etablering på sitt territorium, medge investerare från den andra parten och deras företag som utgör omfattade investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer medger sina egna investerare och deras företag.
2. Varje part ska, med avseende på drift på sitt territorium, medge investerare från den andra parten och deras omfattade investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer medger sina egna investerare och deras investeringar.

3. Den behandling som en part ska medge i enlighet med punkterna 1 och 2 innebär, vad gäller en regional självstyrelsenivå i Mexiko, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som den regionala självstyrelsenivån i likadana situationer medger investerare från Mexiko och deras investeringar på det regionala självstyrelseorganets territorium.

4. Den behandling som en part ska medge i enlighet med punkterna 1 och 2 innebär, vad gäller ett självstyrelseorgan i en medlemsstat i Europeiska unionen, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som självstyrelseorganet i fråga i likadana situationer medger sina egna investerare och deras investeringar på dess territorium.

ARTIKEL 10.8

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska medge investerare från den andra parten och deras företag som utgör omfattade investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer medger investerare och företag från ett tredjeland, när det gäller etablering på dess territorium.

2. Varje part ska medge investerare från den andra parten och deras omfattade investeringar en behandling som inte är mindre gynnsam än den som parten i likadana situationer medger investerare och investeringar från ett tredjeland, när det gäller drift av investeringar på dess territorium.

3. Punkterna 1 och 2 ska inte tolkas som en skyldighet för en part att medge investerare från den andra parten den behandling som följer av åtgärder för erkännande, inbegripet standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering för en fysisk person eller ett företag att bedriva näringsverksamhet, eller av försiktighetsåtgärder.

4. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i denna artikel inte omfattar behandling som medges investerare från ett tredjeland och deras investeringar genom bestämmelser om lösning av investeringstvister som föreskrivs i detta avtal eller andra internationella avtal som ingåtts mellan en part och ett tredjeland. De materiella bestämmelserna i andra internationella avtal utgör inte i sig en sådan behandling som avses i punkterna 1 och 2, och innebär därmed inte att denna artikel överträds. Åtgärder som tillämpas i enlighet med sådana bestämmelser kan utgöra behandling enligt denna artikel.

ARTIKEL 10.9

Prestationskrav

1. En part får inte, i samband med etablering av ett företag eller drift av en investering av en investerare från en part eller från ett tredjeland på den partens territorium, införa eller verkställa något krav på eller verkställa något åtagande eller någon förpliktelse att⁴⁰

a) exportera en viss mängd eller procentandel av varor eller tjänster,

⁴⁰ För tydlighetens skull påpekas att ett villkor för mottagande eller fortsatt mottagande av en fördel som avses i punkt 2 inte utgör ett åtagande eller en förpliktelse i den mening som avses i punkt 1.

- b) uppnå en viss del eller procentandel av inhemskt innehåll,
- c) köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller att köpa varor eller tjänster från fysiska personer eller företag på dess territorium,
- d) på något sätt knyta mängden eller värdet av importen till mängden eller värdet av exporten eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som en sådan investering genererar,
- e) begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som en sådan investering producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta,
- f) ge tillgång till eller överföra en viss teknik eller produktionsprocess eller någon annan äganderättsligt skyddad kunskap till en fysisk person eller ett företag på dess territorium,
- g) leverera varor eller tjänster som sådana investeringar producerar uteslutande från partens territorium till en specifik regional marknad eller världsmarknaden,
- h) förlägga en sådan investerares huvudkontor för en viss regional marknad eller världsmarknaden på dess territorium, eller
- k) begränsa export eller försäljning för export.

2. En part får inte villkora mottagandet eller det fortsatta mottagandet av en fördel i samband med etableringen av ett företag eller driften av en investering av en investerare från en part eller från ett tredjeland på dess territorium med uppfyllande av ett krav på att

- a) uppnå en viss del eller procentandel av inhemskt innehåll,
- b) köpa, använda eller medge en förmån för varor som produceras eller tjänster som tillhandahålls på dess territorium, eller att köpa varor från fysiska personer eller företag på dess territorium,
- c) på något sätt knyta mängden eller värdet av importen till mängden eller värdet av exporten eller till storleken på det inflöde av utländsk valuta som en sådan investering genererar,
- d) begränsa försäljningen på dess territorium av varor eller tjänster som en sådan investering producerar eller tillhandahåller, genom att på något sätt knyta denna försäljning till volymen eller värdet av dess export eller intäkter av utländsk valuta, eller
- e) begränsa export eller försäljning för export.

3. Ingenting i punkt 2 ska tolkas så att det hindrar en part från att villkora mottagandet eller det fortsatta mottagandet av en fördel i samband med en investering av en investerare från en part eller från ett tredjeland med ett krav på att förlägga tillverkning, tillhandahålla en tjänst, utbilda eller anställa personal, bygga eller bygga till vissa anläggningar eller bedriva forskning och utveckling på dess territorium.

4. Punkt 1 f ska inte tillämpas om

- a) kravet åläggs, eller åtagandet eller förpliktelsen verkställs, av en domstol, en förvaltningsdomstol eller en konkurrensmyndighet för att åtgärda en praxis som efter ett rättsligt eller administrativt förfarande fastställts utgöra en överträdelse av partens konkurrenslagstiftning, eller
- b) en part ger tillstånd till användning av en immateriell rättighet i enlighet med artiklarna 31 och 31a i Trips-avtalet eller åtgärder som kräver utlämnande av skyddad information som omfattas av och är förenlig med artikel 39 i Trips-avtalet.

5. Punkt 1 a, b och c och punkt 2 a och b ska inte tillämpas på de krav varor eller tjänster måste uppfylla för att kunna delta i program för exportfrämjande och utländskt bistånd.

6. Punkt 2 a och b ska inte tillämpas på de krav som en importerande part inför på en varas innehåll för att den ska vara berättigad till förmånstull eller förmånskvoter.

7. För tydlighetens skull påpekas att punkterna 1 och 2 inte ska tillämpas på några andra åtaganden, förpliktelser eller krav än de som anges i dessa punkter.

8. Denna artikel utesluter inte efterlevnadskontroll av åtaganden, förpliktelser eller krav mellan privata parter som inte är en part, om en part inte ålagt eller krävt åtagandet, förpliktelsen eller kravet.
9. Denna artikel påverkar inte tillämpningen av en parts åtaganden enligt WTO-avtalet.

ARTIKEL 10.10

Företagsledning och styrelse

1. En part får inte kräva att ett företag från den parten som är en omfattad investering utser fysiska personer med ett specifikt medborgarskap till ledande befattningar.
2. En part får inte kräva att styrelsen för ett företag från den andra parten som är en omfattad investering består av medborgare eller personer med hemvist på partens territorium, eller en kombination av dessa.

ARTIKEL 10.11

Formella krav

Trots vad som anges i artiklarna 10.7 och 10.8 får en part kräva att en investerare från den andra parten, eller dennes omfattade investering, lämnar rutinuppgifter rörande investeringen i fråga enbart för informationsändamål eller statistiska ändamål. Parten ska skydda konfidentiell information mot ett utlämnande som skulle inverka negativt på konkurrenssituationen för investeraren eller den omfattade investeringen. Ingenting i denna artikel ska tolkas så att det hindrar en part från att på annat sätt inhämta eller lämna ut information i samband med att den tillämpar sin lagstiftning på ett skäligt sätt och i god tro.

ARTIKEL 10.12

Icke-överensstämmande åtgärder och undantag

1. Artiklarna 10.7–10.10 ska inte tillämpas på följande:
 - a) En befintlig icke-överensstämmande åtgärd som bibehålls av en part på följande nivåer:
 - i) Europeiska unionen, enligt dess förteckning i bilaga I (Förbehåll för befintliga åtgärder).

- ii) Ett centralt självstyrelseorgan, enligt vad som anges av den parten i dess förteckning i bilaga I (Förbehåll för befintliga åtgärder).
 - iii) Ett regionalt självstyrelseorgan, enligt vad som anges av den parten i dess förteckning i bilaga I (Förbehåll för befintliga åtgärder).
 - iv) Ett lokalt självstyrelseorgan.
- b) En fortsättning eller ett omgående förnyande av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a.
- c) En ändring av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i den mån som ändringen inte minskar åtgärdens överensstämmelse, jämfört med dess lydelse omedelbart före ändringen, med artiklarna 10.7–10.10.
2. Artiklarna 10.7–10.10 ska inte tillämpas på en åtgärd som en part antar eller bibehåller med avseende på sektorer, delsektorer eller verksamheter som anges i dess förteckning i bilaga II (Förbehåll för framtida åtgärder).
3. En part får inte direkt eller indirekt kräva att en investerare från den andra parten, inom ramen för en åtgärd som antas efter dagen för detta avtals ikraftträdande och som omfattas av dess förteckning i bilaga II (Förbehåll för framtida åtgärder), på grund av sitt medborgarskap måste sälja eller på annat sätt avyttra en investering som existerar vid den tidpunkt då åtgärden får verkan.

4. Artikel 10.6 ska inte tillämpas på en åtgärd som en part antar eller bibehåller med avseende på sektorer eller delsektorer som omfattas av åtaganden enligt dess bindningslista i bilaga III (Åtaganden om marknadstillträde).
5. Artiklarna 10.7 och 10.8 ska inte tillämpas på en åtgärd som utgör ett undantag till eller en befrielse från artikel 3 eller 4 i Trips-avtalet, i enlighet med artiklarna 3–5 i det avtalet.
6. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1–5 får Mexiko inom fem år efter detta avtals ikraftträdande till Europeiska unionen anmäla ett utkast till Gemensamma rådets beslut om ändring av bilagorna I (Förbehåll för befintliga åtgärder), II (Förbehåll för framtida åtgärder) och III (Specifika åtaganden om och begränsningar av marknadstillträde):
 - a) I tillägg I-B-2 (Mexikos förteckning. Förbehåll på regional och lokal nivå) till bilaga I (Förbehåll för befintliga åtgärder) och tillägg III-B-2 (Mexikos bindningslista. Begränsningar på regional och lokal nivå) till bilaga III (Specifika åtaganden om och begränsningar av marknadstillträde): alla befintliga icke-överensstämmande åtgärder som bibehålls på regional och lokal självstyrelsenivå.

- b) I tillägg I-B-1 (Mexikos förteckning. Förbehåll på central nivå) till bilaga I (Förbehåll för befintliga åtgärder) och tillägg II-B (Mexikos förteckning. Förbehåll på central nivå) till bilaga II (Förbehåll för framtida åtgärder): dess prestationskrav.

Europeiska unionen ska se över utkastet inom tre månader och samråda med Mexiko om eventuella relaterade frågor. Efter samrådet ska Gemensamma rådet anta de ändringar av bilagorna som avses i denna punkt. De ändrade bilagorna ska tillämpas från och med den dag då ändringarna antas.

AVSNITT C

Investeringsskydd

ARTIKEL 10.13

Tillämpningsområde

Detta avsnitt är tillämpligt på en åtgärd som antas eller bibehålls av en part och som berör

- a) omfattade investeringar, eller

- b) investerare från en part i fråga om en omfattad investering.

ARTIKEL 10.14

Investeringar och regleringsmässiga mål och åtgärder

1. Bestämmelserna i detta avsnitt ska inte tolkas som att en part gör ett åtagande om att inte ändra den rättsliga ram och det regelverk som gäller på dess territorium, inbegripet på ett sätt som kan inverka negativt på driften av omfattade investeringar eller investerarens förväntningar på vinst.
2. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i detta avsnitt ska tolkas som att det hindrar en part från att avbryta beviljandet av en subvention⁴¹ eller att begära återbetalning av denna, om åtgärden har beslutats av en behörig domstol, förvaltningsdomstol eller någon annan behörig myndighet, eller som att det krävs att parten måste kompensera investeraren för detta.

⁴¹ När det gäller Europeiska unionen omfattar ”subvention” stöd som ges av en medlemsstat i Europeiska unionen eller med hjälp av statliga medel i en sådan medlemsstat och som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller produktionen av vissa varor och påverkar handeln mellan Europeiska unionens medlemsstater.

3. För tydlighetens skull påpekas att en parts beslut att inte utfärda, förnya eller bibehålla en subvention eller ett bidrag inte utgör en överträdelse av detta avsnitt, om beslutet fattas
- a) i avsaknad av specifika åtaganden enligt lag eller kontrakt om att utfärda, förnya eller bibehålla subventionen eller bidraget,
 - b) i enlighet med villkor knutna till utfärdandet, förnyelsen eller bibehållandet av subventionen eller bidraget, eller
 - c) i enlighet med punkt 2.

ARTIKEL 10.15

Behandling av investerare och omfattade investeringar

1. Varje part ska på sitt eget territorium medge omfattade investeringar från den andra parten och investerare med avseende på deras omfattade investeringar en rättvis och skälig behandling samt fullständigt skydd och fullständig säkerhet i enlighet med nedanstående punkter.

2. En part åsidosätter den skyldighet att ge en rättvis och skälig behandling som avses i punkt 1 om en åtgärd eller en rad åtgärder utgör⁴²

- a) rättsvägran i straffrättsliga, civilrättsliga eller administrativa förfaranden,
- b) ett väsentligt åsidosättande av ett korrekt rättsförfarande,
- c) uppenbar godtycklighet, inbegripet riktad diskriminering på uppenbart felaktiga grunder såsom kön, ras eller religiös åskådning,

⁴² För tydlighetens skull påpekas att tribunalen bland annat ska beakta följande när den avgör om en åtgärd eller en rad åtgärder utgör ett åsidosättande av en rättvis och skälig behandling:

- a) Med avseende på punkt 2 a och b, huruvida åtgärden eller raden av åtgärder inbegriper grov misskötsamhet som kränker rättskänslan. Enbart det faktum att en investerares invändning mot den bestridda åtgärden i ett inhemskt förfarande har avslagits eller avvisats eller på annat sätt inte beaktats utgör inte i sig en rättsvägran enligt punkt 2 a.
- b) Med avseende på punkt 2 c, huruvida åtgärden eller raden av åtgärder bygger på uppenbart ogrundade skäl eller sakförhållanden, eller bygger på uppenbart illegitima skäl såsom fördomar eller partiskhet. Enbart olaglighet, eller enbart inkonsekvent eller tvivelaktig tillämpning av en politik eller ett förfarande, utgör inte i sig uppenbar godtycklighet enligt punkt 2 c, medan ett fullständigt och omotiverat avvisande av en lag eller författning, eller en åtgärd utan skäl, eller ett beteende som är särskilt riktat mot investeraren eller dess omfattade investering i syfte att vålla skada sannolikt utgör uppenbar godtycklighet enligt punkt 2 c.
- c) Med avseende på punkt 2 d, huruvida en part har överskridit sina befogenheter och huruvida de påstådda trakasserierna eller det påstådda tvånget har upprepats och upprätthållits.

- d) trakasserier, tvång eller maktmissbruk, eller
- e) åsidosättande av eventuella ytterligare delar av den skyldighet angående rättvis och skälig behandling som har antagits av parterna i enlighet med punkt 7.

3. En part ska anses ha åsidosatt den skyldighet angående fullständigt skydd och fullständig säkerhet som avses i punkt 1 om en åtgärd eller en rad åtgärder innebär underlåtenhet att tillhandahålla fysisk säkerhet för investerare och deras omfattade investeringar.

4. Vid bedömningen av ett påstått åsidosättande enligt denna artikel får tribunalen ta hänsyn till huruvida en part gjort en specifik utfästelse för att förmå en investerare att göra en omfattad investering, vilket skapat en berättigad förväntan som investeraren litat till vid sitt beslut om att göra eller bibehålla den omfattade investeringen i fråga, men som parten därefter inte har infriat. Enbart det faktum att en part vidtar eller underlåter att vidta en åtgärd som kan vara oförenlig med berättigade förväntningar hos en investerare från en part utgör inte en överträdelse av denna artikel, även om den omfattade investeringen därigenom drabbas av förlust eller skada.

5. Ett fastställande om att det har skett en överträdelse av en annan bestämmelse i detta avtal, eller i ett separat internationellt avtal, innebär inte i sig att denna artikel har överträtts.

6. Det faktum att en åtgärd strider mot en parts lagstiftning innebär inte i sig att denna artikel har överträtts. För att avgöra om en åtgärd innebär en överträdelse av denna artikel ska tribunalen ta hänsyn till huruvida en part agerat i strid med punkterna 1–4.

7. Parterna ska, på begäran av en part, se över innehållet i skyldigheten att ge en rättvis och skälig behandling. Den underkommitté för tjänster och investeringar som inrättas genom artikel 1.10 (Underkommittéer och andra organ i del III i detta avtal) får utarbeta analyser i detta avseende och lägga fram dem för Gemensamma kommittén. Gemensamma kommittén ska överväga om den ska rekommendera att avtalet ändras i enlighet med artikel 2.4 (Ändringar) i del IV i detta avtal.

ARTIKEL 10.16

Överföringar

1. Varje part ska tillåta att alla överföringar som rör en omfattad investering kan göras fritt utan begränsningar eller dröjsmål till och från dess territorium. Sådana överföringar omfattar

- a) bidrag till kapital såsom kapitalbelopp och ytterligare belopp för att bibehålla, utveckla eller öka den omfattade investeringen,

- b) vinster, utdelningar, realisationsvinster, ränta, royaltybetalningar, förvaltningsavgifter och annan avkastning,
- c) intäkter från försäljning av hela eller delar av den omfattade investeringen eller hel eller delvis likvidation av den omfattade investeringen,
- d) betalningar enligt ett kontrakt som ingåtts av investeraren från en part eller enligt en omfattad investering, bland annat betalningar till följd av ett låneavtal,
- e) löner och annan ersättning till personal som anställts från utlandet och vars arbete rör en omfattad investering,
- f) betalningar i enlighet med artiklarna 10.17 och 10.18, och
- g) utbetalningar av skadestånd till följd av en skiljedom som meddelats av tribunalen i enlighet med avsnitt D.

2. Varje part ska tillåta att avkastning in natura med avseende på en omfattad investering får göras i enlighet med vad som är tillåtet eller specificerat i ett skriftligt avtal mellan parten och en omfattad investering eller en investerare från den andra parten.

3. Varje part ska tillåta att överföringar med avseende på en omfattad investering får göras i en fritt konvertibel valuta till den marknadsmässiga växelkurs som är tillämplig för den valutan på dagen för överföringen.

4. Trots vad som anges i punkt 2 får en part begränsa överföringar av avkastningar in natura med avseende på en omfattad investering under omständigheter där den på annat sätt skulle kunna begränsa sådana överföringar enligt detta avtal.

ARTIKEL 10.17

Kompensation av förluster

1. I fråga om restitution, ersättning, kompensation eller andra uppgörelser ska varje part medge investerare från den andra parten vars omfattade investeringar lider förluster på grund av krig eller annan väpnad konflikt, revolution, undantagstillstånd, uppror, upplöpp eller andra liknande händelser en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som den medger sina egna investerare eller investerare från ett tredjeland, beroende på vilken som är mest gynnsam.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska investerare från en part beviljas en fullgod och ändamålsenlig restitution eller kompensation om de i någon av de situationer som avses i den punkten lider förluster på den andra partens territorium till följd av
- a) rekvisition av deras omfattade investering eller en del därav av dess styrkor eller myndigheter, eller
 - b) förstörelse av deras omfattade investering eller en del därav av dess styrkor eller myndigheter, om inte situationens nöd krävde det.
3. Utbetalningar till följd av kompensation i enlighet med punkt 2 ska vara fritt konvertibla och överlåtbara.

ARTIKEL 10.18

Expropriation och kompensation

1. En part ska inte exproprieras eller nationalisera en omfattad investering, vare sig direkt eller indirekt, genom åtgärder som har motsvarande verkan som en expropriation eller nationalisering (*expropriation*), utom om detta sker
- a) av hänsyn till allmänintresset,

- b) på ett icke-diskriminerande sätt,
 - c) mot betalning av snabb, fullgod och ändamålsenlig kompensation i enlighet med punkterna 2–4, och
 - d) i enlighet med ett korrekt rättsförfarande.
2. Punkt 1 ska tolkas i enlighet med bilaga 10-A (Expropriation).
3. Den kompensation som avses i punkt 1 ska
- a) betalas utan dröjsmål,
 - b) motsvara det skäliga marknadsvärdet på den exproprierade investeringen vid tidpunkten omedelbart före expropriationen,
 - c) inte återspegla någon förändring av värdet på grund av att den avsedda expropriationen hade blivit känd tidigare,
 - d) vara fullt realiserbar och fritt överförbar utan dröjsmål till det land som investeraren har utsett, och

e) innefatta en kommersiellt rimlig ränta från expropriationsdagen till betalningsdagen.

4. Värderingskriterierna ska innefatta värdet vid fortsatt rörelse, tillgångarnas värde, inbegripet angivet taxeringsvärde för materiella tillgångar, samt andra lämpliga kriterier för att fastställa ett skäligt marknadsvärde.

5. Kompensationen ska betalas i valutan för det land där investeraren är medborgare eller i en fritt konvertibel valuta.

6. Denna artikel ska inte tillämpas på utfärdande av obligatoriska licenser som beviljas för immateriella rättigheter i enlighet med Trips-avtalet eller på återkallande, begränsning eller skapande av immateriella rättigheter, i den mån sådana utfärdanden, återkallelser, begränsningar eller skapanden är förenliga med kapitel 25 (Immateriella rättigheter) och Trips-avtalet.⁴³

⁴³ För tydlighetens skull påpekas att begreppet ”återkallande” med avseende på immateriella rättigheter omfattar upphävande av dessa rättigheter, och begreppet ”begränsning” med avseende på immateriella rättigheter omfattar undantag från dessa rättigheter.

ARTIKEL 10.19

Subrogation

1. Om en part eller dess utsedda organ gör en betalning enligt en garanti, ett försäkringsavtal eller ett annat avtal om ersättning som den/det har ingått för en omfattad investering, ska den andra parten erkänna subrogation eller överföring av investerarens rättigheter eller fordringar enligt detta kapitel med avseende på den omfattade investeringen. Parten eller dess utsedda organ ska ha rätt att genom subrogation utöva den investerarens rättigheter och driva in dennes fordringar. Den övertagna eller överförda rättigheten eller fordran får inte vara större än investerarens ursprungliga rättighet eller fordran.
2. Om en part eller det organ som utsetts av parten har gjort en betalning till sin investerare och övertagit investerarens rättigheter och fordringar, får den investeraren inte utöva dessa rättigheter och driva in dessa fordringar gentemot den andra parten, såvida investeraren inte bemyndigats att agera för den part eller det av parten utsedda organ som gjort betalningen.

AVSNITT D

Lösning av investeringstvister

ARTIKEL 10.20

Definitioner

I detta avsnitt gäller följande definitioner:

1. *kärande*: en fysisk person eller ett företag från en part, dock inte en filial eller ett representationskontor, som har gjort en omfattad investering och som avser att inge eller har ingivit ett käromål enligt detta avsnitt, antingen
 - a) för egen räkning, eller
 - b) för ett lokalt etablerat företag som den äger eller kontrollerar.⁴⁴
2. *tvistande parter*: käranden och svaranden.

⁴⁴ För tydlighetens skull påpekas att ett käromål som inges enligt led b ska anses avse en tvist mellan en avtalsslutande stat och en medborgare i en annan avtalsslutande stat enligt artikel 25.1 i ICSID-konventionen.

3. *tvistande part*: antingen käranden eller svaranden.
4. *ICSID*: Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister, som inrättats genom ICSID-konventionen.
5. *bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet*: de bestämmelser som styr tilläggsfaciliteten för förvaltning av förfaranden av sekretariatet vid Internationella centralorganet för biläggande av investeringstvister.
6. *ICSID-konventionen*: den konvention om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i annan stat som utfärdades i Washington den 18 mars 1965.
7. *lokalt etablerat företag*: en juridisk person som är etablerad på en parts territorium och som ägs eller kontrolleras av en investerare från den andra parten.
8. *New York-konventionen*: Förenta nationernas konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, utfärdad i New York den 10 juni 1958.
9. *icke-tvistande part*: antingen Mexiko, om Europeiska unionen eller en medlemsstat i Europeiska unionen är svaranden, eller Europeiska unionen, om Mexiko är svaranden.

10. *svaranden*: antingen Mexiko eller, när det gäller Europeiska unionen, antingen Europeiska unionen eller en berörd medlemsstat i Europeiska unionen i enlighet med artikel 10.24.
11. *finansiering från tredje part*: all finansiering som tillhandahålls av en fysisk eller juridisk person som inte är en tvistande part, men som ingår ett avtal med en tvistande part för att finansiera delar av eller hela kostnaden för förfarandet mot ersättning beroende på tvistens utgång eller genom en donation eller ett bidrag.
12. *Uncitral-reglerna*: skiljedomslreglerna från Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt, godkända av Förenta nationernas generalförsamling den 15 december 1976, ändrade 2010.

ARTIKEL 10.21

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt är tillämpligt på tvister mellan en part och en kärande från den andra parten till följd av en påstådd överträdelse av artiklarna 10.7.2, 10.8.2⁴⁵ eller avsnitt C vilken påstås orsaka förlust eller skada för käranden eller dennes lokalt etablerade företag.
2. Bilaga 10-B (Offentlig skuld) är tillämplig på käromål avseende en parts omstrukturering av skulder.
3. Den tribunal och överprövningstribunal som inrättas enligt detta avsnitt ska inte avgöra käromål som inte ingår i detta avsnitts tillämpningsområde.

⁴⁵ För tydlighetens skull påpekas att parterna vid tillämpning av detta avsnitt är överens om att artiklarna 10.7.2 och 10.8.2 inte omfattar förvärv av ett företag i Europeiska unionen eller Mexiko i syfte att etablera eller bibehålla varaktiga ekonomiska förbindelser, inbegripet när ett sådant förvärv görs genom ett kapitaldeltagande eller en ökning av ett sådant kapitaldeltagande i ett företag.

ARTIKEL 10.22

Samråd

1. Tvister bör så långt som möjligt göras upp i godo. En förlikning får träffas närsomhelst, även efter det att ett käromål ingetts i enlighet med artikel 10.26.
2. Såvida de tvistande parterna inte enats om en längre tidsfrist ska samråd hållas inom 60 dagar efter det att begäran om samråd lämnats i enlighet med punkt 5.
3. Såvida de tvistande parterna inte enats om annat ska samrådet äga rum i
 - a) Mexico City, om de åtgärder som det görs invändning mot har vidtagits av Mexiko,
 - b) Bryssel, om de åtgärder som det görs invändning mot innefattar en åtgärd vidtagen av Europeiska unionen, eller
 - c) huvudstaden i en medlemsstat i Europeiska unionen, om de åtgärder som det görs invändning mot uteslutande är åtgärder vidtagna av den medlemsstaten.
4. Om de tvistande parterna kommer överens om det, får samråd hållas via videokonferens eller på annat sätt om så är lämpligt.

5. Käranden ska lämna en begäran om samråd till den andra parten som innehåller följande uppgifter:

- a) Kärandens namn och adress och, om en sådan begäran görs för ett lokalt etablerat företags räkning, det företags namn, adress och verksamhetsort eller, i tillämpliga fall, ort för stiftandet.
- b) De bestämmelser som avses i artikel 10.21.1 och som påstås ha överträtts.
- c) Den rättsliga och sakliga grunden för varje käromål, inbegripet den eller de åtgärder som påstås överträda de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1.
- d) Den upprättelse som begärs och uppskattat belopp för det begärda skadeståndet.
- e) Bevisning på att käranden är en investerare från den andra parten och äger eller kontrollerar den omfattade investeringen och, om den agerar för ett lokalt etablerat företags räkning, att den äger eller kontrollerar det lokalt etablerade företaget.

Om en begäran om samråd lämnas av flera kärande eller för flera lokalt etablerade företags räkning, ska informationen enligt leden a och e lämnas för varje kärande eller lokalt etablerat företag, beroende på vad som är tillämpligt.

6. Kraven för en begäran om samråd enligt punkt 5 ska vara uppfyllda i tillräckligt specificerad form för att svaranden ska kunna delta på ett effektivt sätt i samrådet och förbereda sitt svaromål.

7. En begäran om samråd ska lämnas inom tre år efter den dag då käranden eller, i tillämpliga fall, det lokalt etablerade företaget för första gången fick eller borde ha fått kännedom om den påstådda överträdelsen och kännedom om att käranden eller, i tillämpliga fall, det lokalt etablerade företaget lidit förlust eller skada därav.

8. Trots vad som anges i punkt 7 och om begäran om samråd avser en åtgärd eller åtgärder som vidtagits av Europeiska unionen eller en av Europeiska unionens medlemsstater och den tidsperiod som avses i punkt 7 har löpt ut medan käranden eller, i tillämpliga fall, det lokalt etablerade företaget drev förfaranden avseende samma åtgärd eller åtgärder vid en tribunal eller domstol enligt en parts lagstiftning, ska begäran om samråd lämnas

- a) inom två år efter den dag då käranden eller, i tillämpliga fall, det lokalt etablerade företaget upphör att driva sådana förfaranden vid en tribunal eller domstol enligt en parts lagstiftning, och
- b) under alla omständigheter senast tio år efter den dag då käranden eller, i tillämpliga fall, dennes lokalt etablerade företag för första gången fick eller borde ha fått kännedom om den eller de åtgärder som påstås överträda bestämmelserna i artikel 10.21.1 och om den förlust eller skada som påstås ha uppstått till följd av detta.

9. En begäran om samråd rörande en överträdelse som påstås ha begåtts av Europeiska unionen eller en medlemsstat i Europeiska unionen ska sändas till Europeiska unionen. Om kåranden i sin begäran om samråd identifierar en åtgärd eller åtgärder som vidtagits av en medlemsstat i Europeiska unionen, ska begäran även sändas till den berörda medlemsstaten.

10. Om investeraren inte ingett ett käromål i enlighet med artikel 10.26 inom 18 månader efter inlämnandet av begäran om samråd anses investeraren ha dragit tillbaka sin begäran om samråd och, i tillämpliga fall, sin skrivelse med begäran om utpekande av svaranden enligt artikel 10.24, och får inte inge ett käromål enligt detta avsnitt med avseende på samma åtgärd eller åtgärder. Denna tidsfrist kan förlängas genom överenskommelse mellan de parter som deltar i samråden.

ARTIKEL 10.23

Medling

1. De tvistande parterna får närsomhelst komma överens om att använda sig av medling.
2. Användningen av medling inverkar inte på någon av de tvistande parternas rättsställning eller rättigheter enligt detta kapitel och ska regleras av de regler som de tvistande parterna enas om, inbegripet när sådana finns de regler för medling som Gemensamma rådet kan komma att anta.

3. Medlaren ska utses genom överenskommelse mellan de tvistande parterna. De tvistande parterna kan också gemensamt begära att tribunalens ordförande utser medlaren.
4. De tvistande parterna ska sträva efter att nå en lösning på tvisten inom 60 dagar efter det att medlaren har utsetts.
5. Om de tvistande parterna enats om att använda sig av medling ska de tidsfrister som anges i artiklarna 10.22.7, 10.22.8, 10.48.7 och 10.49.3 tillfälligt upphävas från och med den dag då de tvistande parterna enades om att använda sig av medling till och med den dag då någon av de tvistande parterna beslutar att avsluta medlingen. En tvistande parts beslut att avsluta medlingen ska överlämnas genom en skrivelse till medlaren och den andra tvistande parten.

ARTIKEL 10.24

Utpekande av svaranden i en tvist med Europeiska unionen eller en av Europeiska unionens medlemsstater

1. Om en tvist inte kan lösas inom 90 dagar efter det att begäran om samråd lämnats, om begäran rör en påstådd överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1 som ska ha begåtts av Europeiska unionen eller en medlemsstat i Europeiska unionen och om käranden ämnar inge ett käromål i enlighet med artikel 10.26, ska käranden sända en skrivelse till Europeiska unionen med begäran om utpekande av svaranden.

2. I den skrivelse som avses i punkt 1 ska de eller de åtgärder för vilka kändan ämnar inge ett käromål identifieras. Om en åtgärd som vidtagits av en medlemsstat i Europeiska unionen identifieras, ska skrivelsen också sändas till den berörda medlemsstaten.
3. Europeiska unionen ska, efter att ha pekat ut svaranden, inom 60 dagar efter det att den skrivelse som avses i punkt 1 mottas underrätta kändan om huruvida det är Europeiska unionen eller en medlemsstat i Europeiska unionen som är svaranden.
4. Om kändan inte har underrättats om utpekandet inom 60 dagar efter det att den skrivelse som avses i punkt 1 har sänts, ska svaranden vara
 - a) medlemsstaten, om den eller de åtgärder som identifieras i skrivelsen uteslutande är åtgärder som vidtagits av en medlemsstat i Europeiska unionen, eller
 - b) Europeiska unionen, om den eller de åtgärder som identifieras i skrivelsen omfattar åtgärder som vidtagits av Europeiska unionen.
5. Kändan får inge ett käromål i enlighet med artikel 10.26 på grundval av det utpekande som görs i enlighet med punkt 3 och, om inget sådant utpekande har meddelats kändan inom 60 dagar, i enlighet med punkt 4.

6. I det fall Europeiska unionen eller en medlemsstat i Europeiska unionen är svaranden, i enlighet med punkt 3 eller 4, får varken Europeiska unionen eller medlemsstaten i Europeiska unionen hävda att käromålet är ogiltigt eller ogrundat, hävda att tribunalen inte är behörig eller göra någon annan invändning mot käromålet eller skiljedomen med hänvisning till att svaranden inte utpekats korrekt i enlighet med punkt 3 eller identifierats i enlighet med punkt 4.
7. Tribunalen och överprövningstribunalen ska vara bundna av det utpekande som gjorts i enlighet med punkt 3 och, om inget sådant utpekande har meddelats kändan inom 60 dagar, av identifieringen i enlighet med punkt 4.
8. Ingenting i detta avtal eller de tillämpliga tvistlösningsregler som avses i artikel 10.26.2 ska hindra utbyte av all information som rör en tvist mellan Europeiska unionen och den berörda medlemsstaten.

ARTIKEL 10.25

Formföreskrifter och andra krav för ingivande av ett käromål till tribunalen

1. En kändan får inte inge ett käromål i enlighet med artikel 10.26 endast om kändan
 - a) samtidigt med ingivandet av käromålet till svaranden ger sitt skriftliga medgivande till att tribunalen avgör tvisten i enlighet med förfarandena i detta avsnitt,

- b) medger en frist på minst 180 dagar efter inlämnandet av begäran om samråd och, i tillämpliga fall, en frist på minst 90 dagar efter överlämnandet av skrivelsen med begäran om utpekande av svaranden,
- c) i tillämpliga fall har lämnat en skrivelse med begäran om utpekande av svaranden i enlighet med artikel 10.24,
- d) har uppfyllt kraven i samband med begäran om samråd,
- e) i sitt käromål identifierar endast den eller de åtgärder som påstås utgöra en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1 och som identifierades i dess begäran om samråd,
- f) återkallar eller avbryter pågående förfaranden vid en tribunal eller domstol enligt nationell eller internationell rätt med avseende på en åtgärd eller åtgärder som i käromålet påstås utgöra en överträdelse,
- g) skriftligen avstår från sin rätt att inleda förfaranden vid en tribunal eller domstol enligt nationell eller internationell rätt med avseende på en åtgärd eller åtgärder som i käromålet påstås utgöra en överträdelse, och

- h) förklarar att den inte kommer att verkställa en skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt innan en sådan skiljedom har vunnit laga kraft i enlighet med artiklarna 10.48.8, 10.48.9 eller 10.49.2, och inte kommer att söka att överklaga, överpröva, förkasta, upphäva, ändra eller inleda några andra liknande förfaranden inför en internationell eller inhemsk domstol eller tribunal, vad gäller en skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt.

2. Om det käromål som inges i enlighet med artikel 10.26 avser förlust eller skada för ett lokalt etablerat företag eller för ett intresse i ett lokalt etablerat företag som käranden äger eller kontrollerar, direkt eller indirekt, är kraven i punkt 1 f och g i denna artikel tillämpliga både på käranden och det lokalt etablerade företaget. Kravet på att återkalla eller avbryta pågående förfaranden enligt punkt 1 f i denna artikel är också tillämpligt

- a) i de fall käromålet inges av en kärende som agerar för egen räkning, på alla personer som direkt eller indirekt har ägarintresse i eller kontrolleras av käranden och som hävdar att de har lidit samma förlust eller skada⁴⁶ som käranden, eller
- b) i de fall käromålet inges av en kärende som agerar för ett lokalt etablerat företags räkning, på alla personer som direkt eller indirekt har ägarintresse i eller kontrolleras av det lokalt etablerade företaget och som hävdar att de har lidit samma förlust eller skada som det lokalt etablerade företaget.

⁴⁶ För tydlighetens skull påpekas att samma förlust eller skada som avses i detta led och i led b avser förlust eller skada som uppstår till följd av samma åtgärd eller åtgärder som personen försöker få ersättning för i samma egenskap som käranden. Om käranden exempelvis väcker talan i egenskap av aktieägare skulle denna bestämmelse omfatta en närstående person som också försöker få ersättning i egenskap av aktieägare.

3. Kraven i punkt 1 f och g och punkt 2 ska inte tillämpas på ett lokalt etablerat företag om svaranden eller kändens värdestat har frångått kändens kontrollen över det lokalt etablerade företaget eller på annat sätt hindrat det lokalt etablerade företaget från att uppfylla dessa krav.
4. På begäran av svaranden ska tribunalen förklara sig obehörig om kändens eller, i tillämpliga fall, det lokalt etablerade företaget inte uppfyller något av de krav som anges i punkterna 1 och 2.
5. Det avstående som anges i punkt 1 g ska upphöra att gälla om käromålet avvisas med hänvisning till att medborgarskapskraven för att väcka talan enligt detta avsnitt inte har uppfyllts.
6. Om svaranden är Europeiska unionen eller en av Europeiska unionens medlemsstater ska punkt 1 f och g inte hindra kändens från att ansöka om interimistiska skyddsåtgärder vid svarandens domstolar eller tribunaler. Om svaranden är Mexiko ska punkt 1 f och g inte hindra kändens från att ansöka om interimistiska skyddsåtgärder eller från att inleda eller fortsätta förfaranden för föreläggande, fastställelse eller annan extraordinär upprättelse som inte innebär skadestånd inför en förvaltningstribunal eller förvaltningsdomstol enligt svarandens lagstiftning.

7. För tydlighetens skull påpekas att en investerare inte får inge ett käromål enligt detta avsnitt om investeringen har gjorts i bedrägligt syfte genom inlämnande av falska uppgifter, förtigande, korruption eller ett beteende som utgör förfarandemissbruk.

8. En part får inte inge ett käromål enligt detta avsnitt.

ARTIKEL 10.26

Ingivande av ett käromål till tribunalen

1. Om en tvist inte lösts genom samråd får ett käromål inges

a) av en kärende, för egen räkning, eller

b) av en kärende, för ett lokalt etablerat företag som den äger eller direkt eller indirekt kontrollerar.

För tydlighetens skull påpekas att ett lokalt etablerat företag inte får inge ett käromål mot den part där det är etablerat.

2. Käranden ska inge käromålet enligt några av följande tvistlösningsregler:
 - a) ICSID-konventionen och ICSID-arbetsordningen för skiljeförfaranden,
 - b) bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet, i fall där villkoren för att inge ett käromål enligt led a inte är tillämpliga,
 - c) Uncitral-reglerna, eller
 - d) andra regler enligt överenskommelse mellan de tvistande parterna.
3. Om käranden föreslår regler i enlighet med punkt 2 d ska svaranden svara på kärandens förslag inom 20 dagar efter mottagandet. Om de tvistande parterna inte har enats om sådana regler inom 30 dagar efter mottagande av förslaget får investeraren inge ett käromål i enlighet med de regler som anges i punkt 2 a, b eller c.
4. Om ett käromål inges i enlighet med punkt 2 b, c eller d får de tvistande parterna enas om platsen för förfarandet. Om de tvistande parterna inte når en överenskommelse ska den avdelning vid tribunalen som prövar käromålet fastställa platsen i enlighet med tillämpliga tvistlösningsregler, under förutsättning att platsen ligger inom territoriet för en stat som är fördragsslutande stat i New York-konventionen.

5. De tvistlösningsregler som är tillämpliga i enlighet med punkt 2 är de som är i kraft den dag då käromålet inges till tribunalen enligt detta avsnitt, med förbehåll för de särskilda regler som anges i detta avsnitt. Gemensamma rådet får anta regler som kompletterar de tillämpliga tvistlösningsreglerna och alla sådana regler ska vara bindande för tribunalen och överprövningstribunalen.
6. Ett käromål ska anses ha ingetts för tvistlösning enligt detta avsnitt när begäran eller meddelandet om att förfarandet inleds mottas i enlighet med tillämpliga tvistlösningsregler.
7. Varje part ska underrätta den andra parten om till vilken plats en kärende ska sända meddelanden, skrivelser och andra dokument enligt detta avsnitt. Varje part ska säkerställa att denna information blir tillgänglig för allmänheten.

ARTIKEL 10.27

Samtidiga förfaranden

Om ett käromål inges enligt detta avsnitt och kapitel 31 (Tvistlösning) eller något annat internationellt avtal, och det finns risk för överlappande ersättning, eller om det andra internationella käromålet skulle kunna få stor inverkan på avgörandet av det käromål som ingetts enligt detta avsnitt, ska tribunalen, så snart som möjligt efter att ha hört de tvistande parterna, låta handläggningen av målet vila eller på annat sätt säkerställa att förfaranden som inletts enligt kapitel 31 (Tvistlösning) eller ett annat internationellt avtal beaktas i dess beslut, avgörande eller skiljedom.

ARTIKEL 10.28

Medgivande till att tribunalen avgör tvisten

1. Svarandens medgivande till att tribunalen avgör tvisten ska ske i enlighet med förfarandena i detta avsnitt.

2. Medgivande enligt punkt 1 och ingivande av ett käromål till tribunalen enligt detta avsnitt ska anses uppfylla kraven i

- a) artikel 25 i ICSID-konventionen och kapitel II i bindningslista C i bestämmelserna för ICSID:s tilläggsfacilitet vad gäller skriftligt samtycke från de tvistande parterna, och
- b) artikel II i New York-konventionen vad gäller ett skriftligt avtal.

ARTIKEL 10.29

Finansiering från tredje part

1. En tvistande part som mottar finansiering från tredje part ska till den andra tvistande parten och till den avdelning vid tribunalen som prövar käromålet eller, om denna avdelning inte har satts samman, till tribunalens ordförande meddela den tredje partens namn och adress.

2. Ett sådant meddelande ska sändas samtidigt som käromålet inges eller, om finansieringsöverenskommelsen ingås eller donationen eller bidraget lämnas efter ingivandet av käromålet, utan dröjsmål efter det att finansieringsöverenskommelsen ingåtts eller donationen eller bidraget lämnats.

ARTIKEL 10.30

Tribunal

1. Härmed inrättas en tribunal för prövning av käromål som inges i enlighet med artikel 10.26.
2. Gemensamma rådet ska, vid ikraftträdandet av detta avtal, utse nio ledamöter till tribunalen. Tre av ledamöterna ska vara medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen, tre ska vara medborgare i Mexiko och tre ska vara medborgare i tredjeländer.⁴⁷
3. Gemensamma rådet får besluta att öka eller minska antalet ledamöter i tribunalen med en faktor tre. Ytterligare utnämningar ska ske på samma villkor som i punkt 2.
4. Ledamöterna ska ha de kvalifikationer som krävs för att utses till domare vid Internationella domstolen eller vara jurister med erkänd kompetens. De ska ha dokumenterad sakkunskap inom internationell rätt. Det är önskvärt att de särskilt har sakkunskap inom internationell investeringsrätt, internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal eller handelsförhandlingar.

⁴⁷ Parterna ska sträva efter att utse ledamöter som representerar olika socioekonomiska villkor och rättstraditioner.

5. Ledamöterna av tribunalen ska utses för en mandatperiod på fem år. Fyra av de nio personer som utses direkt efter detta avtals ikraftträdande, vilka ska väljas ut genom lottning, ska dock ha en mandatperiod förlängd till sju år. Vakanser ska fyllas så snart de uppstår. En person som utses som ersättare för en person vars mandatperiod ännu inte löpt ut ska inneha mandatet under återstoden av företrädarens mandatperiod. En person som tjänstgör på en avdelning vid tribunalen då hans eller hennes mandatperiod löper ut får, med tillstånd av tribunalens ordförande och efter att ha rådgjort med de andra ledamöterna vid avdelningen, fortsätta att tjänstgöra på avdelningen fram till avslutandet av förfarandet vid avdelningen, och ska, endast för detta ändamål, fortfarande anses vara en ledamot av tribunalen.

6. Tribunalen ska pröva ärenden i avdelningar bestående av tre ledamöter, varav en ska vara medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen, en ska vara medborgare i Mexiko och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den ledamot som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen.

7. Trots vad som anges i punkt 6 och om de tvistande parterna samtycker till detta ska ett ärende prövas av en avdelning bestående av en ensam ledamot som är medborgare i ett tredjeland och som valts ut av tribunalens ordförande.

8. Inom 90 dagar efter det att ett käromål ingetts i enlighet med artikel 10.26 ska tribunalens ordförande, i enlighet med den arbetsordning som antas i enlighet med punkt 10, på rotationsbasis utse de ledamöter eller den ledamot som ska ingå i den avdelning vid tribunalen som ska pröva ärendet, vilket säkerställer att avdelningens sammansättning är slumpmässig och oförutsägbar och att alla ledamöter ges samma möjlighet att väljas ut.

9. Tribunalens ordförande ska ansvara för organisatoriska frågor och utses för en mandatperiod av två år genom lottning bland de ledamöter som är medborgare i ett tredjeland. Ordförandena ska tjänstgöra på rotationsbasis genom lottning av Gemensamma rådets ordförande. I den arbetsordning som antas i enlighet med punkt 10 ska det fastställas vilka regler som gäller om ordföranden tillfälligt inte är tillgänglig.
10. Tribunalen ska själv anta sin arbetsordning efter samråd med parterna.
11. Ledamöterna ska vara tillgängliga när som helst och med kort varsel samt hålla sig à jour med tvistlösningsaktiviteter enligt detta avtal.
12. För att säkerställa att de är tillgängliga ska ett månatligt förhandsarvode som ska fastställas genom beslut av Gemensamma rådet utbetalas till ledamöterna. För varje dag som tribunalens ordförande fullgör sina uppgifter ska denne erhålla ett arvode som motsvarar det arvode som fastställs i enlighet med artikel 10.31.11 för överprövningstribunalens ordförande.
13. Det förhandsarvode och det dagsarvode som avses i punkt 12 ska betalas in av båda parter till ett konto som förvaltas av ICSID:s sekretariat, varvid hänsyn ska tas till deras utvecklingsnivå. I det fall en av parterna inte betalar sin del av arvodet kan den andra parten välja att betala. Alla sådana utestående arvodesbelopp ska utkrävas, med lämplig ränta. Underkommittén för tjänster och investeringar ska regelbundet se över beloppet och fördelningen av de arvoden som avses ovan och får rekommendera relevanta justeringar för beslut av Gemensamma rådet.

14. Såvida Gemensamma rådet inte antar ett beslut i enlighet med punkt 15, ska andra arvoden och omkostnader för ledamöterna vid en avdelning vid tribunalen vara de som fastställs i föreskrift 14.1 i de administrativa och finansiella föreskrifter för ICSID-konventionen som är i kraft på dagen för ingivandet av käromålet, och tribunalen ska fördela dem mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 10.48.5.

15. Gemensamma rådet får besluta att förhandsarvodet och andra arvoden och omkostnader permanent omvandlas till en fast lön. I så fall ska ledamöterna tjänstgöra på heltid och Gemensamma rådet ska fastställa deras lön och därmed sammanhängande organisatoriska frågor. I sådant fall får ledamöterna inte utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet, om inte tribunalens ordförande undantagsvis ger tillstånd till det.

16. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för tribunalen och ge den lämpligt stöd. Utgifterna för sådant stöd ska fördelas av tribunalen mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 10.48.5.

ARTIKEL 10.31

Överprövningstribunal

1. Härmed inrättas en permanent överprövningstribunal som ska behandla överklaganden av skiljedomar som meddelats av tribunalen.

2. Gemensamma rådet ska, vid ikraftträdandet av detta avtal, utse sex ledamöter till överprövningstribunalen. Två av ledamöterna ska vara medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen, två ska vara medborgare i Mexiko och två ska vara medborgare i tredjeländer. För detta ändamål ska varje part föreslå tre kandidater, varav två får vara medborgare i den parten och en ska vara utländsk medborgare.
3. Gemensamma rådet får besluta att öka antalet ledamöter med en faktor tre. Ytterligare utnämningar ska ske på samma villkor som i punkt 2.
4. Ledamöterna ska ha de kvalifikationer som krävs för att utses till domare vid Internationella domstolen eller vara jurister med erkänd kompetens. De ska ha dokumenterad sakkunskap inom internationell rätt och om det ämne som omfattas av detta kapitel. Det är önskvärt att de har sakkunskap inom internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal.
5. Ledamöterna ska utses för en mandatperiod på fem år. Tre av de sex personer som utses direkt efter detta avtals ikraftträdande, vilka ska väljas ut genom lottning, ska dock ha en mandatperiod förlängd till sju år. Vakanser ska fyllas så snart de uppstår. En person som utses som ersättare för en person vars mandatperiod ännu inte löpt ut ska inneha mandatet under återstoden av företrädarens mandatperiod. En person som tjänstgör på en avdelning vid överprövningstribunalen då hans eller hennes mandatperiod löper ut får, med tillstånd av överprövningstribunalens ordförande och efter att ha rådgjort med de andra ledamöterna vid avdelningen, fortsätta att tjänstgöra på avdelningen fram till avslutandet av förfarandet vid avdelningen, och ska, endast för detta ändamål, fortfarande anses vara en ledamot av överprövningstribunalen.

6. Överprövningstribunalen ska pröva överklaganden i avdelningar bestående av tre ledamöter, varav en ska vara medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen, en ska vara medborgare i Mexiko och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den ledamot som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen.
7. Överprövningstribunalens ordförande ska, i enlighet med den arbetsordning som antas i enlighet med punkt 9, på rotationsbasis utse de ledamöter som ska ingå i den avdelning vid överprövningstribunalen som ska pröva varje ärende, vilket säkerställer att varje avdelnings sammansättning är slumpmässig och oförutsägbar och att alla ledamöter ges samma möjlighet att väljas ut.
8. Överprövningstribunalens ordförande ska ansvara för organisatoriska frågor och utses för en mandatperiod av två år genom lottning bland de ledamöter som är medborgare i ett tredjeland. Ordförandena ska tjänstgöra på rotationsbasis genom lottning av Gemensamma rådets ordförande. I den arbetsordning som antas i enlighet med punkt 9 ska det fastställas vilka regler som gäller om ordföranden tillfälligt inte är tillgänglig.
9. Överprövningstribunalen ska själv fastställa sin arbetsordning efter samråd med parterna.
10. Ledamöterna ska vara tillgängliga när som helst och med kort varsel samt hålla sig à jour med andra tvistlösningsaktiviteter enligt detta avtal.

11. För att säkerställa att de är tillgängliga ska överprövningstribunalens ledamöter betalas ett månatligt förhandsarvode och erhålla ett arvode för varje dag som de arbetar som ledamot, vilka arvoden ska fastställas genom beslut av Gemensamma rådet. Överprövningstribunalens ordförande ska få ett arvode för varje dag som denne fullgör sina uppgifter som överprövningstribunalens ordförande.

12. Det förhandsarvode och det dagsarvode som avses i punkt 11 ska betalas in av båda parter till ett konto som förvaltas av ICSID:s sekretariat, varvid hänsyn ska tas till deras utvecklingsnivå. I det fall en av parterna inte betalar sin del av arvodet kan den andra parten välja att betala. Alla sådana utestående arvodesbelopp ska utkrävas, med lämplig ränta. Underkommittén för tjänster och investeringar ska regelbundet se över beloppet och fördelningen av de arvoden som avses ovan och får rekommendera relevanta justeringar för beslut av Gemensamma rådet.

13. Gemensamma rådet får besluta att förhandsarvodet och dagsarvodena permanent omvandlas till en fast lön. I så fall ska ledamöterna av överprövningstribunalen tjänstgöra på heltid och Gemensamma rådet ska fastställa deras lön och därmed sammanhängande organisatoriska frågor. I sådant fall får ledamöterna inte utöva någon annan avlönad eller oavlönad yrkesverksamhet, om inte överprövningstribunalens ordförande undantagsvis ger tillstånd till det.

14. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för överprövningstribunalen och ge den lämpligt stöd. Utgifterna för sådant stöd ska fördelas av överprövningstribunalen mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 10.48.5.

ARTIKEL 10.32

Etik

1. Ledamöterna av tribunalen och ledamöterna av överprövningstribunalen ska utses bland personer vars oberoende inte kan ifrågasättas. De ska inte vara knutna till något självstyrelseorgan.⁴⁸ De ska inte ta emot instruktioner från något självstyrelseorgan eller någon organisation i frågor som har samband med någon tvist enligt detta avsnitt. De ska inte delta i handläggningen av tvister som direkt eller indirekt skulle skapa intressekonflikter. De ska i detta sammanhang uppfylla kraven i bilaga 10-D (Uppförandekod för ledamöter av tribunalen, överprövningstribunalen och medlare). De ska dessutom när de utsetts avstå från att agera som ombud, partsutsedd expert eller partsutsett vittne i en pågående eller ny tvist rörande investeringsskydd enligt detta avtal eller andra avtal eller inhemsk lagstiftning.

⁴⁸ För tydlighetens skull påpekas att enbart det faktum att en person är anställd vid ett offentligt universitet eller att en före detta statsanställd får pension från staten eller har familjeband till en statlig tjänsteman inte i sig är ett skäl till att anses vara knuten till ett självstyrelseorgan.

2. Om en tvistande part anser att en ledamot som utsetts till en avdelning inte uppfyller kraven i punkt 1 ska den sända ett meddelande om invändning mot utnämningen av ledamoten till tribunalens ordförande eller, i tillämpliga fall, överprövningstribunalens ordförande. Meddelandet om invändning ska sändas inom 15 dagar efter den dag då den tvistande parten underrättades om sammansättningen av avdelningen vid tribunalen eller vid överprövningstribunalen, eller inom 15 dagar efter det att relevanta sakförhållanden kom till dennes kännedom i de fall dessa sakförhållanden inte rimligen kunde ha varit kända vid tidpunkten för sammansättningen av avdelningen. Meddelandet om invändning ska ange skälen till invändningen.
3. Om den ledamot det gjorts invändningar mot har valt att inte avgå inom 15 dagar efter dagen för meddelandet om invändning, ska tribunalens ordförande eller, i tillämpliga fall, överprövningstribunalens ordförande, efter att ha hört de tvistande parterna och efter att ha gett ledamoten möjlighet att lämna synpunkter, fatta ett beslut inom 45 dagar efter mottagandet av meddelandet om invändning och genast underrätta de tvistande parterna och andra ledamöter av avdelningen.
4. Invändningar mot en utnämning till en avdelning gjord av tribunalens ordförande ska avgöras av överprövningstribunalens ordförande och vice versa.

5. Efter en motiverad rekommendation från överprövningstribunalens ordförande, eller på gemensamt initiativ av parterna, får de genom beslut i Gemensamma rådet besluta att avsätta en ledamot av tribunalen eller överprövningstribunalen, om dennes agerande är oförenligt med de krav som anges i punkt 1 och oförenligt med fortsatt medlemskap i tribunalen eller överprövningstribunalen. Om det aktuella agerandet påstås gälla ordföranden i överprövningstribunalen ska ordföranden i tribunalen lämna in den motiverade rekommendationen. Artiklarna 10.30.2 och 10.31.2 ska i tillämpliga delar gälla för att fylla vakanser som kan uppstå i enlighet med denna punkt.

ARTIKEL 10.33

Multilateral tvistlösningsmekanism

1. Parterna bör samarbeta för att inrätta en multilateral mekanism för lösning av investeringstvister.
2. Om ett internationellt avtal som föreskriver en sådan multilateral mekanism för tvister enligt detta avtal träder i kraft mellan parterna ska tillämpningen av de relevanta delarna av detta avsnitt tillfälligt upphävas och Gemensamma rådet får anta ett beslut som specificerar eventuella övergångsbestämmelser.

ARTIKEL 10.34

Tillämplig lagstiftning

1. Tribunalen ska avgöra om den eller de åtgärder som är föremål för käromålet överträder någon av de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1 i enlighet med kändens påståenden.
2. Vid detta avgörande ska tribunalen tillämpa bestämmelserna i detta avtal och, i relevanta fall, andra regler och principer i internationell rätt som är tillämpliga mellan parterna. Den ska tolka detta avtal i enlighet med sedvanerättsliga regler för tolkning av folkrätten, såsom de kodifieras i Wienkonventionen om traktaträtten.
3. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen vid avgörandet av om en åtgärd är förenlig med de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1 i relevanta fall ska betrakta en parts inhemska lagstiftning som faktiska omständigheter. I detta sammanhang ska tribunalen följa den gällande tolkning av den inhemska lagstiftningen som görs av domstolarna eller myndigheterna i den parten, och tribunalens tolkning av den inhemska lagstiftningen ska inte vara bindande för domstolarna och myndigheterna i den parten.
4. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen inte ska vara behörig att avgöra om en åtgärd som påstås utgöra en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1 är laglig enligt den tvistande partens inhemska lagstiftning.

5. Om en part hyser betänkligheter i fråga om tolkningen inom ramen för detta kapitel får den begära att Gemensamma rådet behandlar frågan. Gemensamma rådet får anta beslut som tolkar de berörda bestämmelserna. Alla sådana tolkningar ska vara bindande för tribunalen och överprövningstribunalen. Gemensamma rådet får besluta att en tolkning ska vara bindande från och med en viss dag.

6. Om en svarande som svaromål hävdar att den åtgärd som påstås utgöra en överträdelse av någon av de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1 omfattas av en icke-överensstämmande åtgärd som anges i bilaga I (Förbehåll för befintliga åtgärder) eller bilaga II (Förbehåll för framtida åtgärder), ska tribunalen på begäran av svaranden begära Gemensamma rådets tolkning av ärendet. Gemensamma rådet ska lägga fram ett beslut om tolkning enligt artikel 1.7 (Gemensamma rådets särskilda funktioner) för tribunalen inom 90 dagar efter det att begäran har lämnats in.

7. Ett beslut som lämnats in av Gemensamma rådet i enlighet med punkt 6 ska vara bindande för tribunalen, och alla beslut eller skiljedomar som meddelas av tribunalen ska vara förenliga med det beslutet. Om Gemensamma rådet inte meddelar något beslut inom 90 dagar ska tribunalen avgöra frågan.

ARTIKEL 10.35

Motverkande av kringgående

För tydlighetens skull påpekas att tribunalen ska förklara sig obehörig om tvisten hade uppkommit, eller den med mycket stor sannolikt hade kunnat förutses, vid den tidpunkt då käranden förvärvade äganderätten till eller kontrollen över den investering som är föremål för tvisten, och tribunalen, på grundval av sakförhållandena i ärendet, avgör att käranden har förvärvat äganderätten till eller kontrollen över investeringen i det huvudsakliga syftet att inge ett käromål enligt detta avsnitt. Möjligheten att under sådana omständigheter förklara sig obehörig ska inte påverka andra jurisdiktionsrelaterade invändningar som skulle kunna bedömas av tribunalen.

ARTIKEL 10.36

Käromål som uppenbart saknar rättslig relevans

1. Svaranden får, senast 30 dagar efter det att avdelningen vid tribunalen satts samman, och under alla omständigheter före avdelningens första sammanträde, eller 30 dagar efter det att svaranden fått kännedom om de sakförhållanden som invändningen bygger på, göra en invändning om att ett käromål uppenbart saknar rättslig relevans.

2. En invändning får inte göras enligt punkt 1 om svaranden har inkommit med en invändning enligt artikel 10.37.
3. Svaranden ska så utförligt som möjligt ange grunden för invändningen.
4. Efter det att tribunalen tagit emot en invändning enligt denna artikel ska den avbryta prövningen av sakfrågan och fastställa en tidsplan för att pröva invändningen i överensstämmelse med dess tidsplan för att pröva andra eventuella preliminära frågor.
5. Tribunalen ska, efter att ha gett de tvistande parterna möjlighet att lägga fram sina synpunkter, vid sitt första sammanträde eller så snart som möjligt därefter, meddela ett beslut eller en skiljedom samt ange skälen härför. Tribunalen ska i detta sammanhang anse de påstådda faktiska omständigheterna som riktiga.
6. Denna artikel ska inte inverka på tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga eller rätten för en svarande att göra invändningar, under förfarandets gång, om att ett käromål saknar rättslig relevans.

ARTIKEL 10.37

Anspråk utan rättslig grund

1. Utan att det påverkar tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga eller en svarandes rätt att göra sådana invändningar vid lämplig tidpunkt, ska tribunalen som en preliminär fråga ta upp och fatta beslut om eventuella invändningar från svaranden som går ut på att ett käromål, eller någon del av ett käromål, som ingetts i enlighet med artikel 10.26, av rättsliga skäl inte är ett käromål för vilket en skiljedom till förmån för käranden kan beslutas enligt detta avsnitt, även om de påstådda sakförhållandena skulle antas vara riktiga.
2. En invändning enligt punkt 1 ska göras till tribunalen senast den dag som tribunalen fastställt för svaranden att inkomma med sin svarsinlaga eller sitt svaromål.
3. Om en invändning gjorts i enlighet med artikel 10.36 kan tribunalen, med hänsyn till omständigheterna för invändningen, avstå från att, enligt de förfaranden som anges i denna artikel, behandla en invändning som görs i enlighet med punkt 1.
4. Efter det att tribunalen tagit emot en invändning enligt punkt 1 och, vid behov, meddelat ett beslut om att inte avvisa en invändning enligt punkt 3, och om den inte anser att invändningen är uppenbart ogrundad, ska den avbryta prövningen av sakfrågan, fastställa en tidsplan för att pröva invändningen i överensstämmelse med de andra tidsplaner den kan ha fastställt för att pröva andra eventuella preliminära frågor och meddela ett beslut eller en skiljedom om invändningen, med angivande av skälen härför.

ARTIKEL 10.38

Transparenta förfaranden

1. Tribunalen ska omgående göra tillgängliga för allmänheten alla skriftliga inlagor från de tvistande parterna till tribunalen samt alla avgöranden, beslut och skiljedomar som tribunalen eller, i tillämpliga fall, tribunalens ordförande har meddelat, med undantag för skyddad information bestående av
 - a) konfidentiell affärsinformation,⁴⁹
 - b) inside-information som enligt lag är skyddad från att göras tillgänglig för allmänheten, och
 - c) information vars röjande skulle hindra brottsbekämpning.

⁴⁹ För tydlighetens skull påpekas att konfidentiell affärsinformation inbegriper information som inte är offentlig och som beskriver, innehåller eller på annat sätt avslöjar företagshemligheter eller finansiell, kommersiell, vetenskaplig eller teknisk information som konsekvent har behandlats som konfidentiell information av den tvistande part som den är relaterad till, inbegripet men inte begränsat till information om priser, kostnader, strategiska planer och marknadsföringsplaner, uppgifter om marknadsandelar samt räkenskaper eller finansiella uppgifter.

2. Tribunalen ska hålla förhandlingar som är öppna för allmänheten och i samråd med de tvistande parterna fastställa de lämpliga logistiska arrangemangen. Om en tvistande part vid en förhandling avser att använda uppgifter som utgör skyddad information, ska den underrätta tribunalen om detta. Tribunalen ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda sådan information från att röjas, vilket kan inbegripa att förhandlingen hålls bakom stängda dörrar under den tid som informationen diskuteras.
3. De skriftliga inlagor som avses i punkt 1 omfattar inlagan, svarsinlagan, svaret, dupliken och andra inlagor från en tvistande part under förfarandet, såsom ett meddelande om invändning enligt artikel 10.32.2 eller en begäran om konsolidering enligt artikel 10.47.
4. Protokoll eller utskrifter från förhandlingarna, om sådana finns tillgängliga, ska göras tillgängliga för allmänheten under förutsättning att den skyddade information som avses i punkt 1 redigeras.
5. Varje part ska i god tid och innan en avdelning vid tribunalen sätts samman tillgängliggöra för allmänheten den begäran om samråd som avses i artikel 10.22, den skrivelse med begäran om utpekande av svaranden respektive det utpekande av svaranden som avses i artikel 10.24, under förutsättning att skyddad information redigeras. Käranden ska för detta ändamål lämna in en offentlig version av sin begäran om samråd och sin skrivelse med begäran om utpekande av svaranden som inte innehåller den skyddade informationen, helst samtidigt men senast 15 dagar efter det att den icke-offentliga versionen lämnats in. Om käranden inte tillhandahåller en sådan offentlig version ska käranden anses ha samtyckt till att de inlämnade handlingarna görs tillgängliga för allmänheten.

6. Tribunalen får på begäran göra allt bevismaterial tillgängligt för allmänheten, efter att ha hört den berörda tvistande parten för att förhindra att skyddad information görs tillgänglig för allmänheten och efter att ha gett den parten en rimlig tidsperiod för att vid behov redigera relevanta delar i bevismaterialet.

7. Vid tillämpning av punkt 1 ska varje tvistande part vara ansvarig för att inom 30 dagar efter det att de lämnats in eller inom någon annan tidsfrist som tribunalen fastställt förse tribunalen med redigerade versioner av sina skriftliga inlagor. Tribunalen får se över de redigerade versionerna från de tvistande parterna och bedöma om den redigerade informationen måste skyddas. Tribunalen ska, efter att ha hört de tvistande parterna, besluta om eventuella invändningar mot kvalifikation eller redigering av information som påstås vara skyddad information. Om tribunalen beslutar att information inte ska redigeras i en inlaga eller att en inlaga inte ska hindras från att göras tillgänglig för allmänheten, får den tvistande part som frivilligt lämnat in inlagan ges möjlighet att helt eller delvis dra tillbaka inlagan från protokollet över förfarandet.

8. Tribunalen ska samråda med de tvistande parterna om huruvida ett avgörande, ett beslut eller en skiljedom som meddelats av tribunalen innehåller skyddad information enligt punkt 1 a, b eller c, före offentliggörandet.

9. Om en tvistande part inte begär att tribunalen ska bevara konfidentialiteten för skyddad information i en viss inlaga, ett visst avgörande, ett visst beslut eller en viss skiljedom inom 30 dagar efter den tvistande partens inlaga eller efter samrådet med den tvistande parten enligt punkterna 6 och 8, eller inom någon annan av tribunalen fastställd tidsfrist, ska parten anses ha samtyckt till att en sådan inlaga, ett sådant avgörande eller beslut eller en sådan skiljedom görs tillgänglig eller tillgängligt för allmänheten.

10. Tribunalen får göra de inlagor som avses i denna artikel tillgängliga för allmänheten genom att tillställa den databas som avses i Uncitrals regler om transparens i fördragsbaserade skiljeförfaranden mellan investerare och stat.

11. Ingenting i detta avsnitt ska kräva att en svarande måste undanhålla sådan information från allmänheten som måste utlämnas enligt dess lagstiftning.

ARTIKEL 10.39

Interimistiska skyddsåtgärder

1. Tribunalen kan fatta beslut om interimistiska skyddsåtgärder i syfte att skydda en tvistande parts rättigheter eller för att säkerställa att tribunalens befogenheter kan utövas till fullo, vilket bland annat kan omfatta ett beslut om att bevara bevisning som innehas eller kontrolleras av en tvistande part.

2. Tribunalen får inte fatta beslut om beslagtagande av tillgångar eller förhindra tillämpning av en åtgärd som påstås utgöra en överträdelse enligt artikel 10.26. Vid tillämpning av denna punkt innefattar ett beslut en rekommendation.

ARTIKEL 10.40

Avbrytande

Om käranden, efter ingivandet av ett käromål enligt detta avsnitt, inte vidtar några åtgärder i förfarandet under 180 dagar i följd eller under en annan period som de tvistande parterna kommit överens om, anses käranden ha dragit tillbaka sitt käromål och avbrutit förfarandet. Tribunalen ska, på begäran av svaranden och efter att ha meddelat de tvistande parterna, genom ett avgörande konstatera avbrottet och meddela ett beslut om kostnader. När ett sådant avgörande har meddelats ska tribunalen inte längre vara behörig. Käranden får därefter inte inge ett käromål i samma fråga till följd av samma åtgärd eller åtgärder.

ARTIKEL 10.41

Säkerhet för kostnader

1. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen på begäran kan ålägga kändanden att ställa en säkerhet för hela eller en del av kostnaderna, om det finns rimliga skäl att anta att kändanden kanske inte kan efterleva ett beslut om kostnader för kändanden.
2. Om säkerheten för kostnader inte har ställts i sin helhet inom 30 dagar efter det att ett åläggande enligt punkt 1 har meddelats eller inom någon annan tidsfrist som tribunalen fastställt, ska tribunalen underrätta de tvistande parterna om detta. Tribunalen får besluta att skjuta upp eller avsluta förfarandet.

ARTIKEL 10.42

Icke-tvistande part

1. Svaranden ska inom 30 dagar efter mottagandet eller omgående efter det att en tvist som omfattar skyddad information har lösts,⁵⁰ till den icke-tvistande parten överlämna
 - a) den begäran om samråd som avses i artikel 10.22, den skrivelse med begäran om utpekande av svaranden som avses i artikel 10.24 och det käromål som avses i artikel 10.26,

⁵⁰ För tydlighetens skull påpekas att begreppet skyddad information ska tolkas i enlighet med definitionen och fastställandet i artikel 10.38.

- b) på begäran,
 - i) yrkanden, inlagor, resuméer av sakförhållanden, begäranden och andra inlagor från en tvistande part till tribunalen,
 - ii) skriftliga inlagor från tredje parter till tribunalen i enlighet med artikel 10.43,
 - iii) tillgängliga protokoll från och utskrifter av förhandlingar i tribunalen, och
 - iv) avgöranden, skiljedomar och beslut från tribunalen, och
- c) på begäran av den icke-tvistande parten, och på dennes bekostnad, all eller en del av den bevisning som lagts fram för tribunalen, inbegripet bevismaterial som bifogas de dokument som avses i leden a och b.

2. Den icke-tvistande parten har rätt att närvara vid en förhandling som hålls enligt detta avsnitt och att lämna muntliga och skriftliga inlagor till tribunalen om tolkningen av detta avtal. Tribunalen ska säkerställa att de tvistande parterna ges rimlig möjlighet att inkomma med synpunkter på alla inlagor från den icke-tvistande parten.

ARTIKEL 10.43

Inlagor från tredje parter

1. Tribunalen får, efter att ha hört de tvistande parterna, godta och behandla skriftliga amicus curiae-inlagor angående faktiska eller rättsliga omständigheter som omfattas av tvisten.
2. Varje amicus curiae-inlaga ska vara skriftlig och avfattad på förfarandets språk, om inte de tvistande parterna kommer överens om något annat. Varje inlaga ska identifiera upphovsmannen, varje direkt eller indirekt anknytning till en tvistande part och varje person, regering eller annan enhet som har tillhandahållit eller kommer att tillhandahålla ekonomiskt eller annat stöd för utarbetandet av inlagan. Dessutom ska upphovsmannen till inlagan styrka varje direkt eller indirekt anknytning till någon av de tvistande parterna och ange typen av intresse i tvisten.
3. Om tribunalen godtar inlagor enligt punkterna 1 och 2 ska den ge de tvistande parterna möjlighet att yttra sig om sådana inlagor.

ARTIKEL 10.44

Expertrapporter

Utan att det påverkar utnämningen av andra typer av experter som bemyndigats enligt de tillämpliga regler som avses i artikel 10.26.2 får tribunalen, på begäran av en tvistande part eller på eget initiativ efter samråd med de tvistande parterna, utse en eller flera experter som skriftligen ska rapportera till tribunalen om alla faktiska vetenskapliga frågor, såsom miljö-, hälso- eller säkerhetsfrågor, eller andra frågor som en tvistande part tar upp i förfarandet, med förbehåll för de villkor som de tvistande parterna kommer överens om.

ARTIKEL 10.45

Ersättning eller annan kompensation

En svarande ska inte hävda, och tribunalen ska inte som svaromål, genkärsmål, kvittningsyrkanden eller kvittningsinvändning eller av något annat skäl godta att käranden eller det lokalt etablerade företag för vars räkning käromålet inges har erhållit eller kommer att erhålla ersättning eller annan kompensation för hela eller delar av det anförda skadeståndet enligt ett försäkrings- eller garantiavtal.

ARTIKEL 10.46

Parternas roll

1. En part ska inte inge internationella käromål beträffande käromål som ingetts i enlighet med artikel 10.26, såvida inte den andra parten har underlåtit att iaktta och följa den skiljedom som meddelats i den tvisten.
2. Punkt 1 ska inte utesluta möjligheten till tvistlösning enligt kapitel 31 (Tvistlösning) i fråga om en åtgärd med allmän giltighet, även om den åtgärden påstås ha överträtt detta avtal när det gäller en viss investering för vilken ett käromål har ingetts i enlighet med artikel 10.26, och ska inte påverka tillämpningen av artikel 10.42.
3. Punkt 1 hindrar inte informella utbyten som har som enda syfte att underlätta en lösning av en tvist.

ARTIKEL 10.47

Konsolidering

1. Om två eller flera käromål som har ingetts separat i enlighet med artikel 10.26 har en juridisk eller saklig fråga gemensam och följer av samma händelser eller omständigheter, får en tvistande part eller de tvistande parterna tillsammans begära att en separat avdelning vid tribunalen inrättas i enlighet med denna artikel och att denna avdelning meddelar ett avgörande om konsolidering (*begäran om konsolidering*).
2. Den tvistande part som begär ett avgörande om konsolidering ska först meddela detta till de tvistande parter som enligt den bör omfattas av avgörandet.
3. Om de tvistande parter som avses i punkt 2 har kommit överens om det avgörande om konsolidering som ska begäras, får de göra en gemensam begäran om konsolidering. Om dessa tvistande parter inte har kommit överens om begäran om konsolidering inom 30 dagar efter meddelandet, får en tvistande part göra en begäran om konsolidering.
4. Begäran om konsolidering ska lämnas skriftligen till tribunalens ordförande och till alla de tvistande parter som ska omfattas av avgörandet, och ska ange följande:
 - a) Namn på och adress till de tvistande parter som ska omfattas av avgörandet.

b) Omfattningen av den konsolidering som begärs.

c) Skälen till det avgörande som begärs.

5. Om en begäran om konsolidering omfattar fler än en svarande ska alla sådana svarandes samförstånd inhämtas.

6. De regler som är tillämpliga på förfarandet enligt denna artikel ska bestämmas enligt följande:

a) Om alla käromål som ska omfattas av ett avgörande om konsolidering har inletts för tvistlösning enligt samma regler som avses i artikel 10.26.2, ska dessa regler tillämpas.

b) Om de käromål som ska omfattas av ett avgörande om konsolidering inte har inletts för tvistlösning enligt samma regler som avses i artikel 10.26.2, ska ett av följande gälla:

i) Kärandena får komma överens om de tillämpliga regler som avses i artikel 10.26.2.

ii) Om kärandena inte kan komma överens om de tillämpliga reglerna inom 30 dagar efter det att tribunalens ordförande har mottagit begäran om konsolidering, ska Uncitral-reglerna tillämpas med förbehåll för de särskilda regler som anges i detta avsnitt.

7. Tribunalens ordförande ska, efter mottagandet av en begäran om konsolidering och i enlighet med artikel 10.30.8, inrätta en ny avdelning (*konsolideringsavdelning*) vid tribunalen, som ska ha behörighet, helt eller delvis, för vissa eller alla av de käromål som är föremål för en begäran om konsolidering.

8. Om konsolideringsavdelningen vid tribunalen, efter att ha hört de tvistande parterna, förvissat sig om att käromål som ingetts i enlighet med artikel 10.26 har en juridisk eller saklig fråga gemensam och följer av samma händelser eller omständigheter, och att konsolidering bäst skulle bidra till en rättvis och ändamålsenlig lösning av käromålen, inbegripet skiljedomars konsekvens, får konsolideringsavdelningen genom ett avgörande förklara sig behörig, helt eller delvis, för vissa eller alla av käromålen.

9. Om en konsolideringsavdelning har förklarat sig behörig enligt punkt 8 får en kärende som har ingett ett käromål i enlighet med artikel 10.26, och vars käromål inte har konsoliderats, genom en skriftlig begäran till tribunalen be att få inkluderas i avgörandet om konsolidering, förutsatt att begäran uppfyller kraven i punkt 4. Konsolideringsavdelningen ska bevilja detta avgörande om den är förvissad om att villkoren i punkt 8 är uppfyllda och att beviljandet av ett sådant avgörande inte innebär någon oskälig börda för eller inverkar oskäligt på de tvistande parterna eller oskäligt stör förfarandet.

10. På begäran av en tvistande part får konsolideringsavdelningen, i avvaktan på sitt beslut i enlighet med punkt 8, besluta att förfarandet vid den avdelning vid tribunalen som utnämnts enligt artikel 10.30 förklaras vilande, såvida inte den senare tribunalen redan har skjutit upp sitt förfarande.

11. En avdelning vid tribunalen som inrättats enligt artikel 10.30 ska överlåta behörighet när det gäller de käromål, eller delar av dessa, för vilka en konsolideringsavdelning har förklarat sig behörig.
12. Skiljedomar som meddelas av en konsolideringsavdelning för de käromål, eller delar av dessa, för vilka den har förklarat sig behörig ska vara bindande för den avdelning vid tribunalen som inrättats enligt artikel 10.30 när det gäller dessa käromål eller delar av dessa.
13. En kärande får dra tillbaka ett käromål som ingetts i enlighet med artikel 10.26 och som är föremål för konsolidering, och ett sådant käromål får inte inges på nytt i enlighet med den artikeln.
14. På begäran av en kärande får en konsolideringsavdelning vidta åtgärder för att säkerställa att skyddad information enligt artikel 10.38.1 från denna kärande behandlas konfidentiellt i förhållande till andra kärande. Sådana åtgärder kan innebära att övriga kärande får redigerade versioner av handlingar som innehåller skyddad information eller att delar av förhandlingarna hålls bakom lyckta dörrar.

ARTIKEL 10.48

Skiljedom

1. Om tribunalen finner att svaranden har överträtt någon av de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1, vilket anförts av käranden, får tribunalen, på begäran av käranden och efter att ha hört de tvistande parterna, separat eller kombinerat bevilja endast
 - a) ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta, och
 - b) restitution av egendom, i vilket fall det i skiljedomens ska anges att svaranden får betala ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta, som fastställs på ett sätt som är förenligt med artikel 10.18, i stället för restitution.
2. Om ett käromål inges för ett lokalt etablerat företags räkning och en skiljedom meddelas till förmån för det lokalt etablerade företaget, ska skiljedomens, om inte annat följer av punkt 1, ange att
 - a) varje restitution av egendom ska göras till det lokalt etablerade företaget,

- b) ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta ska betalas till det lokalt etablerade företaget, och
- c) den meddelas utan att det påverkar någon persons rättigheter enligt en parts lagstiftning när det gäller den upprättelse som anges i skiljedomen.

3. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen inte får besluta om andra rättsmedel än dem som avses i punkt 1 och att den inte heller får besluta om upphävande, upphörande eller ändring av den eller de berörda åtgärderna.

4. Det ekonomiska skadeståndet får inte överstiga den förlust som käranden eller, i tillämpliga fall, det lokalt etablerade företaget lidit på grund av överträdelsen av de bestämmelser som avses i artikel 10.21.1, med avdrag för tidigare skadestånd eller kompensation som redan lämnats av den berörda parten. Tribunalen får inte meddela straffskadestånd. För tydlighetens skull påpekas att om en investerare inger ett käromål enligt artikel 10.26.1 a får investeraren endast återvinna förlust eller skada som den har lidit i sin egenskap av investerare från en part.

5. Tribunalen ska besluta att kostnaderna för förfarandet ska bäras av den förlorande tvistande parten. Under exceptionella omständigheter får tribunalen dela upp dessa kostnader mellan de tvistande parterna, om den bedömer att en uppdelning är lämplig med hänsyn till omständigheterna i ärendet. Andra skäligen kostnader, inklusive skäligen kostnader för rättsligt ombud och bistånd, ska bäras av den förlorande tvistande parten, om inte tribunalen bedömer att en sådan fördelning av kostnaderna inte är rimlig med hänsyn till omständigheterna i ärendet. När tribunalen överväger skäligheten hos kostnaderna eller fördelningen av dessa, får den också ta hänsyn till om de kostnader som ska ersättas till den vinnande tvistande parten skulle överstiga den förlorande tvistande partens kostnader i orimligt hög grad. Om endast vissa delar av käromålet har godtagits ska kostnaderna för förfarandet och andra skäligen kostnader justeras i proportion till antalet eller omfattningen av de delar av käromålet som godtagits. Överprövningstribunalen ska besluta om kostnader i enlighet med denna artikel.

6. Senast ett år efter det att detta avtal har trätt i kraft ska Gemensamma rådet anta kompletterande regler om arvoden i syfte att fastställa det högsta belopp av kostnader för rättsligt ombud och bistånd som får bäras av särskilda kategorier av förlorande tvistande parter, med beaktande av deras ekonomiska resurser.

7. Tribunalen och de tvistande parterna ska göra sitt yttersta för att säkerställa att tvistlösningsprocessen genomförs inom tidsramarna. Tribunalen bör meddela sin skiljedom inom 30 månader från och med den dag käromålet ingavs i enlighet med artikel 10.26. Om tribunalen behöver ytterligare tid för att meddela sin skiljedom ska den motivera detta för de tvistande parterna.

8. En skiljedom ska vinna laga kraft när 90 dagar har förflutit efter det att den meddelats och om ingen av de tvistande parterna har överklagat skiljedomens till överprövningstribunalen.

9. Respektive tvistande part får överklaga skiljedomens i enlighet med artikel 10.49. Om överprövningstribunalen i detta fall ändrar eller upphäver tribunalens skiljedom och återförvisar ärendet till tribunalen, ska tribunalen vara bunden av överprövningstribunalens avgöranden och ska, efter att vid behov ha hört de tvistande parterna, ändra sin skiljedom så att den återspeglar överprövningstribunalens avgöranden och slutsatser. Tribunalen ska sträva efter att meddela sin ändrade skiljedom inom 90 dagar efter mottagandet av överprövningstribunalens återförvisning. Den ändrade skiljedomens ska vinna laga kraft 90 dagar efter det att den har meddelats.

ARTIKEL 10.49

Överklagandeförfarande

1. En tvistande part kan överklaga en skiljedom till överprövningstribunalen inom 90 dagar efter det att den meddelats. Grunderna för överklagande ska vara följande:

- a) Att tribunalen har gjort en felaktig tolkning eller tillämpning av tillämplig lagstiftning,
- b) Att tribunalen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av sakförhållandena, inbegripet bedömningen av relevant inhemsk lagstiftning.
- c) De skäl som anges i artikel 52 i ICSID-konventionen, i den mån de inte omfattas av leden a och b i denna punkt.

2. Om överprövningstribunalen ogillar överklagandet ska skiljedomens vinna laga kraft. Överprövningstribunalen kan också ogilla överklagandet genom ett påskyndat förfarande om det står klart att överklagandet är uppenbart ogrundat, och i sådana fall vinner skiljedomens laga kraft. Om överklagandet är välgrundat ska överprövningstribunalen ändra eller upphäva skiljedomens rättsliga bedömningar och slutsatser, helt eller delvis. Dess beslut ska ange exakt hur den har ändrat eller upphävt tribunalens relevanta bedömningar och slutsatser.

3. Överklagandeförfarandet får som regel inte vara längre än 180 dagar från den dag då en tvistande part inger sitt överklagande till och med den dag då överprövningstribunalen meddelar sitt beslut. Om överprövningstribunalen bedömer att den inte kan meddela sitt beslut inom 180 dagar, ska den skriftligen meddela de tvistande parterna skälen till dröjsmålet och en uppskattning av inom vilken tid den kommer att meddela sitt beslut. Förfarandet bör i inget fall överstiga 270 dagar.
4. Överprövningstribunalen får besluta att den tvistande part som inger ett överklagande ska ställa säkerhet för hela eller en del av kostnaderna för överklagandeförfarandet.
5. Bestämmelserna i artiklarna 10.23, 10.27, 10.29, 10.34, 10.38, 10.39, 10.40, 10.42 och 10.43 ska gälla i tillämpliga delar för överklagandeförfarandet.
6. Gemensamma rådet får anta regler som ger vägledning till överprövningstribunalen om hur överklagandeförfaranden ska genomföras vid förgreningar av förfarandena vid tribunalen.

ARTIKEL 10.50

Verkställighet av skiljedomar

1. En skiljedom som meddelas enligt detta avsnitt ska inte vara verkställbar förrän den har vunnit laga kraft i enlighet med artiklarna 10.48.8, 10.48.9 eller 10.49. En lagakraftvunnen skiljedom som i enlighet med detta avsnitt meddelats av tribunalen eller överprövningstribunalen ska vara bindande för de tvistande parterna och får inte vara föremål för överklagande, överprövning, förkastande, upphävande eller någon annan åtgärd.⁵¹
2. En part ska erkänna en skiljedom som meddelats i enlighet med detta avsnitt som bindande samt verkställa betalningsskyldigheten inom dess territorium som om den vore en lagakraftvunnen dom av en domstol i denna part.
3. Verkställigheten av skiljedomar ska styras av de lagar och internationella åtaganden om verkställighet av domar eller skiljedomar som gäller där verkställigheten söks.
4. För tydlighetens skull påpekas att artikel 2.11 i del IV i detta avtal inte ska hindra erkännande, genomförande och verkställighet av skiljedomar som meddelats i enlighet med detta avsnitt.

⁵¹ För tydlighetens skull påpekas att detta inte hindrar en tvistande part från att begära att tribunalen ändrar eller tolkar en skiljedom i enlighet med de tillämpliga tvistlösningsreglerna, om denna möjlighet finns tillgänglig enligt dessa regler.

5. Vid tillämpning av artikel 1 i New York-konventionen, är en lagakraftvunnen skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt en skiljedom som avser käromål som anses uppkomma på grund av ett kommersiellt förhållande eller en kommersiell transaktion.
6. För tydlighetens skull och med förbehåll för punkt 1 påpekas att om ett käromål ingetts för tvistlösning i enlighet med artikel 10.26.2 a ska en lagakraftvunnen skiljedom meddelad enligt detta avsnitt anses vara en skiljedom enligt avsnitt 6 i kapitel IV i ICSID-konventionen.

ARTIKEL 10.51

Delgivning av handlingar

Begäranden om samråd, meddelanden och andra handlingar till en part ska lämnas in till de platser som anges för den parten i bilaga 10-E eller till dess respektive efterträdare. En part ska omgående göra tillgänglig för allmänheten och underrätta den andra parten om varje ändring av den plats som avses i den bilagan.

AVSNITT E

SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 10.52

Förvägran av förmåner

En part får förvägra en investerare från den andra parten som är ett företag från den parten och den investerarens investeringar att gynnas av de förmåner som följer av detta kapitel, om

- a) en investerare från ett tredjeland äger eller kontrollerar företaget, och
- b) den förvägrande parten antar eller bibehåller en åtgärd, med avseende på det tredjelandet eller med avseende på fysiska personer eller företag från det tredjelandet, som förbjuder transaktioner med företaget eller som skulle överträdas eller kringgå om förmånerna i detta kapitel beviljas den investeraren eller dennes investeringar.

ARTIKEL 10.53

Uppsägning

1. Om detta avtal sägs upp i enlighet med artikel 2.13 i del IV i detta avtal, ska artiklarna 10.7.2, 10.8.2 och 10.12, avsnitten C, D och E i detta kapitel samt alla andra relevanta bestämmelser i detta avtal fortsätta att gälla under ytterligare fem år från och med dagen för uppsägningen, när det gäller omfattade investeringar som gjorts före dagen för uppsägningen av detta avtal.
2. Den period som avses i punkt 1 ska förlängas med en ytterligare period på fem år, förutsatt att inget annat avtal om investeringsskydd är i kraft mellan parterna.
3. Denna artikel ska inte tillämpas om den provisoriska tillämpningen av detta avtal avslutas och detta avtal inte träder i kraft.

ARTIKEL 10.54

Förhållande till andra avtal

1. Vid ikraftträdandet av detta avtal ska de avtal mellan Europeiska unionens medlemsstater och Mexiko som förtecknas i bilaga 10-C, inbegripet de rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa,⁵² upphöra att gälla och ersättas av detta avtal.
2. Om den provisoriska tillämpningen av detta avtal i enlighet med artikel 2.5.4 i del IV i detta avtal omfattar detta avsnitt och avsnitten C och D i detta kapitel, ska tillämpningen av de avtal som förtecknas i bilaga 10-C samt de rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa upphävas från och med den dag då avtalet börjar tillämpas provisoriskt. Om den provisoriska tillämpningen av detta avtal avslutas och detta avtal inte träder i kraft ska upphävandet upphöra och de avtal som förtecknas i bilaga 10-C ska ha verkan från och med den dag då den provisoriska tillämpningen avslutas.

⁵² För tydlighetens skull påpekas att bestämmelserna om uppsägning enligt artikel 10.53 ska ersätta motsvarande bestämmelser om uppsägning av de avtal som förtecknas i bilaga 10-C (Avtal mellan Europeiska unionens medlemsstater och Mexiko) den dag då detta avtal träder i kraft.

3. Trots vad som anges i punkterna 1 och 2 får ett käromål inges enligt ett avtal som förtecknas i bilaga 10-C i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i det avtalet, under förutsättning att

- a) käromålet härrör från en påstådd överträdelse av det avtalet som ägde rum före den dag då det avtalet upphävdes i enlighet med punkt 2 eller, om det avtalet upphör att gälla i enlighet med punkt 1, före den dag då detta avtal träder i kraft, och
- b) högst tre år har gått från den dag då det avtalet upphävdes i enlighet med punkt 2 eller, om det avtalet upphör att gälla i enlighet med punkt 1, från den dag då detta avtal träder i kraft till den dag då käromålet inges.

4. Om den provisoriska tillämpningen av detta avtal, inbegripet bestämmelserna i detta kapitel enligt punkt 2, avslutas och detta avtal inte träder i kraft, får ett käromål inges enligt detta kapitel, trots vad som anges i punkt 2, i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i detta kapitel, under förutsättning att

- a) käromålet härrör från en påstådd överträdelse av detta kapitel som ägde rum under perioden för provisorisk tillämpning av detta avtal, och
- b) högst tre år har gått sedan den provisoriska tillämpningen av detta avtal avslutades fram till den dag då käromålet inges.

5. Vid tillämpning av denna artikel gäller inte definitionen av ”den dag då det här avtalet träder i kraft” enligt artikel 2.5.7 i del IV.

ARTIKEL 10.55

Underkommittén för tjänster och investeringar

Den underkommitté för tjänster och investeringar som inrättas i enlighet med artikel 1.10 ska

- a) utgöra ett forum där parterna kan samråda i frågor som rör detta kapitel, inbegripet om
 - i) problem som kan uppstå vid genomförandet av detta kapitel,
 - ii) möjliga förbättringar av detta kapitel, i synnerhet mot bakgrund av erfarenheter från och utvecklingen i andra internationella forum och av parternas övriga avtal, och
 - iii) på begäran av en part, genomförande av en ömsesidigt godtagbar lösning i fråga om en tvist enligt avsnitt D, och
- b) förbereda beslut som ska antas eller åtgärder som ska vidtas av Gemensamma rådet i enlighet med detta kapitel.

KAPITEL 11

GRÄNSÖVERSKRIDANDE HANDEL MED TJÄNSTER

ARTIKEL 11.1

Definitioner

1. I detta kapitel gäller följande definitioner:
 - a) *gränsöverskridande handel med tjänster* eller *gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster*: tillhandahållande av en tjänst
 - i) från en parts territorium till den andra partens territorium, eller
 - ii) på en parts territorium till en tjänstekonsument från den andra parten.
 - b) *företag*: ett företag enligt definitionen i artikel 1.3 eller ett företags filial eller representationskontor.

- c) *företag från Europeiska unionen* eller *företag från Mexiko*: ett företag som bildats i enlighet med Europeiska unionens eller dess medlemsstaters lagstiftning eller i enlighet med Mexikos lagstiftning och som bedriver betydande affärsverksamhet⁵³ inom Europeiska unionens respektive Mexikos territorium.⁵⁴

Rederier som är etablerade utanför Europeiska unionen eller Mexiko och som kontrolleras av medborgare i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i Mexiko ska också omfattas av bestämmelserna i detta kapitel, om deras fartyg är registrerade i enlighet med lagstiftningen i en medlemsstat i Europeiska unionen eller i Mexiko, beroende på vad som är tillämpligt, och för den medlemsstatens eller Mexikos flagg.

- d) *tjänst som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning*: för varje part, en tjänst som tillhandahålls varken på kommersiella grunder eller i konkurrens med en eller flera tjänsteleverantörer.

⁵³ I linje med sin anmälan av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen till WTO (WT/REG39/1) betraktar Europeiska unionen begreppet *faktisk och fortlöpande anknytning* till ekonomin i en medlemsstat i Europeiska unionen i enlighet med artikel 54 i EUF-fördraget som likvärdigt med begreppet *betydande affärsverksamhet*.

⁵⁴ För tydlighetens skull påpekas att en filial eller ett representationskontor för ett företag från ett tredjeland inte ska anses vara ett företag från Europeiska unionen eller ett företag från Mexiko.

- e) *tjänsteleverantör från en part*: en fysisk person eller ett företag från en part, dock inte en filial eller ett representationskontor, som avser att tillhandahålla eller tillhandahåller en tjänst.

ARTIKEL 11.2

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på en parts åtgärder som berör den gränsöverskridande handel med tjänster som utförs av tjänsteleverantörer från den andra parten. Dessa åtgärder omfattar åtgärder som berör
- a) produktion, distribution, marknadsföring, försäljning och leverans av en tjänst,
 - b) köp eller användning av eller betalning för en tjänst,
 - c) i samband med tillhandahållande av en tjänst, tillgång till och användning av tjänster som enligt en parts krav måste erbjudas allmänheten, inbegripet distributions-, transport- eller telenät, och
 - d) tillhandahållande av alla former av finansiella säkerheter, inbegripet borgen, som villkor för tillhandahållandet av en tjänst.

2. Detta kapitel ska inte tillämpas på
- a) audiovisuella tjänster,
 - b) nationellt sjöfartscabotage,⁵⁵
 - c) en parts åtgärder, i den mån de omfattas av kapitel 18,
 - d) tjänster som tillhandahålls i samband med myndighetsutövning,

⁵⁵ När det gäller Europeiska unionen och utan att det påverkar räckvidden av den verksamhet som kan betraktas som cabotage enligt relevant nationell lagstiftning, omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel transport av passagerare eller varor mellan en hamn eller plats i en medlemsstat i Europeiska unionen och en annan hamn eller plats i samma medlemsstat, inklusive på dess kontinentalsockel, i enlighet med FN:s havsrättskonvention, och trafik som börjar och slutar i samma hamn eller på samma plats i en medlemsstat i Europeiska unionen.

När det gäller Mexiko omfattar nationellt sjöfartscabotage enligt detta kapitel den sjöfart som ett fartyg utför till havs, mellan hamnar eller platser inom de mexikanska marina zonerna och vid de mexikanska kusterna.

- e) offentlig upphandling av en vara eller tjänst för offentliga ändamål som inte syftar till kommersiell återförsäljning eller användning vid produktion av en vara eller tillhandahållande av en tjänst för kommersiell försäljning, oavsett om upphandlingen utgör en omfattad upphandling i den mening som avses i artikel 21.1,
- f) subventioner⁵⁶ eller bidrag som en part ger, inbegripet statsstödda lån, garantier och försäkringar, och
- g) luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster⁵⁷, utom
 - i) reparation och underhåll av luftfartyg, varvid luftfartyget tas ur drift,
 - ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,

⁵⁶ För tydlighetens skull påpekas att subventioner omfattas av kapitel 24 (Subventioner).

⁵⁷ För tydlighetens skull påpekas att luftfartstjänster eller därmed sammanhängande tjänster till stöd för luftfartstjänster även omfattar uthyrning av luftfartyg med besättning, flygplatstjänster och tjänster som använder luftfartyg och vars främsta syfte inte är transport av varor eller passagerare, såsom brandbekämpning från luften, flygutbildning, sightseeing, besprutning, övervakning, kartering, fotografering, fallskärmshoppning, bogsering av segelflygplan, helikopterlyft för avverkning och byggnadsarbeten samt andra luftburna jordbruks-, industri- och inspektionstjänster.

iii) tjänster i datoriserade bokningssystem, och

iv) markttjänster.

3. Artiklarna 11.4–11.7 ska inte tillämpas på nya tjänster enligt bilaga VII.

ARTIKEL 11.3

Rätt att reglera

Parterna bekräftar rätten att reglera inom sina egna territorier för att uppnå legitima politiska mål, t.ex. i fråga om folkhälsa, sociala tjänster, utbildning i offentlig regi, säkerhet, miljö, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd, integritetsskydd och dataskydd, främjande och skydd av kulturell mångfald eller konkurrens.

ARTIKEL 11.4

Marknadstillträde

Inom de sektorer eller delsektorer där åtaganden om marknadstillträde görs får en part inte, antingen för hela dess territorium eller ett delområde av dess territorium, anta eller bibehålla åtgärder som begränsar

- a) antalet tjänsteleverantörer, oavsett om det sker genom numeriska kvoter, monopol, ensamrätt eller krav på prövning av det ekonomiska behovet,
- b) det totala värdet av tjänstetransaktioner eller tillgångar genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet, eller
- c) det totala antalet tjänstetransaktioner eller den totala tjänstekvantiteten, uttryckt i angivna numeriska enheter genom kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet.

ARTIKEL 11.5

Lokal närvaro

En part får inte kräva att en tjänsteleverantör från den andra parten inrättar eller bibehåller ett representationskontor eller ett företag eller har hemvist på dess territorium som ett villkor för ett gränsöverskridande tillhandahållande av en tjänst.

ARTIKEL 11.6

Nationell behandling

1. Varje part ska medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som parten i likadana situationer medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.
2. Den behandling som Mexiko ska medge i enlighet med punkt 1 innebär, vad gäller en regional självstyrelsenivå i Mexiko, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som den regionala självstyrelsenivån i likadana situationer medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.

3. Den behandling som Europeiska unionen ska medge i enlighet med punkt 1 innebär, vad gäller ett självstyrelseorgan i en medlemsstat i Europeiska unionen, en behandling som inte är mindre gynnsam än den mest gynnsamma behandling som självstyrelseorganet i fråga i likadana situationer medger sina egna tjänster och tjänsteleverantörer.

ARTIKEL 11.7

Behandling som mest gynnad nation

1. Varje part ska medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten en behandling som inte är mindre gynnsam än den behandling som parten i likadana situationer medger tjänster och tjänsteleverantörer från ett tredjeland.

2. Punkt 1 ska inte tolkas som en skyldighet för en part att medge tjänster och tjänsteleverantörer från den andra parten den behandling som följer av åtgärder för erkännande, inbegripet standarder eller kriterier för tillstånd, licensiering eller certifiering för en fysisk person eller ett företag att bedriva näringsverksamhet, eller av försiktighetsåtgärder.

ARTIKEL 11.8

Icke-överensstämmande åtgärder och undantag

1. Artiklarna 11.5–11.7 ska inte tillämpas på följande:
 - a) En parts befintliga icke-överensstämmande åtgärder som bibehålls av
 - i) Europeiska unionen, enligt dess förteckning i bilaga I,
 - ii) ett nationellt självstyrelseorgan, enligt vad som anges av den parten i dess förteckning i bilaga I,
 - iii) ett regionalt självstyrelseorgan, enligt vad som anges av den parten i dess förteckning i bilaga I, eller
 - iv) ett lokalt självstyrelseorgan.
 - b) En fortsättning eller ett omgående förnyande av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a.

- c) En ändring av en icke-överensstämmande åtgärd som avses i led a i den mån som ändringen inte minskar åtgärdens överensstämmelse, jämfört med dess lydelse omedelbart före ändringen, med artiklarna 11.5–11.7.
2. Artiklarna 11.5–11.7 ska inte tillämpas på en åtgärd som en part antar eller bibehåller med avseende på sektorer, delsektorer eller verksamheter som anges i dess förteckning i bilaga II.
3. Artikel 11.4 ska inte tillämpas på en parts åtgärd med avseende på sektorer eller delsektorer som omfattas av åtaganden enligt dess bilaga III.
4. Inom fem år efter detta avtals ikraftträdande får Mexiko till Europeiska unionen anmäla ett utkast till Gemensamma rådets beslut om ändring av tillägg I-B-2 till bilaga I och tillägg III-B-2 till bilaga III, med avseende på alla befintliga icke-överensstämmande åtgärder som bibehålls på regional och lokal självstyrelsenivå.

Europeiska unionen ska se över utkastet inom tre månader och samråda med Mexiko om eventuella relaterade frågor. Efter samrådet ska Gemensamma rådet anta de ändringar av bilagorna som avses i denna punkt. De ändrade bilagorna ska tillämpas från och med den dag då ändringarna antas.

ARTIKEL 11.9

Förvägran av förmåner

En part får förvägra en tjänsteleverantör från den andra parten som är ett företag från den parten och den tjänsteleverantörens tjänster att gynnas av de förmåner som följer av detta kapitel, om

- a) en person från ett tredjeland äger eller kontrollerar företaget, och
- b) den förvägrande parten antar eller bibehåller en åtgärd, med avseende på det tredjelandet eller med avseende på företag eller fysiska personer från det tredjelandet, som förbjuder transaktioner med företaget eller som skulle överträdas eller kringgå om förmånerna i detta kapitel beviljas företaget.

KAPITEL 12

TILLFÄLLIG VISTELSE AV FYSISKA PERSONER FÖR AFFÄRSÄNDAMÅL

ARTIKEL 12.1

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *affärspersoner*: när det gäller Mexiko, en medborgare i Europeiska unionen som reser in på Mexikos territorium, utan att ha som syfte att tillfälligt eller permanent uppehålla sig, för att
 - i) kommersiellt handla med varor eller tillhandahålla tjänster,
 - ii) etablera, utveckla eller förvalta en investering av utländskt kapital,
 - iii) odla affärskontakter och genomföra förhandlingar om försäljning av varor och tjänster eller liknande verksamheter,

- iv) tillhandahålla specialiserade tjänster för installation, reparation, underhåll, övervakning eller utbildning av arbetstagare, som tidigare överenskommits eller beaktats i ett avtal om tekniköverföring, patent och varumärken, försäljning av kommersiell eller industriell utrustning eller kommersiella eller industriella maskiner eller för någon annan produktionsprocess vid ett företag som är etablerat inom en parts territorium, under garantiavtalets, försäljningens eller tjänstens varaktighet,
 - v) närvara vid sammanträden eller sessioner i styrelsen för ett i Mexiko rättsligt etablerat företag, eller
 - vi) marknadsföra varor eller tjänster, ge råd till kunder, ta emot beställningar, förhandla om kontrakt och ställa ut vid, medverka i eller delta i kongresser, mässor, konventioner eller liknande.
- b) *affärsresenärer på vistelse i investeringssyfte*: fysiska personer i ledande ställning som ansvarar för att starta ett företag och som inte erbjuder eller tillhandahåller tjänster eller bedriver någon annan näringsverksamhet än den som krävs för investeringen och som inte får ersättning från någon källa på värdpartens territorium.

- c) *tjänsteleverantörer på kontraktbasis*: fysiska personer anställda av ett företag från en part som inte är en byrå för rekrytering och förmedling av personal och inte agerar genom en sådan byrå, som inte är etablerat på den andra partens territorium och som med ärligt uppsåt har ingått ett kontrakt om tillhandahållande av tjänster med en slutkonsument i den sistnämnda parten, vilket kräver att dess anställda tillfälligt uppehåller sig i den parten för att fullgöra kontraktet om tillhandahållande av tjänster.⁵⁸
- d) *oberoende yrkesutövare*: när det gäller Europeiska unionen, fysiska personer som medverkar i tillhandahållandet av en tjänst, som är etablerade som egenföretagare på en parts territorium men inte är etablerade på den andra partens territorium och som med ärligt uppsåt har ingått ett kontrakt (annat än genom en byrå för rekrytering och förmedling av personal) om tillhandahållande av tjänster med en slutkonsument i den sistnämnda parten, vilket kräver att de tillfälligt uppehåller sig i den parten för att fullgöra kontraktet om tillhandahållande av tjänster.⁵⁹

⁵⁸ Det tjänstekontrakt som avses i led c ska uppfylla kraven i lagar och andra författningar i den part där kontraktet genomförs.

⁵⁹ Det tjänstekontrakt som avses i led d ska uppfylla kraven i lagar och andra författningar i den part där kontraktet genomförs.

- e) *personer som är föremål för företagsintern förflyttning*: fysiska personer som är anställda av ett företag från en part eller som är delägare i ett företag från en part och som tillfälligt förflyttas till ett företag från en part, inbegripet ett dotterföretag, en filial eller ett moderföretag till det företaget inom den andra partens territorium,⁶⁰ och som utgör
- i) *chefer eller andra personer i företagsledningen*, vilket avser personer i ledande ställning inom ett företag, som i första hand leder företaget⁶¹ i den andra parten och som står under allmänt överinseende av och får instruktioner främst från styrelsen eller bolagets aktieägare eller motsvarande, och vars arbetsuppgifter åtminstone omfattar
- A) att leda företaget eller en avdelning eller underavdelning av detta,
- B) att övervaka och kontrollera det arbete som utförs av annan tillsyns- eller ledningspersonal eller personal med särskilda fackkunskaper, och
- C) att ha behörighet att personligen anställa och säga upp personal eller tillstyrka anställning, uppsägning och andra personalåtgärder,

⁶⁰ För tydlighetens skull påpekas att chefer, andra personer i företagsledningen eller specialister får åläggas att intyga att de besitter de yrkeskvalifikationer och erfarenheter som behövs i det företag till vilket de förflyttas.

⁶¹ För tydlighetens skull påpekas att även om chefer eller andra personer i företagsledningen inte direkt utför uppgifter som rör det faktiska tillhandahållandet av tjänster får de, när de fullgör sina uppdrag att i första hand leda företaget, utföra sådana uppgifter som kan vara nödvändiga för tillhandahållandet av tjänster.

- ii) *specialister*, vilket avser personer som arbetar i ett företag och som har specialkunskaper som är väsentliga för företagets verksamhetsområden, teknik eller ledning, med hänsyn till kunskap som är specifik för företaget och huruvida personen har en hög utbildningsnivå, eller
 - iii) *praktikanter*, vilket när det gäller Europeiska unionen avser personer som har varit anställda i ett företag som inte är ett representationskontor under minst ett år, som har en universitetsexamen och som tillfälligt förflyttas för ändamål som rör karriärutveckling eller utbildning i affärsteknik eller affärsmetoder.⁶²
- f) *investera*: när det gäller Mexiko, fysiska personer från Europeiska unionen som vill resa in i Mexiko för en tillfällig vistelse eller som redan befinner sig i Mexiko och har för avsikt att
- i) utforska olika investeringsalternativ,
 - ii) utföra eller övervaka en direktinvestering,

⁶² Det företag som tar emot en praktikant får åläggas att för ett godkännande i förväg lämna in ett utbildningsprogram för hela vistelsen, vilket visar att syftet med vistelsen är utbildning. När det gäller Tjeckien, Tyskland, Spanien, Frankrike, Ungern, Litauen och Österrike måste utbildningen ha anknytning till den avlagda universitetsexamen.

- iii) representera ett utländskt företag eller utföra affärstransaktioner, eller
 - iv) utveckla, administrera eller tillhandahålla rådgivning eller viktiga tekniska tjänster för driften av en investering för vilken affärspersonen eller affärspersonens företag har åtagit sig, eller är i färd med att åta sig, en betydande mängd kapital, i en kapacitet som är övervakande, verkställande eller involverar väsentliga färdigheter.
- g) *affärsresenärer på kortare vistelse*: fysiska personer som ansöker om inresa och tillfällig vistelse på den andra partens territorium, som inte ägnar sig åt direkt försäljning till allmänheten, som inte får ersättning från en källa inom värdparten och som är
- i) *säljare*, vilket avser affärsresenärer på kortare vistelse som företräder en tillhandahållare av tjänster eller varor från en part i syfte att förhandla om försäljning av tjänster eller varor, eller ingå avtal om att sälja tjänster eller varor för den tillhandahållaren, som inte deltar i tillhandahållandet av en tjänst inom ramen för ett kontrakt som ingås mellan ett företag som inte har någon kommersiell närvaro inom den andra partens territorium och en konsument inom det territoriet och inte är kommissionärer,

- ii) *installatörer och underhållspersonal*, vilket med avseende på inresa och tillfällig vistelse i Europeiska unionen avser affärsresenärer på kortare vistelse som har specialkunskaper som är väsentliga för en säljares eller leasegivares avtalsenliga skyldigheter, som utför tjänster eller utbildar personal för att utföra tjänster, i enlighet med en garanti eller annat tjänstekontrakt i samband med försäljning eller leasing av kommersiell eller industriell utrustning eller kommersiella eller industriella maskiner, inbegripet datortjänster och tillhörande tjänster, som köps eller leasas från ett företag beläget utanför Europeiska unionens territorium, under hela garantitiden eller tjänstekontraktets löptid, och vilket med avseende på inresa och tillfällig vistelse i Mexiko avser affärsresenärer på kortare vistelse som tillhandahåller specialiserade tjänster, inbegripet tjänster efter försäljning eller leasing, som tidigare avtalats eller som fastställs i ett avtal om tekniköverföring, patent och varumärken, för försäljning av maskiner och utrustning, teknisk utbildning av personal eller någon annan produktionsprocess för ett etablerat företag i Mexiko, eller
- iii) *andra affärsresenärer på kortare vistelse*, vilket när det gäller Mexiko avser resenärer på kortare besök som deltar i företagsadministrationsmöten, konferenser eller mässor och utför ledande eller verkställande uppgifter i ett företag eller dess dotterföretag eller koncernföretag som är etablerade i Mexiko.

ARTIKEL 12.2

Mål, tillämpningsområde och allmänna bestämmelser

1. Detta kapitel återspeglar parternas önskan att underlätta inresa och tillfällig vistelse för fysiska personer från en part på den andra partens territorium för affärsändamål och behovet av att fastställa transparenta kriterier för detta ändamål.
2. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som är direkt knutna till inresa och tillfällig vistelse för fysiska personer från en part på den andra partens territorium för affärsändamål, om personerna är affärsresenärer på vistelse i investeringssyfte, personer som är föremål för företagsintern förflyttning, investerare, säljare, tjänsteleverantörer på kontraktbasis och oberoende yrkesutövare.
3. Detta kapitel ska inte tillämpas på åtgärder som berör fysiska personer som söker tillträde till en parts arbetsmarknad eller på åtgärder som rör medborgarskap eller nationalitet, hemvist eller fast anställning.
4. Ingenting i detta avtal ska hindra en part från att tillämpa åtgärder för att reglera fysiska personers inresa till eller tillfälliga vistelse på dess territorium, inbegripet åtgärder som är nödvändiga för att skydda gränsernas integritet och säkerställa att fysiska personers förflyttning över gränserna sker i ordnade former, förutsatt att åtgärderna inte tillämpas på ett sådant sätt att de upphäver eller inskränker de förmåner som tillkommer den andra parten enligt detta kapitel. Enbart det faktum att visering krävs för fysiska personer från vissa länder, men inte från andra, ska inte anses upphäva eller inskränka förmåner enligt detta kapitel.

5. Varje part ska skyndsamt tillämpa de åtgärder som omfattas av detta kapitel för att undvika dröjsmål med eller otillbörliga skador på handeln med varor eller tjänster eller i fråga om investeringsverksamhet inom ramen för detta avtal.
6. Parterna ska sträva efter att utveckla och anta gemensamma kriterier och gemensamma tolkningar för genomförandet av detta kapitel.
7. Varje part ska tillåta inresa och tillfällig vistelse för affärsändamål för fysiska personer från den andra parten som följer de av den förstnämnda partens lagar och andra författningar avseende invandring som är tillämpliga på inresa och tillfällig vistelse, i enlighet med detta kapitel, inbegripet bestämmelserna i bilagorna I, II, III, IV, V och VI.

8. En part får, i enlighet med sina lagar och andra författningar och på ett icke-diskriminerande sätt, avvika från sina åtaganden om inresa och tillfällig vistelse enligt dess bilagor IV och V, i de fall inresa och tillfällig vistelse för en fysisk person från en annan part negativt kan påverka

- a) lösningen av en kollektiv arbetskonflikt som pågår på anställningsorten eller den avsedda anställningsorten, eller
- b) anställningen för alla personer som är inblandade i tvisten.

ARTIKEL 12.3

Skyldigheter i andra kapitel

- 1. Detta kapitel innebär ingen skyldighet för någon part vad gäller dess invandringsåtgärder, utom såsom särskilt anges här.

2. Utan att det påverkar ett eventuellt beslut att tillåta inresa och tillfällig vistelse för en fysisk person från den andra parten i enlighet med detta kapitel, inbegripet den vistelselängd som medges enligt ett sådant beslut, ska
- a) skyldigheterna enligt artiklarna 10.6, 10.7, 10.9 och 10.10, om inget annat följer av artiklarna 10.5, 10.12, 18.2 och 18.12, i den mån som åtgärden berör behandlingen av fysiska personer som för affärsändamål vistas på den andra partens territorium, införlivas i och utgöra en del av detta kapitel samt vara tillämpliga på åtgärder som berör behandlingen av fysiska personer som för affärsändamål vistas på den andra partens territorium, tillhörande kategorierna affärsresenärer på vistelse i investeringssyfte, personer som är föremål för företagsintern förflyttning och, när det gäller Mexiko, investerare, enligt definitionerna i artikel 12.1 i detta kapitel, och

- b) skyldigheterna enligt artiklarna 11.4, 11.5 och 11.6, om inget annat följer av artiklarna 11.2.2, 11.8, 18.2 och 18.12, i den mån som åtgärden berör behandlingen av fysiska personer som för affärsändamål vistas på den andra partens territorium, införlivas i och utgöra en del av detta kapitel samt vara tillämpliga på åtgärder som berör behandlingen av fysiska personer som för affärsändamål vistas på den andra partens territorium, tillhörande kategorierna tjänsteleverantörer på kontraktbasis och, när det gäller Europeiska unionen, oberoende yrkesutövare, för alla sektorer som förtecknas i bilaga V, och affärsresenärer på kortare vistelse, i enlighet med bilaga IV.

3. För tydlighetens skull påpekas att punkt 2 är tillämplig på åtgärder som berör behandlingen av fysiska personer som för affärsändamål vistas på den andra partens territorium, som tillhör de relevanta kategorierna och som tillhandahåller finansiella tjänster enligt definitionen i artikel 18.1. Punkt 2 ska inte tillämpas på åtgärder som rör beviljande av tillfällig inresa för fysiska personer från en part eller ett tredjeland.

ARTIKEL 12.4

Affärsresenärer på vistelse i investeringssyfte, personer som är föremål för företagsintern förflyttning och investerare

1. Om inte annat följer av artikel 10.5 ska varje part tillåta inresa och tillfällig vistelse på sitt territorium för affärsresenärer på vistelse i investeringssyfte och personer som är föremål för företagsintern förflyttning från den andra parten i enlighet med bilaga IV.
2. Om inte annat följer av artikel 10.5 ska Mexiko tillåta inresa och tillfällig vistelse på sitt territorium för investerare i enlighet med bilaga IV.
3. En part får inte anta eller bibehålla begränsningar av det totala antal fysiska personer som beviljas inresa och tillfällig vistelse i enlighet med punkterna 1 och 2 inom en viss sektor eller delsektor, genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet och varken på grundval av regional underindelning eller för hela sitt territorium.

4. Den tillåtna vistelselängden ska vara följande:⁶³
- a) När det gäller Europeiska unionen, upp till tre år för chefer eller andra personer i företagsledningen och specialister, upp till ett år för praktikanter och upp till 90 dagar under en sexmånadersperiod för affärsresenärer på vistelse i investeringssyfte.
 - b) När det gäller Mexiko, ett år som tre gånger kan förlängas med ett år i taget för personer som är föremål för företagsintern förflyttning och investerare och upp till 180 dagar för affärsresenärer på vistelse i investeringssyfte.
5. Parterna ska medge familjemedlemmar till personer som är föremål för företagsintern förflyttning behandling i enlighet med bilaga 12-A.

⁶³ Vistelselängden för affärsresenärer på vistelse i investeringssyfte påverkar inte de rättigheter som en part beviljar medborgare från den andra parten enligt bilaterala viseringsundantag.

ARTIKEL 12.5

Affärsresenärer på kortare vistelse

Om inte annat följer av artikel 11.2 och bilaga IV ska en part

- a) tillåta inresa och tillfällig vistelse för affärsresenärer på kortare vistelse,
- b) inte anta eller bibehålla begränsningar av det totala antalet affärsresenärer på kortare vistelse inom en viss sektor genom numeriska kvoter, varken på grundval av regional underindelning eller för hela sitt territorium, och
- c) inte anta eller bibehålla krav på prövning av det ekonomiska behovet för affärsresenärer på kortare vistelse.

ARTIKEL 12.6

Tjänsteleverantörer på kontraktsbasis

1. Varje part ska tillåta inresa och tillfällig vistelse på sitt territorium för tjänsteleverantörer på kontraktsbasis från den andra parten i enlighet med bilaga V.

2. Om inte annat anges i bilaga V får en part inte anta eller bibehålla begränsningar av det totala antal tjänsteleverantörer på kontraktsbasis från den andra parten som beviljas inresa och tillfällig vistelse, genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet.

ARTIKEL 12.7

Oberoende yrkesutövare

1. Europeiska unionen ska tillåta inresa och tillfällig vistelse på sitt territorium för oberoende yrkesutövare från Mexiko i enlighet med bilaga V.

2. Om inte annat anges i bilaga V får Europeiska unionen inte anta eller bibehålla begränsningar av det totala antal oberoende yrkesutövare från Mexiko som beviljas inresa och tillfällig vistelse, genom numeriska kvoter eller krav på prövning av det ekonomiska behovet.

ARTIKEL 12.8

Transparens

1. Varje part ska tillgängliggöra för allmänheten sådan information om krav och förfaranden för inresa och tillfällig vistelse, inbegripet relevanta blanketter och handlingar, och sådant förklarande material som kommer att göra det möjligt för intresserade personer från den andra parten att ta del av tillämpliga krav och förfaranden.

2. Den information som avses i punkt 1 ska i tillämpliga fall inbegripa information om

- a) kategorier av viseringar, uppehållstillstånd eller liknande tillstånd avseende inresa och tillfällig vistelse,
- b) vilken dokumentation som krävs och vilka villkor som ska uppfyllas,
- c) sätt att lämna in en ansökan och alternativa sätt att lämna in den, såsom till konsulära kontor eller online,
- d) ansökningsavgifter och preliminär handläggningstid,

- e) den maximala vistelseperioden för varje typ av tillstånd som avses i led a,
- f) villkoren för möjliga förlängningar eller möjlig förnyelse,
- g) regler om medföljande personer i beroendeställning,
- h) tillgängliga förfaranden för överprövning eller överklagande, och
- i) relevanta lagar och författningar med allmän giltighet som rör inresa och tillfällig vistelse för fysiska personer.

ARTIKEL 12.9

Twistlösning

En part får inte använda sig av twistlösning enligt kapitel 31 avseende en vägran att bevilja inresa och tillfällig vistelse enligt detta kapitel, såvida inte frågan inbegriper en återkommande praxis.

KAPITEL 13

INHEMSK REGLERING

ARTIKEL 13.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel är tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part i fråga om krav och förfaranden för licensiering och kvalifikation samt tekniska standarder⁶⁴ och som berör handel med tjänster eller utövande av annan näringsverksamhet avseende vilken en part har gjort ett åtagande i enlighet med artiklarna 10.6, 10.7, 11.4 och 11.6, med förbehåll för de villkor, begränsningar eller kvalifikationer som anges i dess bindningslista i enlighet med artiklarna 10.12 och 11.8.
2. Trots vad som anges i punkt 1 är artikel 13.6 tillämplig på åtgärder som antas eller bibehålls av en part i fråga om krav och förfaranden för licensiering och kvalifikation samt tekniska standarder och som berör handel med tjänster eller utövande av annan näringsverksamhet.

⁶⁴ För tydlighetens skull påpekas att i fråga om åtgärder som rör tekniska standarder är detta kapitel endast tillämpligt på sådana åtgärder som berör handeln med tjänster.

3. Detta kapitel är inte tillämpligt på åtgärder som antas eller bibehålls av en part och som omfattas av kapitel 18.

ARTIKEL 13.2

Utveckling av åtgärder

En part som antar eller bibehåller åtgärder som rör krav och förfaranden för licensiering respektive kvalifikation ska

- a) säkerställa att dessa åtgärder bygger på objektiva och transparenta kriterier,⁶⁵
- b) säkerställa att den behöriga myndigheten fattar och förvaltar sina beslut på ett oberoende sätt,
- c) säkerställa att förfarandena i sig inte otillbörligt förhindrar att krav uppfylls,

⁶⁵ För tydlighetens skull påpekas att de behöriga myndigheterna får bedöma den vikt som ska läggas vid dessa kriterier, som kan inbegripa kompetens, förmåga att tillhandahålla en tjänst eller utöva annan näringsverksamhet samt potentiella hälso- eller miljöeffekter av ett tillståndsbeslut.

- d) säkerställa att förfarandena är opartiska och tillräckliga för att sökandena ska kunna visa att de uppfyller kraven, i förekommande fall, och
- e) inte kräva att en sökande, i den mån det är praktiskt möjligt, kontaktar mer än en behörig myndighet för varje ansökan om tillstånd.⁶⁶

ARTIKEL 13.3

Förvaltning av åtgärder

Om tillstånd krävs för att tillhandahålla en tjänst eller utöva annan näringsverksamhet ska en parts behöriga myndigheter

- a) tillåta att en sökande, i den mån det är praktiskt möjligt, när som helst lämnar in en ansökan,
- b) medge en rimlig tidsperiod för att lämna in en ansökan om det finns särskilda tidsfrister för ansökningar,
- c) schemalägga prov med rimligt frekventa intervaller, om sådana krävs, och ge en sökande en rimlig tidsperiod för att begära att avlägga provet,

⁶⁶ För tydlighetens skull påpekas att en part får kräva flera tillståndsansökningar i de fall en tjänst eller annan näringsverksamhet omfattas av flera behöriga myndigheters jurisdiktion.

- d) sträva efter att godta ansökningar i elektroniskt format, med beaktande av deras konkurrerande prioriteringar och resursbegränsningar,
- e) godta kopior av handlingar som bestyrkts i enlighet med partens inhemska lagstiftning i stället för originalhandlingar, såvida de inte kräver originalhandlingar för att skydda tillståndsförfarandets integritet,
- f) säkerställa att de tillståndsavgifter⁶⁷ som tas ut av dem är skäligen och transparenta och inte i sig begränsar tillhandahållandet av den berörda tjänsten eller utövandet av någon annan näringsverksamhet,
- g) i den mån det är praktiskt möjligt, ange en vägledande tidsram för handläggningen av en ansökan,
- h) utan oskäligt dröjsmål och i den mån det är praktiskt möjligt, förvissa sig om att en ansökan som ska handläggas enligt partens lagstiftning är fullständig,

⁶⁷ Tillståndsavgifter omfattar licensavgifter och avgifter i samband med kvalifikationsförfaranden. De omfattar inte avgifter för utnyttjande av naturtillgångar, betalningar vid auktioner, upphandlingar eller andra icke-diskriminerande sätt att tilldela koncessioner eller obligatoriska bidrag till tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.

- i) om en ansökan anses vara fullständig för handläggning enligt partens lagstiftning, säkerställa att handläggningen av ansökan slutförs och att sökanden underrättas om beslutet inom en rimlig tidsperiod efter det att ansökan lämnats in, i skriftlig form i den mån det är möjligt,⁶⁸
- j) på begäran av sökanden utan oskäligt dröjsmål lämna information om ansökans status,
- k) om en ansökan anses ofullständig för handläggning enligt partens lagstiftning, inom en rimlig tidsperiod och i den mån det är praktiskt möjligt
 - i) underrätta sökanden om att ansökan är ofullständig,
 - ii) på begäran av sökanden ge vägledning om varför ansökan anses vara ofullständig,

⁶⁸ De behöriga myndigheterna kan uppfylla detta krav genom att på förhand och i skriftlig form, inbegripet genom en offentliggjord åtgärd, underrätta sökanden om att uteblivet svar inom en angiven tidsperiod efter inlämnandet av ansökan är liktydigt med att ansökan antingen har godtagits eller avvisats. För tydlighetens skull påpekas att skriftlig information kan inbegripa information i elektroniskt format.

- iii) ge sökanden möjlighet⁶⁹ att lämna in den ytterligare information som krävs för att ansökan ska bli fullständig, och
- iv) om inget av ovanstående är praktiskt möjligt, och ansökan avvisas på grund av ofullständighet, säkerställa att sökanden informeras inom en rimlig tidsperiod,
- l) om en ansökan avvisas, i den mån det är möjligt underrätta sökanden, antingen på eget initiativ eller på begäran av sökanden, om skälen till avvisandet och, i tillämpliga fall, om förfarandet för att lämna in en ny ansökan, och
- m) säkerställa att tillståndet, när det väl beviljats, träder i kraft utan oskäligt dröjsmål, i enlighet med tillämpliga villkor.

⁶⁹ För tydlighetens skull påpekas att en sådan möjlighet inte kräver att en behörig myndighet beviljar förlängningar av tidsfrister.

ARTIKEL 13.4

Begränsat antal licenser

1. Om antalet licenser för en viss verksamhet är begränsat på grund av knappa naturtillgångar eller begränsad teknisk kapacitet ska en part göra ett urval mellan potentiella kandidater med hjälp av ett förfarande som fullt ut garanterar opartiskhet och transparens, särskilt inbegripet tillräcklig publicitet om förfarandets inledande, utförande och avslutande.
2. Vid fastställandet av reglerna för urvalsförfarandet får en part beakta legitima politiska mål, inbegripet hälso- och säkerhetsaspekter, konsumentskydd, konkurrens, miljöskydd och bevarande av kulturarv.

ARTIKEL 13.5

Tekniska standarder

Varje part ska uppmuntra sina behöriga myndigheter att vid antagandet av tekniska standarder anta tekniska standarder som utvecklats genom öppna och transparenta förfaranden, och uppmuntra organ som utsetts att utveckla tekniska standarder att göra detta genom öppna och transparenta förfaranden.

ARTIKEL 13.6

Transparens

En part som kräver tillstånd för tillhandahållande av en tjänst eller utövande av annan näringsverksamhet ska lämna den information som behövs för att tjänsteleverantörer eller personer som önskar tillhandahålla en tjänst och personer som utövar eller önskar utöva någon annan näringsverksamhet ska kunna uppfylla kraven och förfarandena för att erhålla, bibehålla, ändra eller förnya tillståndet. Denna information ska, i den mån den föreligger, inbegripa

- a) tillståndsavgifter,
- b) kontaktuppgifter till relevanta behöriga myndigheter,
- c) förfaranden för överklagande eller överprövning av beslut som rör ansökningar,
- d) förfaranden för att övervaka eller kontrollera efterlevnaden av villkoren för licenser,
- e) möjligheter för allmänheten att delta, till exempel genom utfrågningar eller inhämtning av synpunkter,
- f) vägledande tidsramar för handläggningen av en ansökan,

- g) krav och förfaranden, och
- h) tillämpliga tekniska standarder.

ARTIKEL 13.7

Översyn

Efter ikraftträdandet av de ytterligare regler som utarbetats i enlighet med artikel VI.4 i Gats ska parterna se över dessa regler. Om det vid översynen konstateras att dessa regler skulle förbättra detta avtal ska parterna avgöra om de bör införlivas i detta avtal.

KAPITEL 14

ÖMSESIDIGT ERKÄNNANDE AV YRKESKVALIFIKATIONER

ARTIKEL 14.1

Allmänna bestämmelser

1. Ingenting i detta kapitel ska hindra en part från att kräva att fysiska personer måste ha de kvalifikationer eller den yrkeserfarenhet som specificeras för den berörda verksamhetssektorn på det territorium där tjänsten tillhandahålls.
2. Varje part ska uppmuntra relevanta yrkesorganisationer eller myndigheter, beroende på vad som är tillämpligt, inom sina respektive territorier att utarbeta och lämna gemensamma rekommendationer om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer till den underkommitté för tjänster och investeringar som inrättas i enlighet med artikel 1.10.
3. De gemensamma rekommendationer som avses i punkt 2 ska stödjas av bevisning för
 - a) det ekonomiska värdet av ett tänkt avtal om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer (*avtal om ömsesidigt erkännande*), och

- b) förenligheten mellan de respektive ordningarna, dvs. i vilken utsträckning de kriterier som varje part tillämpar för tillstånd och licensiering är förenliga.
4. Underkommittén ska se över alla gemensamma rekommendationer inom en rimlig tidsperiod efter mottagandet.
5. Om en gemensam rekommendation är förenlig med detta avtal ska parterna vidta nödvändiga åtgärder för att förhandla fram ett avtal om ömsesidigt erkännande, i tillämpliga fall genom sina behöriga myndigheter eller utsedda företrädare som bemyndigats av en part. Vid behov får Gemensamma rådet genom beslut anta bestämmelser om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer.
6. Vid förhandlingar om avtal om ömsesidigt erkännande eller vid utarbetande av gemensamma rekommendationer uppmuntras parterna eller relevanta yrkesorganisationer eller myndigheter att följa riktlinjerna för förhandling om ett avtal om ömsesidigt erkännande i bilaga 14-A.

KAPITEL 15

LEVERANSTJÄNSTER

ARTIKEL 15.1

Definitioner

I detta kapitel gäller följande definitioner:

- a) *leveranstjänster*: post-, bud- och expresstjänster, vilket omfattar insamling, sortering, transport och leverans av postförsändelser.
- b) *expressleveranstjänster*: insamling, sortering, transport och leverans av postförsändelser med ökad snabbhet och ökad tillförlitlighet, vilket kan inbegripa mervärdestjänster såsom hämtning på ursprungsadressen, personlig leverans till adressaten, spårning, möjlighet att ändra destination och adressat under transitering eller mottagningsbevis.
- c) *expressförsändelsetjänster*: internationella expressleveranstjänster som tillhandahålls genom en frivillig sammanslutning av utsedda postoperatörer inom ramen för Världspostföreningen (UPU), såsom EMS Cooperative.

- d) *licens*: ett tillstånd som beviljas en enskild leverantör av en regleringsmyndighet och som anger förfaranden, skyldigheter och krav som är specifika för leveranstjänstesektorn.
- e) *postförsändelse*: en försändelse på högst 31,5 kg adresserad i den slutliga form i vilken den ska befordras av alla slags leverantörer av leveranstjänster, oberoende av om dessa är offentliga eller privata, och som kan omfatta försändelser såsom brev, paket, tidningar och kataloger.
- f) *postmonopol*: ensamrätt att tillhandahålla angivna leveranstjänster på en parts territorium, i enlighet med den partens lagstiftning.
- g) *samhällsomfattande tjänst*: permanent tillhandahållande av en leveranstjänst av en viss angiven kvalitet i enlighet med en parts lagstiftning överallt på den partens territorium till överkomliga priser för alla användare.

ARTIKEL 15.2

Mål

I detta kapitel fastställs principerna för det regelverk som är specifikt för alla leveranstjänster.

ARTIKEL 15.3

Samhällsomfattande tjänster

1. Varje part har rätt att fastställa vilken typ av skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster som den önskar anta eller bibehålla och ska förvalta denna skyldighet på ett transparent, icke-diskriminerande och neutralt sätt för alla leverantörer som omfattas av skyldigheten.
2. Om en part kräver att inkommande expressförsändelsetjänster ska tillhandahållas som samhällsomfattande tjänster, får den inte medge denna tjänst förmånsbehandling i förhållande till andra internationella expressleveranstjänster.

ARTIKEL 15.4

Finansiering av samhällsomfattande tjänster

1. En part får inte ta ut pålagor eller andra avgifter för tillhandahållandet av en icke samhällsomfattande leveranstjänst i syfte att finansiera tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas på allmänt tillämpliga skatteåtgärder eller administrativa avgifter.

ARTIKEL 15.5

Förebyggande av konkurrenssnedvridande metoder

Varje part ska säkerställa att den aktör som tillhandahåller leveranstjänster inom ramen för en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller inom ramen för ett postmonopol inte använder konkurrenssnedvridande metoder såsom

- a) att använda intäkter från tillhandahållandet av sådana tjänster för att korssubventionera tillhandahållandet av expressleveranstjänster eller andra icke samhällsomfattande leveranstjänster, och
- b) att utan skäl differentiera mellan kunder såsom företagskunder, storkunder eller samlastare vad gäller priser eller andra villkor vid tillhandahållandet av en leveranstjänst som är föremål för en skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster eller ett postmonopol.

ARTIKEL 15.6

Licenser

1. Om en part kräver en licens för tillhandahållande av leveranstjänster ska den för allmänheten tillgängliggöra
 - a) alla licensieringskrav och den tid som går åt till att fatta ett beslut om en licensansökan, och
 - b) licensvillkoren.
2. Förfarandena, skyldigheterna och kraven för en licens ska vara transparenta, icke-diskriminerande och grunda sig på objektiva kriterier.
3. En part ska säkerställa att sökanden skriftligen informeras om skälen till att en licens nekas.

ARTIKEL 15.7

Regleringsorganets oberoende

1. Varje part ska inrätta eller bibehålla regleringsorgan som ska vara juridiskt åtskilda från och funktionellt oberoende av alla leverantörer av leveranstjänster. En part som innehar äganderätten till eller kontrollen över företag som tillhandahåller leveranstjänster ska säkerställa att det görs faktisk organisatorisk åtskillnad mellan regleringsfunktionen och sådan verksamhet som rör ägande eller kontroll.
2. Varje part ska säkerställa att de regleringsorgan som avses i punkt 1 utför sina uppgifter på ett transparent sätt och i god tid samt att de har tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser för att kunna fullgöra sina uppgifter.
3. Regleringsorganets beslut och förfaranden ska vara opartiska i förhållande till samtliga aktörer på marknaden.